

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 147

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

50 tomas
2007 m. birželio 8 d.

Turinys	II Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma	
	SPRENDIMAI	
	Komisija	
	2007/374/EB:	
	★ 2007 m. sausio 24 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), kurią Italijos Respublika suteikė skirdama subsidijų skaitmeniniams dekoderiams įsigyti (Pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6634) ⁽¹⁾	1
	2007/375/EB:	
	★ 2007 m. vasario 7 d. Komisijos sprendimas dėl mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamyboje Gardane, Šanono regione ir Sardinijoje, neapmokestinimo akcizo mokesčiu Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01), C 80/2001 (ex NN 26/01)) (Pranešta dokumentu Nr. C(2007) 286) ⁽¹⁾	29

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. sausio 24 d.

dėl valstybės pagalbos C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), kurią Italijos Respublika suteikė skirdama subsidijų skaitmeniniams dekoderiams įsigyti

(Pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6634)

(Tik tekstas italų kalba yra autentiškas)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/374/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtus straipsnius ⁽¹⁾ ir

atsižvelgdama į pateiktas pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) 2004 m. gegužės 11 d. bendrovė „Centro Europa 7 s.r.l.“ („Europa 7“) pateikė skundą dėl Valstybės pagalbos pagal 2003 m. gruodžio 24 d. Įstatymo Nr. 350 4 straipsnio, 1 dalį (2004 m. Finansų įstatymas). Skundo autorius 2005 m. vasario 10 d. išdėstė galutinę informaciją ir nuomonę rašte, kuriame teigė, kad Italijos vyriausybė perfinansavo priemonę pagal Įstatymo Nr. 311/2004 (2005 m. Finansų įstatymas) 211 dalį ir prašė Komisijos

pradėti oficialią tyrimo procedūrą. 2005 m. gegužės 3 d. skundą dėl dviejų minėtų straipsnių pateikė ir bendrovė „Sky Italia s.r.l.“ („Sky Italia“). 2005 m. birželio 22 d. įvyko Komisijos tarnybų ir „Sky Italia“ susitikimas. 2005 m. rugpjūčio 31 d. „Sky Italia“ pateikė papildomą informaciją dėl 2004 m. gegužės 3 d. Įstatymo „Pagrindiniai normatyvai dėl radijo ir televizijos sistemos struktūros ir dėl RAI („Italijos radijas ir televizija S.p.a.“), bei įgaliojimas Vyriausybei dėl vienintelio radijo ir televizijos teksto publikavimo“ (Gasparri įstatymas), kuris reglamentuoja televizijos sektorių Italijoje, pakeitimų. Galiausiai, laukiant sprendimo 2005 m. spalio 31 d. „Sky Italia“ paprašė Komisijos pareikalauti Italijos vyriausybės panaikinti priemonę, remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽²⁾, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles, 11 straipsnio 1 dalimi.

- (2) 2004 m. spalio 13 d., 2005 m. balandžio 21 d. ir 2005 m. liepos 15 d. raštais Komisija paprašė Italijos vyriausybės pateikti informaciją. Informacija buvo pateikta 2004 m. lapkričio 5 d., 2005 m. gegužės 13 d. ir 2005 m. rugsėjo 12 d., paprašius trumpam pratęsti atsakymo terminą. 2005 m. birželio 6 d. įvyko Komisijos tarnybų ir Italijos valdžios institucijų susitikimas.
- (3) 2005 m. rugsėjo 20 d. ir 2005 m. lapkričio 16 d. raštais Italijos valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad neketina pratęsti schemos ta pačia forma.

⁽²⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

⁽¹⁾ OL C 118, 2006 5 19, p. 10.

- (4) 2005 m. gruodžio 21 d. raštu Komisija pranešė Italijai apie savo sprendimą pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl minėtos pagalbos (toliau – sprendimas pradėti procedūrą). Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl tiriamų priemonių.
- (5) 2006 m. vasario 13 d. raštu pratęsus terminą, Italija atsakė į sprendime pradėti procedūrą suformuluotą prašymą pateikti pastabas. Be to, Komisija sulaukė pastabų iš šių suinteresuotųjų šalių: „Nacionalinė elektrotechnikos ir elektronikos įmonių federacija“ (ANIE) – 2006 m. birželio 19 d. raštas; „Europa 7“ – 2006 m. birželio 19 d. raštas; „Europos palydovinio tinklo operatorių asociacija“ (*European Satellite Operator Association*) (ESOA) – 2006 m. birželio 20 d. raštas; „Mediaset S.p.A.“ – 2006 m. birželio 20 d. raštas; „Italijos radijas ir televizija S.p.a.“ (RAI) – 2006 m. birželio 23 d. raštas, ir „Sky Italia“ – 2006 m. birželio 26 d. raštas. 2006 m. liepos 12 d. raštu Komisija šias pastabas nusiuntė Italijai, kuri šiuo klausimu nepateikė jokių pastabų.

II. IŠSAMUS PAGALBOS APRAŠYMAS

II.A PAGALBOS APRAŠYMAS

- (6) Oficialios tyrimo procedūros objektas yra Įstatymo Nr. 350/2003 (2004 m. Finansų įstatymas) 4 straipsnio 1 dalis, 2003 m. gruodžio 30 d. *decreto interministeriale* (tarpministerinis dekretas) „Subsidijos antžeminei skaitmeninei televizijai ir plataus diapazono internetinei prieigai, remiantis 2003 m. gruodžio 24 d. Įstatymo Nr. 350 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis“ ir Įstatymo Nr. 311/2004 (2005 m. Finansų įstatymas) 211 dalis.
- (7) 2004 m. Finansų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta 150 EUR valstybės dotacija skirti vartotojams, įsigyjantiems arba išsinuomojantiems signalų priėmimo prietaisus, vadinamus „set up box“ arba „decoder“ (toliau – dekoderis), kurie, naudodami skaitmenines antžemines technologijas ir susijusias interaktyvias paslaugas, priima programų transliacijas. Visas finansavimo biudžetas sudaro 110 mln. EUR. Pabrėžiama, kad subsidijos negali būti teikiamos dekoderiams, kurie nepriima antžeminių skaitmeninių signalų, net jei ir leidžia priimti bei naudoti interaktyvias paslaugas. Su tuo yra susijęs toliau cituojamas straipsnis:

„2004 m. kiekvienam transliacijos paslaugų vartotojui, įsigyjantiems arba išsinuomojantiems prietaisą, tinkamą priimti programų transliacijas, naudojant skaitmenines antžemines technologijas (T-DVB/C-DVB) ir susijusias interaktyvias nekoduotas paslaugas, bei sumokėjusiam atitinkamą abonementinį mokestį einamiems 2004 metams, be jokių papildomų mokesčių tiekėjui, yra skiriama 150 EUR valstybės dotacija. Pagalba suteikiama neviršijant 110 mln. EUR sumos limitą“.

- (8) Minėto Įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje patikslinama, kad subsidijos skiriamos C-DVB technologiją naudojančių dekoderių įsigijimui ar nuomai su sąlyga, kad kabelinės televizijos operatoriaus komerciniame pasiūlyme aiškiai nurodoma, kurie informacijos turinio kūrėjai su kabelinės platformos valdytojais susitarė dėl T-DVB signalo tiekimo kabeliu sąlygų.
- (9) Pasak Italijos valdžios institucijų, subsidijos yra suteikiamos vartotojams įsigyti arba išsinuomoti dekoderius, kurie leis priimti skaitmeninį nekoduotą signalą be papildomų mokesčių vartotojui ir programos tiekėjui. Remiantis Italijos pareiškimu, nekoduoto skaitmeninio signalo priėmimas yra laikomas dekoderio gebėjimu atlikti bet kokias bet kurio transliuotojo interaktyvias paslaugas. Toks būtų trumpas apibrėžimas, paaiškinantis, kad dekoderis turi leisti praeiti interaktyvioms nekoduotoms funkcijoms (arba jos turi būti ne tik interaktyvios, bet taip pat tarp jų turi būti sąveika). Kalbama apie dekoderį atviru standartu, skirtu taikomų programų sąsajoms (API), kur Daugialypės terpės namų programos (MHP) yra beveik vienintelis pavyzdys.
- (10) Pagal 2005 m. Finansų įstatymo 211 dalį priemonė perfinansuojama tai pačiai 110 mln. EUR išlaidų sumai, tačiau subsidija dekoderiui sumažėja iki 70 EUR. Aptariama schema neteko galios 2005 m. gruodžio 1 d.
- (11) Priemonė buvo sėkminga dėl dviejų priežasčių. Yra aišku, kad apie du milijonus Italijos piliečių įsigijo dekoderį pasinaudodami skiriamomis subsidijomis. Toks skaičius sudaro pusę parduotų dekoderių iki 2005 m. lapkričio mėn. Tačiau kitus dekoderius vartotojai įsigijo nesikreipdami dėl subsidijų, net jei įsigyti dekoderiai atitiko reikalavimus pagalbai gauti. Be to, dėl gamybos masto ekonomijos, kurią lėmė padidėjusi paklausa, interaktyvių dekoderių kaina vartotojams sumažėjo nuo 300 ir (arba) 350 EUR iki maždaug 150 EUR.

⁽³⁾ Žr. 1 išnašą.

- (12) Po dviejų minėtų priemonių 2006 m. pasirodė panaši priemonė, numatyta 2005 m. gruodžio 23 d. Įstatymo Nr. 266/2005 (2006 m. Finansų įstatymas) 1 straipsnio 572 dalyje, pagal kurią Sardinijos ir Aostos slėnio vartotojams, įsigijusiems dekoderių ⁽⁴⁾ nuo 2005 m. gruodžio 1 iki 31 d., skiriama 90 EUR, o nuo 2006 m. sausio 1 d. – 70 EUR dotacija.
- (13) Lyginant su priemonėmis, numatytomis 2004 m. ir 2005 m., 2006 m. Finansų įstatymas tiesiogiai susieja pagalbą dėl dekoderių interaktyvumo, atskirai neišskirdamas neantžeminių dekoderių.
- (14) 2006 m. gegužės 11 d. nutarime Italijos nacionalinė konkurencijos ir rinkos tarnyba (*Autorità garante della concorrenza e del mercato*, toliau – AGCM) atmetė ⁽⁵⁾ skundą dėl pateikto 2006 m. Finansų įstatymo 1 straipsnio 572 dalies, kuriame buvo teigiama, jog tokia priemonė buvo palanki bendrovėms, susijusioms su S. Berlusconi šeima. Procedūroje buvo remiamasi 2004 m. liepos 20 d. Įstatymu Nr. 215 dėl interesų konflikto.

II.B PAGRINDINIAI FAKTAI

II.B.1 SKUNDO AUTORIAI

- (15) „Europa 7“ yra Italijos bendrovė, kuri nuo 1999 m. turi išskirtinę transliacijos su analogine technologija teisę. Vis dėlto bendrovė dar negalėjo dirbti transliacijos su analogine technologija rinkoje, dėl tariamai nacionalinių įstaigų, kurios nepriskyrė dažnių, reikalingų „Europa 7“ transliacijai, veiksmų.
- (16) „Sky Italia“ yra mokama televizija, transliuojanti palydoviniu būdu, ir priklausanti „News Corporation“. Bendrovė buvo įkurta 2003 m. „News Corporation“ įsigijus kontrolinius „Telepiù S.p.A.“ ir „Stream S.p.A.“ paketus; toks susiliejimas buvo patvirtintas priėmus tam tikrus išpareigojimus (Byla Nr. COMP/M.2876 Newscorp/Telepiù). Prisiėmus išpareigojimus buvo paprašyta, kad „Sky Italia“ perleistų savo veiklą antžeminėje platformoje: bendrovė

negali dirbti Italijoje kaip antžeminio tinklo operatorius arba mokamos antžeminės televizijos operatorius.

II.B.2 KONTEKSTAS

- (17) Transliacijos skaitmenizavimo srityje analizuojama priemonė sutampa visose šiuo metu galimose transliacijos platformose: kabelinės, palydovinės ir žemės transliacijose. Toliau su DVB-T remiamasi skaitmenine vaizdo transliacija antžeminiame tinkle. Kitose skaitmeninės vaizdo transliacijos formose remiamasi DVB-S (palydoviniu būdu) ir DVB-C (kabeliniu būdu). Pagrindinis perėjimo į skaitmeninę sistemą pranašumas, lyginant su transliacija analogine technologija, yra transliacijos pajėgumo padidėjimas visose platformose, naudojant veiksmingesnį radijo dažnių spektrą ⁽⁶⁾. Tai ypač svarbu antžeminei televizijai atsižvelgiant į radijo spektro disponavimo ribas. Nuo 2002 m. iki 2005 m. Komisija įrodė aktyviai remianti perėjimą prie skaitmeninės transliacijos, priimdama nemažai su tuo susijusių komunikatų ⁽⁷⁾. Tokiuose komunikatuose Komisija taip pat remia vadinamųjų atvirų standartų skaitmeninių technologijų plėtrą arba technologijų, kurios leidžia interaktyvias paslaugas su galutiniais vartotojais ir sąveiką per taikomųjų programų sąsajas (API), t. y. įvairūs gamintojai ir vartotojai turi galimybę būti tarpusavyje susieti, naudodami vieną programą, kuri yra laisvai naudojama visų rinkoje esančių operatorių.

- (18) Skaitmeniniu būdu labiausiai paplitusiais televizijos prietaisais transliuojamų programų vaizdo perdavimui reikia naudoti dekoderį (net jei kai kuriuose naujos gamybos televizijos prietaisuose dekoderis yra įmontuotas). Rinkoje esama dviejų tipų skaitmeninių dekoderių, kurie, atsižvelgiant į jų charakteristikas ir funkcijas, gali būti skirstomi *maždaug* taip: a) paprastas skaitmeninių programų antžeminės ar palydovinės platformos atkodavimas; b) sąveika (galimybė transliuotojams siūsti informaciją); c) sąlyginis priėjimas (galimybė atkoduoti mokamos televizijos paslaugas); d) sąveika (galimybė naudoti tuos pačius dekoderius tam, kad matytumėme programas, transliuojamas toje pačioje platformoje skirtingų transliuotojų). Sąveika gali būti vykdoma transliuotojams pritaikius atvirus standartus ir naudojant dekoderiuose atitinkamas atviras sietis; kaip alternatyva sąveikai yra būtina, kad priklausančių uždarų technologijų savininkai sutiktų leisti naudotis reikalingais specialiais duomenimis. Nors teoriškai vienas dekoderis gali teikti daugelį ankščiau aprašytų funkcijų kombinacijų, praktikoje labiausiai paplitusios šios dekoderio kategorijos: a) vadinamieji „zapper“ (paprasta atkodavimo funkcija); b) Sky priklausantys dekoderiai (interaktyvūs, su sąlyginiu

⁽⁴⁾ T. y. minėto įstatymo straipsnyje teigiama: „[...] Subsidijos skiriamos su sąlyga, kad bus garantuota, jog pagalba bus pasinaudota tiesiogiai, neribojant nekoduotų kanalų ir paslaugų, ir bus teikiamos interaktyvios paslaugos, [...] per atviras ir pripažintas tokiomis programomis (API), atitinkančias standartus, paskelbtus *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB 18 straipsnį[...]“.

⁽⁵⁾ 2006 m. gegužės 10 d. Italijos nacionalinės konkurencijos ir rinkos tarnybos (*Autorità garante della concorrenza e del mercato*, toliau – AGCM) Nutarimas Nr. 15389 C12 „Ministrų Tarybos Pirmininkas – Subsidijos TV dekoderiams“, grindžiamas Interesų konflikto įstatymu.

⁽⁶⁾ Duomenų transliacijai, kuri priklauso nuo transliacijos kokybės ir naudojamos sąveikos, skaitmeninė technika maksimaliai panaudoja apie penktadalį dažnio, reikalingo transliuojant analogine technika.

⁽⁷⁾ Žr. COM (2002) 263 galutinis, „Komisijos komunikatas – e-Europe 2005: bendra informacinė bendrovė“, paskelbtą OL C 154 E, 2001 5 29, p. 123; COM (2003) 541 galutinis, „Komisijos komunikatas dėl analogiškos radijo ir televizijos transliacijos pervedimo į skaitmeninę (nuo skaitmeninio *switchover* į analogišką *switch-off*)“, paskelbtą OL C 96, 2004 4 24, p. 17; COM (2004) 541 galutinis, „Komisijos komunikatas dėl interaktyvios skaitmeninės televizijos sąveikos“, paskelbtą OL C 123, 2005 5 21, p. 2 ir COM (2005) 204 galutinis, „Komisijos komunikatas – paspartinti televizijos transliacijos migraciją iš analoginės technikos į skaitmeninę“, paskelbtą OL C 49, 2006 2 28, p. 23.

priėjimu, tačiau ne atviri) ir c) finansuojami dekodieriai (interaktyvūs, su sąlyginu priėjimu ir atviri).

- (19) Italijoje yra keturios televizijos transliacijos platformos: i) palydovinė, kai galima žiūrėti pagrindinius nekoduotus kanalus ir kanalus per „Sky Italia“, kurių programos yra prieinamos, įsigijus abonentą arba sudarius *pay per view* sutartį; ii) antžeminė televizija, transliuojama hercais⁽⁸⁾, kurioje 2005 m. gruodžio mėnesį dirbo 6 nacionaliniai transliuotojai, tokie, kaip RAI (nekoduota), „Mediaset“⁽⁹⁾ (nekoduota ir su *pay per view*), „Telecom Italia Media/La 7“ (nekoduota ir su *pay per view*), „Holland Coordinator & Service Company Italia“ (HCSC), kuri yra „Prima TV/Dfree“ savininkė, „Gruppo l'Espresso“ ir „Television Broadcasting Systems“ (nekoduota)⁽¹⁰⁾. Be to, suskaičiuojama beveik 500 vietinių analoginės antžeminės televizijos transliacijos operatorių ir 78⁽¹¹⁾ vietinių skaitmeninės televizijos operatorių; iii) kabelinė, kur dirba „Fastweb“ (nekoduota, mokamos paslaugos); ir iv) „X-DSL“, kur dirba „Fastweb“ ir „Italijos Telekomo Rosso Alice“ (nekoduota, mokamos paslaugos).
- (20) „Sky Italia“ yra palydovinė mokama televizija, kuri užima beveik monopolistinę padėtį Italijos palydovinės mokamų televizijos programų transliacijos rinkoje, tačiau, kaip minėta, negali dirbti Italijoje kaip antžeminio tinklo operatorius arba mokamos antžeminės televizijos operatorius.
- (21) Transliacija kabeliniu būdu Italijoje beveik neegzistuoja, nepaisant to, kad „Fastweb“ – kabelinio tinklo savininkas ir mokamos televizijos operatorius, dirbantis kai kuriuose Italijos miestuose, 2004 m. kovo mėnesį įsigijo apie 140 000 TV vartotojų, naudodamas pluoštinę infrastruktūrą ir DSL.
- (22) Italijoje televizija žiūrima daugiausia antžeminiu būdu, rinka apima 19 mln. šeimų iš esamų 22 mln. šeimų. Pagrindiniai operatoriai rinkoje yra viešųjų paslaugų

perdavimo stotis (RAI) su trimis kanalais ir komercinė stotis „Mediaset“, taip pat turinti tris kanalus. Šiems dviems operatoriams priklauso apie 85 % viešosios televizijos Italijoje. 2005 m. kovo 11 d. nutarime Italijos nacionalinė konkurencijos ir rinkos tarnyba (*Autorità garante della concorrenza e del mercato*, (toliau – AGCOM)), išanalizavusi televizijos rinką remdamasi Įstatymu Nr. 112/2004, priėjo prie išvados, kad du operatoriai užima dominuojančią kolektyvinę poziciją šioje rinkoje⁽¹²⁾ ir primeta kai kuriuos išpareigojimus⁽¹³⁾, siekdami išlaikyti pačios rinkos pliuralizmą. Be to, 2006 m. birželio 27 d. AGCOM Komisijai pateikė svarbesnių rinkų apibrėžimą analoginės antžeminės televizijos rinkoje ir reikšmingos rinkos pajėgumo įvertinimą, darydama išvadą, kad RAI ir „Mediaset“ užima dominuojančią kolektyvinę poziciją tokioje rinkoje; tačiau AGCOM nepateikė jokių situacijos koregavimo priemonių. 2006 m. liepos 27 d. pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB 7 straipsnio 3 dalį, kuri nustato visų elektroninio ryšio tinklų ir paslaugų norminę bazę (pagrindų direktyva)⁽¹⁴⁾, Komisija nusiuntė AGCOM savo pastabas, kuriose, nors iš esmės ir sutikdama su AGCOM išvadomis, paprašė išsamesnės analizės ir paprašė kuo skubiau AGCOM pateikti jai koregavimo priemones. Galiausiai, šiuo metu Komisija tiria skundą, kuriame teigiama, kad Įstatymas Nr. 112/2004, reglamentuojantis perėjimą (*switch-over*) nuo transliacijos, naudojančios analoginę technologiją prie transliacijos, naudojančios antžeminę skaitmeninę technologiją, sukuria kliūtis naujiems konkurentams patekti į viešosios televizijos ir transliavimo paslaugų rinką. Paprašius Italijos pateikti savo pastabas dėl skundo, ir kai Italijai bei suinteresuotoms šia priemone įmonėms buvo išsiųstas prašymas dėl informacijos, 2006 m. liepos 19 d. Italijai buvo išsiųstas raštas dėl minėtos Direktyvos 2002/21/EB, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva)⁽¹⁵⁾ ir 2002 m. rugšėjo 16 d. Komisijos direktyvos 2002/77/EB dėl konkurencijos elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų rinkose⁽¹⁶⁾ pažeidimų. Italija atsakė 2006 m. rugšėjo 15 d. Gavusi pastarąjį atsakymą, Komisija iš Italijos gavo Valstybės įstatymo projekto dėl Italijos normatyvų radijo ir televizijos sektoriuje reformos, kopiją; reforma siūloma ištaisyti rašte dėl nevykdymo iškeltas problemas: tokį teisės akto projektą šiuo metu kruopščiai nagrinėja Komisija.

- (23) 2005 m. birželio mėnesį skaitmeninės televizijos susumuota užimama rinkos dalis sudaro 34,5 % šeimų, apie

⁽¹²⁾ AGKOM Nutarimas 136/05/CONS dėl „Priemonių išsaugojant pliuralizmą pagal 2004 m. gegužės 3 d. Įstatymą Nr. 112“, 2005 m. kovo 11 d. *Italijos Respublikos oficialusis leidinys* Nr. 35.

⁽¹³⁾ Svarbiausi išpareigojimai priskiriami dviem operatoriams: a) paspartinti tinklo skaitmenizaciją; b) RTI turi pasirūpinti kitu reklamos pardavėju nei „Publitalia '80“ dėl transliacijos skaitmenine technika; be to, „Publitalia '80“ turi atskirai skaičiuoti pajamas, gaunamas iš analoginės televizijos ir iš antžeminės skaitmeninės televizijos; c) RAI turi sukurti naują bendrą programą, transliuojamą naudojant skaitmenines technologijas.

⁽¹⁴⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 33.

⁽¹⁵⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 21.

⁽¹⁶⁾ OL L 249, 2002 9 17, p. 21.

⁽⁸⁾ Supaprastinant, toliau tekste naudojamas tik terminas „antžeminis“.

⁽⁹⁾ Infrastruktūras valdo RTI, kuri priklauso „Mediaset“.

⁽¹⁰⁾ 2005 m. gruodžio pabaigoje „Mediaset“ įsigijo iš „Holland Italia“ analoginius „Europa 7“ dažnius ir planavo sukurti kanalą DVB-H mobilijai televizijai. Remiantis Italijos įstaigų pateikta informacija dėl 2005 m. gegužės 13 d. C52/2005 (žr. A/33952), 2005 m. rinkoje esantys operatoriai buvo RAI, RTI, TI ir „Prima TV“.

⁽¹¹⁾ Informacija gauta iš Italijos įstaigų pateiktos informacijos 2005 m. gegužės 13 d. Valstybės pagalbos byloje C52/2005.

7,3 mln. žiūrovų. Ši skaičių sudaro antžeminės skaitmeninės televizijos; palydovinės televizijos žiūrovai sudarė 10 % šeimų; daugiau nei trečdalis iš jų (0,8 mln.) – televizijos programų *pay per view* ⁽¹⁷⁾ žiūrovai. Vis dėlto šio nutarimo akto publikavimo metu abu skaitmeninės televizijos – antžeminės ir palydovinės – pasiūlymo tipai turėjo būti pasiekę panašią vartotojų dalį (5 mln. palydovinės televizijos žiūrovų ir 4 mln. antžeminės skaitmeninės televizijos žiūrovų).

(24) Palydovinės televizijos skverbimasis yra ribotas: 2005 m. birželio mėnesį apie 16 % šeimų (4,8 mln. žmonių) turėjo parabolinę anteną. Apie keturis penktadalius šių šeimų turi „Sky Italia DTH“ (palydovinės) platformos abonementą: 2005 m. birželio mėn. pastaroji turėjo apie 3,3 mln. vartotojų, o pagal vertinimus, tų pačių metų pabaigoje abonentų skaičius sudarė 3,9 mln. Taigi „Sky Italia“ yra trečiasis televizijos operatorius Italijoje ⁽¹⁸⁾.

(25) Nuo 2004 m. pabaigos „Sky“, siekdama užkirsti kelią piratavimui, pradėjo koduoti savo signalą su jai priklausančia, vadinamąja NDS technologija; Italijos rinkoje ši technologija priklauso valdančiajai „Newscorp“ grupei, kuri yra „Sky“ patronuojanti bendrovė. Tai yra „uždaros“ technologijos tipas, t. y. norint prieiti prie NDS dekoderių, reikia turėti priėjimą prie technologijos arba nustatyti dekoderio komponentus, priešingai nei bendros atviros sąveikos dekoderiuose. „Sky“ išnuomoja savo abonentams dekoderius, kurie naudoja šią „uždarą“ technologiją: kai bendrovė nusprendė pritaikyti NDS technologiją, ji pakeitė visus jos abonentų turimus dekoderius.

(26) Tuo tarpu antžeminiai skaitmeniniai transliuotojai šiandien naudoja vadinamąją vieną „atvirą“ technologiją arba technologiją, kuri sąveikaudama naudoja atvirus standartus. Šiuo metu tai yra vienintelė programa, kuri vienu metu gali priimti visus antžeminės skaitmeninės televizijos kanalus su vieninteliu dekoderiu: tokiu būdu sukuriama dabartinė analoginės technologijos situacija – interaktyvi ir su sąlyginio priėjimo funkcijomis, kurios leidžia naudoti iš anksto apmokamas *pay per view* korteles.

(27) Pagalbos priemonė yra skirta dekoderiams, priimantiems antžeminę skaitmeninę transliaciją, kuria teikiamos interaktyvios paslaugos. Lyginant su analogine technologija, naudojant skaitmeninę technologiją galima transliuoti daugiau televizijos kanalų tuo pačiu dažniu. Atvirų sąsajų naudojimo pranašumai buvo paminėti anksčiau.

(28) Italija pradėjo skaitmenizacijos procesą, remdamasi 2001 m. kovo 20 d. Įstatymu Nr. 66, pagal kurį perėjimas prie skaitmeninės sistemos (*switch over*) turėtų būti papildytas ir transliacija analogine sistema turėtų būti nutraukta (vadinamasis *switch off*) iki 2006 m. gruodžio mėn. Nuo 2003 m. pabaigos skaitmeninės transliacijos (T-DVB) buvo atliekamos kartu su analogine technika (vadinamoji *fase in simulcast*). 2005 m. gruodžio 22 d. Įstatyminiu potvarkiu Nr. 273 *switch off* data nukelta iki 2008 m.; vėliau 2006 m. rugpjūčio 30 d. Komunikacijų ministras Gentilonis pareiškė, kad *switch off* data dar kartą nukeliama iki 2012 m. lapkričio 30 d. ⁽¹⁹⁾

(29) Tuo metu, remiantis Įstatymu Nr. 112/2004, reglamentuojančiu sektorių Italijoje, tik transliuotojai, kurie transliuoja naudodami analoginę technologiją, gali prašyti licencijų dėl eksperimentinių skaitmeninių transliacijų ir (arba) sutikimo dėl skaitmeninės transliacijos. Analoginiai operatoriai neprivalo oficialiai atlaisvinti dažnius, kurie niekada nebuvo naujai priskirti arba kurių pardavimą reglamentuotų Italija, naudojusi analoginę technologiją po perėjimo į skaitmeninę sistemą. Naujieji konkurentai gali turėti priėjimą rinkoje tik įsigiję dažnius iš jau rinkoje esančių operatorių. 2005 m. gruodžio mėn. jau buvo suteikti leidimai 7 tankintuvams (*multiplex* – dažnio procesams, turintiems vieną ar daugiau programų) antžeminėms skaitmeninėms televizijoms. RAI ir „Mediaset“ turi du tankintuvus, o „Telecom Italia/TV International“, „D-Free“ ir „Espresso Grupė“ turi po vieną tankintuvą. Remiantis Italijos reglamentavimo sistema, tinklo operatoriai, turintys daugiau nei vieną licenciją transliacijai skaitmeniniu būdu, turi perleisti 40 % savo juostos priėjimo nepriklausomų programų tiekėjams. 2006 m. „Telecom Italia“ ir mobilusis operatorius H3G, po to, kai iš jau egzistuojančių regioninių ir vietinių analoginių operatorių perėmė infrastruktūras ir leidimus, suteikė priėjimą prie antžeminės skaitmeninės rinkos ir sukūrė du naujus tankintuvus skaitmenizavęs įsigytus tinklus.

(30) Riba tarp pagrindinių Italijos transliuotojų ir tinklo operatorių nėra labai žymi antžeminės televizijos sektoriuje, kadangi tiek RAI, tiek „Mediaset“, „La7“ ir „D-Free“ turi savo kontroliuojamą antžeminės transliacijos dalį. Pastebėta, kad Italijos televizijos rinkai yra būdinga stipri vertikali integracija tarp tinklo operatorių ir transliuotojų. Privalomą teisinį atskyrimą tarp dviejų bendrovės tipų nustatė tik AGCOM 2001 m. Nutarimu 435/01/CONS, tačiau tik dėl skaitmeninės televizijos. Tuo tarpu kalbant apie palydovinę televiziją, pažymėtina, jog tinklo operatoriai nėra integruoti su transliuotojais.

⁽¹⁷⁾ 2006 m. gegužės 10 d. *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (AGCM) CI2 Nutarimas Nr. 15389 „Ministrų Tarybos Pirmininkas – Subsidijos TV dekoderiams“.

⁽¹⁸⁾ 2006 m. birželio 30 d. *Metinė* AGKOM ataskaita.

⁽¹⁹⁾ Italijos komunikacijų ministerijos interneto svetainė, skyrius „News“.

(31) Kalbant apie veikimo zoną 2004 m. T-DVB, anot AGCOM⁽²⁰⁾, daugiau nei 50 % gyventojų buvo aprūpinti bent jau 2 tankintuvais, tuo tarpu 60 % buvo potencialiai aprūpinti 3 tankintuvais. Remiantis rinkos tendencijomis, veikimo zona turėtų žymiai padidėti. Italijos nuomone, 85 % šeimų galėtų būti aprūpintos mažiausiai 2 tankintuvais, perėjus prie antžeminės skaitmeninės sistemos. Kita vertus, transliacija palydoviniu būdu galėtų aprūpinti praktiškai 100 % gyventojų.

(32) Kalbant apie programas, remiantis 2005 m. birželio mėn. Italijos įstaigų duomenimis, 23 nacionaliniai kanalai ir apie 250 vietinių programų buvo transliuojami nekoduotu antžeminiu skaitmeniniu dažniu. Iš nacionalinių kanalų dešimt buvo transliuojami *simulcast* antžemine analogine televizija (transliacija vienu metu naudojant analoginę ir skaitmeninę technologijas); keturi kanalai buvo sukurti specialiai skaitmeniniam transliavimui; kiti kanalai buvo transliuojami *simulcast* būdu palydovine transliacija.

(33) Kaip jau buvo minėta, praityje televizijos rinkoje buvo įprasta žiūrėti masinę nekoduotą televiziją, transliuojamą antžeminiu analoginiu būdu ir buvo siūloma mokama palydovinė televizija. Įvedus antžeminę skaitmeninę televiziją ir plėtojant kabelinę televiziją bei televiziją internetu šis modelis keičiasi. Iš tiesų nuo 2005 m. sausio mėn. „Mediaset“ ir „Telecom Italia“ (per „La7“) įvedė į T-DVB mokamą A serijos futbolo televizijos rungtynių paslaugą, kuri grindžiama iš anksto apmokamų kortelių sistema. Taip pat TF1 (kuriai priklauso 49 % „D-Free“ transliuotojo) pareiškė savo potencialų susidomėjimą įvesti mokamus kanalus naudojant T-DVB tankintuvą. Interaktyvi skaitmeninė technologija, esanti dekoderiuose, finansuojamuose pagal priemonę, leidžia teikti mokamas televizijos paslaugas su iš anksto apmokama kortele.

(34) 2005 m. televizijos rinkoje visos gautos pajamos siekė 6 851 mln. EUR, iš kurių apie 57 % (3 885 mln. EUR) gauti iš reklamos ir 21 % RAI įvesto radijo ir televizijos mokesčio ir iš siūlomos mokamos televizijos (atitinkamai 1 483 ir 1 437 mln. EUR). Pajamos iš mokamos televizijos siekia 1 199 mln. EUR iš abonentų (nuo 2004 m. padidėjo 26,4 %) ir 238 mln. EUR, gauta iš *pay per view* (nuo 2004 m. padidėjo 65 %): nemaža pastarosios sumos dalis (45 mln. EUR) gauta iš naujų antžeminės skaitmeninės televizijos paslaugų.

II.C PRIEŽASTYS, PAGRINDŽIANČIOS PRADĖTĄ PROCEDŪRĄ

(35) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pirmiausia pastebėjo, kad atrodo, jog aprašyta priemonė atitiko EB steigimo

⁽²⁰⁾ Žr. AGKOM ataskaitą pagal 2004 m. vasario 24 d. Įstatymą Nr. 43, pakeičiantį 2004 m. gruodžio 24 d. Įstatymą Nr. 352 „Skubios priemonės dėl 1997 m. liepos 31 d. Įstatymo Nr. 249 pereinamojo laikotarpio tvarkos taikymo pabaigos ir būdų“.

sutarties 87 straipsnio 1 dalyje minimus kriterijus, todėl tai galėjo būti laikoma valstybės pagalba. Visų pirma, aptariama pagalba lėmė diskriminaciją tarp jau rinkoje dirbančių antžeminių televizijos transliuotojų bei kabelinio tinklo operatorių ir palydovinių operatorių bei kitų antžeminių transliuotojų, kurie tuo metu negalėjo vykdyti savo veiklos. Komisija pastebėjo, kad gavėjai gauna netiesioginę naudą ir paprašė suinteresuotųjų šalių pasiūlyti metodus, kuriais tokia nauda būtų tiksliai paskaičiuota.

(36) Be to, Komisija išreiškė abejones dėl pagalbos suderinamumo su EB sutartimi. Nagrinėjamu atveju atrodo, kad nebuvo taikoma nei bendro draudimo skirti pagalbą, minimo EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje, išimtis, nei EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta išimtis. Komisija mano, kad ypač problematiškas faktas yra tai, kad Italijos siektas tikslas, arba atvirų standartų platinimas skaitmeninėje televizijoje, buvo pasiektas padarant neproporcingą žalą konkurencijai ir be reikalo pažeidžiant technologinio neutralumo principą.

(37) Galiausiai Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą, kad Italijos vyriausybė ir suinteresuotosios šalys galėtų suformuluoti savo pastabas dėl laikino aptariamąs priemonės Komisijos įvertinimo ir perduoti Komisijai visą su tuo susijusią informaciją.

III. ŠALIŲ PASTABOS

(38) Apskritai tiek Italijos įstaigos, tiek „Mediaset“ atkreipė dėmesį, kad aptariama priemonė nėra pagalba, o jeigu ji tokia būtų, tai būtų suderinama. RAI pareiškė turėjusi veikti pagal jai primestus teisinius įsipareigojimus, taigi negalėjusi nepasinaudoti priemone. Tuo tarpu skundo autoriai ir ESOA patvirtino, kad, anot jų, priemonė yra neteisėta.

III.A ITALIJOS, „MEDIASET“ IR RAI PASTABOS

(39) Visų pirma Italijos įstaigos ir „Mediaset“ remiasi AGCOM⁽²¹⁾ sprendimu, atmetančiu pateiktą skundą dėl 2006 m. Finansų įstatymo 1 straipsnio 572 dalies nuostatų arba dėl priemonės, kuri sudaro tiriamąją priemonę. Šio skundo autorius pritarė, kad 2006 m. Finansų įstatymo 1 straipsnio 572 dalis buvo palanki su S. Berlusconi šeima susijusioms įmonėms, platinančioms dekoderius. Procedū-

⁽²¹⁾ 2006 m. gegužės 11 d. Sprendimas, protokolas Nr. 21263/06.

roje remiamasi įstatymu dėl interesų konflikto dėl valstybės postus užimančių pareigūnų ⁽²²⁾.

sąrašo, nes nebuvo galima patvirtinti lėšų pervedimo bendrovės naudai pagrįstumo ir jų sumos.

- (40) Italijos įstaigų pastabose, ypač tiesiogiai susijusių su sprendimu pradėti procedūrą, teigiama, kad priemonė nėra pagalba, kadangi: a) gavėjai negauna naudos ir b) nėra iškrepiama konkurencija, bet ir tuo atveju, jei priemonė būtų pagalba, ji būtų suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punkte ir EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b, c ir d punktuose numatytais išimtimis. Italijos įstaigos sutaria dėl fakto, kad neteikiama jokia pagalba dekoderių gamintojams bei, kad visi tinklo operatoriai ir transliuotojai turi būti tame pačiame lygmenyje. „Mediaset“ pabrėžė panašius punktus, nors ir pateikė skirtingas pastabas.

III.A.1 PRIEMONĖ NĖRA PAGALBA

III.A.1.1 *Selektyvi nauda nėra patvirtinta*

- (41) Italija sutinka, kad nėra pagrįsto tikrumo, jog paramos gavėjai pasinaudojo valstybės subsidijuojamomis lėšomis pagal aptariamą priemonę, kadangi nėra jokio įrodymo, kad minėti gavėjai finansavo vartotojų įsigytus dekoderius. Italija sutinka, kad, skirtingai nei buvo nutarta Teismo sprendimo byloje Nyderlandai prieš Komisiją ⁽²³⁾ pradėti procedūrą, nebuvo netgi ekonomiškai skatinama, kad gavėjai finansuotų vartotojus, kadangi: a) pastarieji yra rinkoje dirbantys operatoriai ir nėra suinteresuoti užbaigti perėjimą prie skaitmeninės sistemos, nes kai tik jis bus užbaigtas, jie patirs stipresnę konkurenciją turint omenyje, kad vartotojai, turintys skaitmeninę technologiją, galės kreiptis į daug daugiau konkurentų; b) atsižvelgiant į pajamų procentą, gautą iš *pay per view* 2004 m. ir 2005 m., *pay per view* rinka buvo per maža, kad galėtų kompensuoti galimus šio tipo nuostolius ir negali būti vienintelė priežastis vartotojų įsigytiems dekoderiams finansuoti; c) nustatytas terminas baigti transliacijas naudojant analogines technologiją (*switch off*) nebuvo pakankamai patikimas todėl, kad nebuvo nustatytas vartotojų ratas, tad nebuvo įmanoma, jog *switch off* įvyktų.

- (42) Sudėtinga būtų nustatyti valstybės lėšų sumas, pervestas minėtiems paramos gavėjams. Valstybės pagalbos Nr. C 25/2004, kuri yra Sprendimo 2006/513/CE ⁽²⁴⁾ objektas, atveju Komisija išbraukė „T-System“ iš pagalbos gavėjų

⁽²²⁾ 2004 m. liepos 20 d. Įstatymas Nr. 215.

⁽²³⁾ 2002 m. birželio 13 d. Sprendimas byloje C-382/99, Rink. 2002, p. I-05163.

⁽²⁴⁾ Žr. 2005 m. lapkričio 9 d. Komisijos sprendimą 2006/513/EB dėl pagalbos C 25/2004, kurią Vokietijos Federacinė Respublika suteikė skaitmeninei antžeminei televizijai (DVB-T) Berlyne ir Brandenburge įrengti, paskelbtas OL L 200, 2006 7 22, p. 14.

- (43) Antra, „Mediaset“ atkreipia dėmesį, kad antžeminės stotys ir palydoviniai transliuotojai nėra bendrovės, kurias būtų galima lyginti: antžeminės skaitmeninės televizijos operatoriai siekė tik įgyvendinti skaitmenizaciją ir skatinti perėjimą prie skaitmeninės sistemos progresyviais etapais (su *simulcast* ir *switch off*), todėl antžeminiai transliuotojai turi laikytis specifinių viešųjų paslaugų išsipareigojimų – siekdamas užtikrinti transliaciją visoje Italijos teritorijoje – ir turi naudoti atviras technologijas. Kaip teigia „Mediaset“, projektu buvo siekiama palengvinti perėjimą nuo analoginės prie skaitmeninės technologijos ir skatinti atvirų standartų plėtojimą tokiomis sąlygomis, kai buvo nustatytas įstatymo terminas dėl privalomo perėjimo nuo transliacijos per analoginę technologiją prie transliacijos skaitmenine technologija – vadinamasis skaitmeninis *switch-over*, kuris lėmė specialius mokesčius antžeminės skaitmeninės televizijos operatoriams (infrastruktūrų mokesčiai „Mediaset“ buvo labai dideli). Be to, „Mediaset“ paneigia, kaip patvirtinama sprendime pradėti procedūrą, ir teigia, kad nesiimta jokios gynybos dėl naujų konkurentų patekimo į rinką įsigyjant transliacijos infrastruktūras (pavyzdžiui, „Mediaset“ pamini H3G, patekusią į rinką dėl įsigyto vietinio transliuotojo), bei, kad nauji konkurentai neturi mokėti *simulcast* mokesčių.

- (44) Tuo pačiu RAI atkreipia dėmesį, kad Komisija neatsižvelgia į išsipareigojimus, kurių turi laikytis įmonė, kaip viešųjų paslaugų televizijos transliuotojas ir, kad, pasak RAI, panaikina spėjamos naudos buvimą. Tai priklauso nuo kelių veiksnių: i) RAI gali atlikti perėjimą prie skaitmeninės sistemos (turint omenyje, kad ji yra viešųjų paslaugų įmonė) tik tuomet, jei antžeminės skaitmeninės televizijos išsiskverbimo procento dalis pasieks analoginės televizijos procento dalį; ir ii) RAI turėjo pasirinkti, į kurią antžeminės skaitmeninės transliacijos sektorių investuoti laikantis savo išsipareigojimų pagal įstatymą, o ne pagal rinkos kriterijus, turint omenyje, kad iki 2005 m. sausio 1 d. ji privalėjo įsigyti du tankintuvus, kad iš viso būtų apimama bent jau 70 % gyventojų, taip siekiant greitai pereiti prie skaitmeninės sistemos, pasinaudojant subsidijomis dekoderiams. Bendra išlaidų suma sudarė 150 mln. EUR. Atsižvelgiant į perėjimo prie skaitmeninės sistemos termino pabaigą, faktą, kad RAI transliuoja tik nekoduota sistema, gana ribotą žiūrovų skaičių ir tai, kad į metinį abonementinį mokesčių skaitmenizacijos mokesčių už 2004 m., 2005 m. ir 2006 m. buvo neįvesti, RAI patyrė išlaidų tik už technologiją (dažnis ir infrastruktūros) – tai mokesčiai, kuriuos įmonė turėtų sumokėti nesikreipdama dėl pagalbos, tuo tarpu pagreitinimas pereiti prie skaitmeninės sistemos neužtikrino papildomų pajamų.

III.A.1.2 **Konkurencijos iškraipymas**

(45) Visų pirma Italija atkreipia dėmesį, kad antžeminės ir palydovinės transliacijos operatoriai nėra konkurentai toje pačioje mokamos televizijos rinkoje, nes užima skirtingus rinkos segmentus, t. y. nekoduotos televizijos segmentą ir mokamos televizijos segmentą. Be to, televizijos *pay per view* pasiūlymai pradėti teikti tik 2005 m. antroje pusėje. Dviejų rinkų atskyrimas taip pat tinka tinklo operatoriams, kaip tai patvirtino AGCOM savo nutarimu ⁽²⁵⁾, atitinkančiu *RAI/Rami d'azienda* ⁽²⁶⁾ nutarimą ir *Autorità garante della concorrenza e del mercato* ⁽²⁷⁾ atliktą pažintinę apklausą dėl televizijos sektoriaus.

(46) Be to, dekoderio kaina daro tik nežymią įtaką vartotojo vieno iš dviejų platformų pasirinkimui. Tai, kad konkurencija nebuvo iškraipyta, patvirtina taip pat faktas, jog pirmąjį 2005 m. pusmetį „Sky“ abonentų buvo užregistruota 7,4 % daugiau.

(47) Panašius argumentus pateikė „Mediaset“, kuri atkreipia dėmesį, kad priemonė nėra atrankinė, nes pagalba suteikiama vartotojams, bei, kad atrankos aspektui įtakos turi „Sky“ komercinis pasirinkimas naudoti NDS technologiją: būtent ši technologija lemia diskriminaciją ir leidžia „Sky“ prašyti mokėti abonentą tam, kad būtų susigrąžinti mokesčiai už dekoderius. Visi operatoriai, jei tik to nori, gali naudoti technologiją, kuri suteikia jiems teisę pasinaudoti minėtomis subsidijomis.

III.A.2 SUDERINAMUMAS

(48) Kaip pagrindinę pastabą Italija pabrėžia, kad Komisija pripažįsta sąveikos privalumą ir kad palydovinių dekoderių išbraukimui iš pagalbos gavėjų sąrašo poveikio turėjo faktas, kad tuo metu, kai buvo įvesta pagalbos priemonė, nebuvo palydovinių dekoderių, galinčių teikti sąveiką. Be to, po 2006 m. Finansų įstatymo, kuriame buvo įtraukti ir palydoviniai dekoderiai, „Sky“ nepakeitė dekoderio savybių, kad pasinaudotų subsidija.

⁽²⁵⁾ Sprendimas Nr. 163/06/CONS, Veiksmų programos dėl racionalaus dažnių, skirtų radiotelevizijos paslaugoms, panaudojimo siekiant ateityje pereiti prie skaitmeninės technikos, patvirtinimas. Paskelbtas 2006 m. kovo 29 d. AGKOM interneto svetainėje.

⁽²⁶⁾ 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas 13137, byla Nr. C/6161 – *RAI/Rami d'azienda*.

⁽²⁷⁾ Tyrimas Nr. 23, pradėtas 2004 m. gegužės 29 d. Sprendimu Nr. 12056 ir baigtas 2004 m. lapkričio 16 d. Sprendimu Nr. 13770.

III.A.2.1 **EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punktas**

(49) Italija sutinka, kad 50 % (procentai nurodyti AGCOM ir pateikti Komisijos sprendimo pradėti procedūrą ⁽²⁸⁾ 55 punkte) šeimų, įsigijusių dekoderį nuo 2006 m. pabaigos arba iki 2008 m. pabaigos, yra žemas, ypač atsižvelgiant į tai, kad buvo siekiama išplatinti interaktyvius ir brangiausius dekoderius. Sumažinus kainą dėl gamybos masto ekonomijos, kurią apibrėžia subsidijos, dekoderius įsigyti galėtų ir nepasiturinčios šeimos.

III.A.2.2 **EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punktas**

(50) Pagalbos priemonė skatintų įgyvendinti bendro europinio intereso projektą, perėjimą prie skaitmeninės sistemos (arba *switchover*), kuris yra daugiašalės programos, palaikomos nemažo skaičiaus valstybių narių, dalis, laikantis galiojančios teisinės sistemos (C-62/87 ir C-72/87, 22 punktas); kodėl išbraukiama palydovinė sistema, bus paaiškinta pagrindinėje pastaboje.

III.A.2.3 **EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktas**III.A.2.3.a **Pagalba suprantama tinkamu būdu***Koordinavimo problema*

(51) Jeigu paklausa nėra skatinama, tai, kad įstatymu yra nustatytas terminas, neužtikrina, jog transliacija analogine sistema bus baigta: iš tiesų vartotojai nebūtų buvę pasirošę turint omenyje, kad rinkoje jau veikiantys antžeminiai transliuotojai visiškai nesuinteresuoti subsidijuoti vartotojo įsigytus dekoderius tuomet, kai daugelis vartotojų turi antžeminę analoginę televiziją.

Subsidijos vartotojams

(52) Vartotojams sumokėtos subsidijos už antžeminę skaitmeninę sistemą būtų pagrįstos, nes pagal tokią sistemą jie nemoka papildomų mokesčių, norėdami matyti nekoduotas programas, priešingai nei tai daroma pagal palydovinės televizijos sistemą, kuomet prašoma, kad vartotojas mokėtų už parabolinę anteną ir abonento mokesčių už mokamos televizijos paslaugas. Kabelinės televizijos atveju Italijos įstaigos pateisino subsidijas dekoderiams, nepaisant to, kad

⁽²⁸⁾ Sprendimo pradėti procedūrą 55 punkte Komisija paminėjo apklausą, atliktą AGKOM siekiant išsiaiškinti, ar rinkoje yra dekoderių už prieinamą kainą. AGKOM priėjo prie išvados, kad vidutinės pajamos turinčiai šeimai dekoderio įsigijimas su valstybės pagalba ar be jos yra ribotas ir rinkos tendencijos parodė, jog, net ir be pagalbos, daugiau nei 50 % šeimų būtų turėjusių dekoderį iki 2006 m. – pagal optimistinį scenarijų, arba iki 2008 m. pradžios – pesimistinio scenarijaus atveju.

mokami papildomi mokesčiai, nes šie mokesčiai nėra tiesiogiai susiję su televizijos paslaugomis ir todėl, kad bendrai Italija norėjo skatinti plataus diapazono signalų juostos plėtojimą.

Konkurencijos tarp platformų stiprinimas

- (53) Italija nesutinka su Komisijos pastaba, kad pagalbos priemonė turi įtakos konkurencijai tarp platformų, tačiau, mano, kad „ateityje nauja skaitmeninė platforma padidins konkurenciją įvairiuose televizijos rinkos segmentuose“ vartotojų naudai.

Išorės aspektai

- (54) Komisijos teiginiuose, kad veikiantys operatoriai jau gauna kompensaciją pereidami prie skaitmeninės sistemos, nes skaitmeninė technologija suteikia didesnių pajėgumų transliuojant žemomis kainomis, neatsižvelgiama į išskirtinį tokio perėjimo mokesčių ir subsidijų santykį, kadangi rinkoje jau veikiantys tinklo operatoriai, turintys daugiau nei vieną licenciją skaitmeninei transliacijai, turi perleisti 40 % juostos diapazono priėjimo tiekėjams, su kuriais jų nesieja jokie nuosavybės ryšiai.
- (55) Pagrindiniai pagalbos pereinant prie skaitmeninės sistemos gavėjai (nauji konkurentai rinkoje) nesutampa su tais, kuriems tenka šio perėjimo mokesčiai (vartotojai ir ypač egzistuojantys operatoriai). Kadangi padidėjusi konkurencija, su kuria susiduriama, nėra kompensuojama sumažinant mokesčius, rinkoje jau dirbantys operatoriai nėra skatinami nutraukti transliaciją analogine technologija, be to, net kai operatoriai gauna kokios naudos, tai turėtų būti laikoma kompensacija už sumokėtus mokesčius. „Mediaset“ sutinka su tuo pačiu argumentu.
- (56) Be to, „Mediaset“ teigia, kad paprasčiausiai priversti antžeminės sistemos operatorius padengti dekoderių mokesčius, neskaitant nustatytų perėjimo į skaitmeninę sistemą mokesčių, nepadėtų pakankamai padengti mokesčius ir „Mediaset“ rizikuotų būti išnaudojama (vadinamoji *free riding* situacija) kitų bendrovių, nes „atviros technologijos“ dekoderius vartotojai galėtų naudoti žiūrėdami konkurentų kanalus.

Naujųjų skatinimas

- (57) Kai buvo įgyvendinta pagalbos priemonė, palydovinių dekoderių interaktyvumas buvo labai ribotas dėl naudojamos savo technologijos be atvirų API standartų. Italija pažymi, kad net ir po papildomų 2006 m. Finansų įstatymo įvestų pakeitimų, šiandien rinkoje nėra palydovinių „sąveikos“ dekoderių. Taip pat „Mediaset“ atkreipia dėmesį į poreikį skatinti interaktyvias paslaugas.

III.A.2.3.b Vengti nereikalingų konkurencijos iškreipymų

- (58) Italija pabrėžia, kad televizijos *pay per view* rinka skiriasi nuo palydovinės televizijos – kalbama apie du skirtingus produktus. Bet koku atveju parama reikalinga naujiems konkurentams, kad jie galėtų patekti į mokamos televizijos rinką, ir tai turėtų suteikti didesnės naudos vartotojams.
- (59) „Mediaset“ teigia, kad nebuvo jokių nereikalingų konkurencijos iškreipimų, kadangi: i) diskriminacija yra paprasčiausiai „Sky“ komercinių sprendimų pasekmė; ii) antžeminė televizija transliuoja vietinius kanalus, tuo tarpu 80 % vietinių programų nėra transliuojamos palydoviniu būdu, nes pajamos iš vietinių kanalų nėra pakankamos dengiant transliacijos išlaidas (palydovo negali palyginti su nekoduota transliacija); ir iii) tai, kad rinka veikia nepakankamai, matoma tik kalbant apie dekoderius antžemine skaitmenine sistema, o ne apie palydovinius dekoderius, nes palydovinė televizija grindžiama abonentų sistema ir šiuo atveju galima susigrąžinti mokesčius, patirtus tiekiant dekoderius klientams bei, atsižvelgiant į tai, kad „Sky“, kaip monopolininkė, nesusiduria su *free riding* problema.

III.A.2.4 EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punktas

- (60) Nutarime 2006/513/EB⁽²⁹⁾ Komisija pareiškė, kad pagalba neatitinka EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkto, nes nebuvo susijusi su išskirtiniu kultūriniu turiniu, bei nėra skirta smulkiems vietiniams operatoriams, kurie priešingu atveju nepatektų į antžeminės sistemos platformą. Italijoje yra daug vietinių antžeminių transliuotojų, kurie transliuoja aiškiai nustatytą kultūrinį produktą, kurį Italija ketina saugoti. Atsižvelgiant taip pat į Komisijai dirbančių ekspertų nuomonę, kad palydovas nėra veiksmingas teikiant vietines paslaugas, palydoviniai dekoderiai neturi būti subsidijuojami.

III.A.3 SUSIGRAŽINIMAS

- (61) Komisija neturėtų nurodyti susigrąžinti pagalbos, jei tai prieštarauja bendriesiems Bendrijos teisės principams. Taip būna tuomet, kai nuo pat pradžių sąmoningai suvokiama, jog susigrąžinimas neįmanomas⁽³⁰⁾. Nagrinėjamu atveju neįmanoma nustatyti, kuris transliuotojas gavo pagalbą iš valstybės išteklių ir kokio ji dydžio. Todėl Komisija neturėtų reikalauti susigrąžinti pagalbą. Be to, Italija teigia, kad transliuotojai jokia būdu negalėjo atsisakyti pagalbos, tad net jei gavėjai ir būtų atitinkamai pasielgę, transliuotojai nebūtų galėję jos atsisakyti. Komisija pateikė tokio pobūdžio argumentus Sprendime 2006/513/EB⁽³¹⁾.

⁽²⁹⁾ Žr. 24 išnašą.

⁽³⁰⁾ Byla C-75/97, Belgija prieš Komisiją, Rink. 1999 m., p. I-3671.

⁽³¹⁾ Žr. 24 išnašą.

III.B „SKY ITALIA“, ESOA IR „EUROPA7“ PASTABOS

- (62) „Sky Italia“, ESOA ir „Europa7“ sutinka su Komisija, kad pagalbos priemonė nėra pagalba antžeminės skaitmeninės televizijos operatoriams. Be to, iš anksto nepaprieštaravo išvadai, jog priemonė nėra pagalba dekoderių gamintojams: ypač du skundo autoriai neprieštarauja tokiai išvadai, nors skunde, kurį pateikė „Sky Italia“, buvo teigiama priešingai.
- (63) „Sky Italia“ savo analizėje didžiausią dėmesį skiria teigiamos priemonės įtakai antžeminės skaitmeninės televizijos operatoriams, ypač „Mediaset“ ir „Telecom Italia“. „Sky“ teigia, kad tuo metu, kai susijungė „Telepiù/NewsCorp“, Komisija sudarė sąrašą kliūčių patekti į rinką ir plėstis antžeminiams skaitmeniniams televizijos operatoriams, kuriems reikėjo korekcinių priemonių ⁽³²⁾. Priešingai nei spėjo Komisija, dėl subsidijų naujieji konkurentai, kurie iš tiesų buvo operatoriai, dirbantys analoginės televizijos rinkoje, lėmė greitą antžeminės skaitmeninės televizijos išplitimą.
- (64) Subsidijos „Mediaset“ ir „Telecom Italia“ atnešė trigubos naudos: visų pirma, atsižvelgiant į tai, kad priėjimas prie antžeminių skaitmeninių dekoderių ir priėjimas prie antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojų yra papildomas, sumažėjusi dekoderių kaina lėmė tiek dekoderių, tiek transliuotojų poreikį, yra ištis normalu, kad antžeminiai skaitmeniniai transliuotojai savo platformų bazę, kaip tai padarė „Sky“, sumokėjusi mokesčius, kurių dar nesugrąžino, o subsidijos padėjo antžeminės skaitmeninės sistemos operatoriams įtikinti vartotojus pereiti prie naujo televizijos pasiūlymo. Be to, priemonė padėjo išvengti *free riding* problemos kuriant klientų bazę.
- (65) Antra, remiantis vienu Global Equity Division della Deutsche Bank ⁽³³⁾ tyrimu, subsidijos leistų „Mediaset“ patekti į mokamos televizijos rinką su nedidele rizika ir nedideliais mokesčiais. Subsidijos sumažino „Mediaset“ ir *Telecom Italia* finansavimo mokesčius: a) tiesiogiai, nes tam, kad būtų sulaukta tokio poveikio, dėl gautų subsidijų antžeminės skaitmeninės televizijos bendrovės būtų turėjusios investuoti daugiau nei 100 mln. EUR, t. y. pusė visų „Mediaset“ patirtų išlaidų investuojant į infrastruktūras 2005 m. sausio mėn.; ir b) netiesiogiai, nes buvo sumažintas netikrumas dėl perėjimo prie skaitmeninės sistemos sėkmės.
- (66) Galiausiai, atsižvelgiant į dvišalę rinkos prigimtį, platus klientų ratas, suteikiantis galimybę gauti įdomių programų už nedidelę kainą, suteikia pranašumo taip pat reklamos rinkoje.
- (67) „Sky“ teigia, kad minėti pranašumai yra išskirtiniai, kadangi jos komercinė laisvė buvo ribota dėl jos riboto augimo procento; to padarinys – išaugę kapitalo mokesčiai. Bendrovė pateikia keletą skaičių, pagrįsdama savo teiginį, kad dekoderių antžeminei skaitmeninei sistemai pardavimų augimas, pardavimai subsidijuoti valstybės, turėjo neigiamą poveikio jo „Premium Sports“ paketo pardavimui.
- (68) „Europa7“ taip pat sutinka, kad buvo suteikta nauda transliuotojams ir kitiems antžeminės skaitmeninės televizijos sektoriaus operatoriams. „Europa7“ cituoja *Autorità garante della concorrenza e del mercato*, kuri pripažino, kad priemonė turėjo tokias pasekmes: pusė dekoderių buvo įsigyti pasinaudojant subsidijomis; 2005 m. pirmą pusmetį antžeminė skaitmeninė sistema padvigubėjo dėl mokamos antžeminės skaitmeninės televizijos, tuo tarpu mokamos palydovinės televizijos dalis išaugo tik vienu procentu.
- (69) Suteikiama nauda yra atrankinė, nes subsidijos nepadėjo „Europa7“ patekti į rinką, ir kuriai dar nebuvo priskirtas transliacijos dažnis, tačiau paprasčiausiai leido „Mediaset“ ir RAI padidinti paklausą ir investicijas bei išplėsti jų galias rinkoje, skaitmeninės televizijos sektoriuje.
- (70) Antra, „Europa7“ teigia, kad priemonės nepateisina jokios bendro intereso priežastys, nes i) vartotojų skatinimas įsigyti antžeminius skaitmeninius dekoderius susijęs su teise vykdyti komercinę veiklą; ii) perėjimas prie skaitmeninės sistemos jau buvo atidėtas; iii) jei priemonė skatina konkurenciją taip, kad riboja „Sky“ rinkos galias, reiškia, kad ji naudinga jau analoginės televizijos rinkoje dirbantiems oligopoliniams operatoriams, turintiems licencijas.
- (71) Galiausiai „Europa7“ pabrėžia, kad susigrąžinimas yra logiška pagalbos panaikinimo pasekmė ir tai, kad sunkumai, su kuriais susiduriama norint apskaičiuoti šią pagalbą, nepateisina pagalbos nesusigrąžinimo. Tuo atveju, jei būtų neįmanoma tiksliai apskaičiuoti pagalbos sumą, Italija galėtų sumokėti konkurentams kompensaciją.

⁽³²⁾ Pagrindinės kliūtys buvo šios: a) norminė bazė, leidžianti antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojams dirbti tik nuo 2007 m.; b) reikalavimas modernizuoti transliacijos tinklą didele kaina; c) transliacijos mokesčiai yra didesni antžeminei skaitmeninei televizijai nei palydovinei; d) poreikis pateikti į rinką labai daug dekoderių, skirtų antžeminei skaitmeninei televizijai; e) reikalavimas, kad reglamentavimo institucijos pakeistų režimą, taikomą nacionaliniams dažniams, kad būtų leista įgyvendinti *simulcast*; ir f) rizika, kad daug žmonių negaus antžeminės skaitmeninės televizijos signalų.

⁽³³⁾ 2005 m. sausio 18 d. „Mediaset, *The beautiful game*“.

(72) ESOA mano, kad palydovinė platforma buvo nustumta į nepalankią padėtį, nors ir užėmė aukštesnę padėtį panaudodama televizijos transliacijos radijo dažnių spektrą ir būtent palydoviniai operatoriai išsipareigojo visiškai padengti skaitmeninės technologijos transliacijos įvedimo mokesčius. Todėl ESOA mano, kad subsidijos, skirtos antžeminei skaitmeninei televizijai, yra neteisėta pagalba ir neproporcinga netinkamo rinkos veikimo, kurį buvo siekiama ištaisyti, atžvilgiu.

III.C ANIE PASTABOS

(73) ANIE nepateikė ypatingų pastabų dėl pagalbos priemonės, tačiau išsiuntė skundo kopiją „Sky Italia“ dėl piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, pateikta *Autorità garante della concorrenza e del mercato*, kuri savo ruožtu dar nepasisakė šiuo klausimu.

(74) Atsižvelgiant į ANIE teiginius, kai kurie dekoderių gamintojai paprašė „Sky“ išduoti licencijas dėl tam tikrų NDS technologijos, naudojamos koduojant palydovinius signalus, aspektų; tai technologija priklausanti „Sky“, turinčiai išskirtines teises Italijoje. Šios licencijos yra svarbios norint gaminti dekoderius, turinčius vadinamąją atvirą sąveiką, t. y. galintys iššifruoti tiek skaitmeninius, tiek palydovinius signalus tuo atveju, kai naudojama NDS technologija.

(75) Nuo 2005 m. „Sky“ pradėjo koduoti savo sistemą tik NDS sistema. Šios technologijos savininkas Italijos rinkai yra dukterinė „Newscorp“ grupės, kuri yra patronuojanti „Sky“ bendrovė, kompanija. „Sky“ sutinka, kad perėjo prie NDS technologijos, siekdama sustabdyti piratavimą. Tai nuosavybės teise priklausanti ir „uždara“ technologija, nes priėjimui prie NDS dekoderių reikia turėti priėjimą prie technologijos arba prie tam tikrų dekoderių komponentų, priešingai nei vyksta bendros sąveikos dekoderių atveju.

(76) „Sky“ nuomoja savo abonentams dekoderius, kuriuose yra integruota ši uždara technologija. Kai ji nusprendė pritaikyti NDS technologiją, bendrovė pasirūpino pakeisti visus savo abonentų turimus dekoderius.

(77) „Sky“ atsisako dalintis technologija, kurios savininkė ji yra, su bendros jungties dekoderių gamintojais, nes mano, kad iš to kilęs susitarimas neapsaugotų jos pakankamai nuo piratavimo. ANIE teigia, kad „Sky“ nurodyta priežastis, arba susirūpinimas dėl galimų piratavimo veiksnių, nėra pagrįsti, tuo tarpu bendrovės naudojami savi dekoderiai yra veiksmingi apsaugant monopolistinę poziciją mokamos televizijos rinkoje. Dėl tokio „Sky“ pasirinkimo tokia įmonė

galėtų pritraukti savo klientus bei apspręstų ribotas rinkos galimybes, taip pat dekoderių gamintojams, ir todėl trukdytų technologijų vystymuisi šiame sektoriuje⁽³⁴⁾.

III.D ITALIJOS VYRIAUSYBĖS ATSAKYMAS

(78) Italija nesuformulavo jokios nuomonės dėl trečiųjų šalių pateiktų pastabų.

IV. TEISINIS VERTINIMAS

IV.A VALSTYBĖS PAGALBOS VERTINIMAS PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 1 DALĮ

(79) Komisija išanalizavo, ar priemonę galima laikyti valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, kurioje nurodytos sąlygos, kaip nustatyti valstybės pagalbos egzistavimą. Visų pirma, turi būti kalbama apie valstybės intervenciją, arba valstybės lėšų panaudojimą. Antra, intervencija turi teikti gavėjui išskirtinę ekonominę naudą. Trečia, turi iškraipyti konkurenciją arba kelti tokią grėsmę. Ketvirta, turi gebėti daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

IV.A.1 VALSTYBĖS LĖŠOS

(80) Aptariama priemonė yra įtraukta į 2004 m. ir 2005 m. Finansavimo įstatymą ir yra finansuojama iš valstybės biudžeto, tad yra aiškiai priskiriama valstybei ir yra susijusi su valstybės lėšų panaudojimu, kaip tai buvo pabrėžta sprendime pradėti procedūrą. Komisija patvirtina vertinimą pagal 79 punktą, pagal kurį valstybės lėšų kriterijus yra įvykdytas. Šios išvados nepaneigė nei Italija, nei trečiosios šalys.

IV.A.2 EKONOMINĖ NAUDA

(81) Sprendime pradėti procedūrą Komisija teigia, kad net jei tiesioginiai subsidijų gavėjai yra galutiniai vartotojai, priemonė gali apimti ir netiesioginę naudą: i) transliuotojams, kurie dirba antžeminiame skaitmeniniame ir kabeliniame platformose; ii) tinklų operatoriams, kurie perduoda signalą; ir iii) dekoderių gamintojams.

(82) Sprendime pradėti procedūrą Komisija nustatė, kad netiesioginė nauda gali patekti į EB sutarties 87 straipsnio

⁽³⁴⁾ ANIE sutinka, kad „Sky“ elgesys trukdo technologijų vystymuisi, nes neleidžia plėtoti dekoderių, kurie naudoja kitokias sąlygojamo priėjimo sistemas, nei kitų potencialių sistemų plėtrą kaip „atvirų“ dekoderių pasiūlą. Ypač „Sky“ trukdo bendrų palydovinių ir labiau pažengusių antžeminių dekoderių technologijų vystymuisi.

1 dalies taikymo sritį ir pateikė nuorodą į susijusią teismų praktiką⁽³⁵⁾. Kalbant apie transliuotojus, naudojančius T-DVB/C-DVB, Komisija mano, kad priemonė padeda tokiems transliuotojams kurti ir vystyti savo auditorijos (arba televizijos žiūrovų) skaičių, nes leidžia jiems išvengti tų mokesčių, kuriuos jie būtų turėję sumokėti, jei būtų norėję pasiekti tokio pat lygmens savo skaitmeninę auditoriją; be to, leido sumažinti mokesčius, kuriuos įprastai būtų turėję padengti transliuotojai, transliuojantys *simulcast* būdu. Tinklo operatorių atveju nauda akivaizdi kalbant apie potencialaus poreikio, kurį lėmė stotys, naudojančios „privilegiuotą“ platformą, augimą. Galiausiai Komisija, pripažinusi, kad atrankinė nauda nėra lengvai paskaičiuojama, pakvietė visas suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų dėl galimo paskaičiavimo arba naudingo metodo, skirto įvertinti naudą, gautą iš priemonės įvairiems netiesioginiams gavėjams.

- (83) Komisija, sulaukusi suinteresuotųjų šalių pastabų, dėl toliau šiame sprendime nurodytų priežasčių, vis dar laikosi nuomonės, kad priemonė teikia išskirtinę naudą antžeminiams ir kabelinėms mokamos televizijos operatoriams.

Transliuotojai

- (84) Nauda, kurią gauna transliuotojai, yra galimybė plėsti auditoriją, ypač didinti *pay per view* veiklą; be šios priemonės skaitmeninė sistemos auditorija nebūtų plėtusis tokiu pat mastu, nebent pačios stotys būtų finansavusios savo potencialių žiūrovų priėmimo mokesčius. Auditorijos plėtra yra viena iš esminių mokamos televizijos ar transliuotojo, pageidaujancio padidinti savo mokamos televizijos paslaugas, komercinė veikla, turint omenyje, kad klientų (t. y. žiūrovų) skaičius yra pagrindinis įplaukų gavimo ir žemų *pay per view* pasiūlymų kainų nustatymo veiksnys. Tai taip pat rodo palydovinių operatorių patirtos išlaidos siekiant sukurti ir vystyti tokią klientų bazę ir po to, perėjus prie skaitmeninės technologijos, papildomus mokesčius dėl jos išlaikymo⁽³⁶⁾. Pavyzdžiui, vienas iš skundo autorių – „Sky Italia“ – teigia, kad nemokamai teikė savo abonentams dekoderį ir parabolinę anteną.
- (85) Taip pat galima pažymėti, kad pagrindinis priemonės padarinys buvo sumažintos dekoderių, teikiančių interaktyvias paslaugas, kainos, kurios labiau priartėjo prie vadinaujamųjų *zapper* kainų. Pagalbos subsidijuojamų dekoderių rūšis leidžia vartotojams pasinaudoti standartiniu nekoduoju

televizijos kanalų pasiūlymu, veikiančiu su analogine technologija, bei pasinaudoti mokamos ir interaktyvių paslaugų televizijos pasiūlymais, kuriuos teikia daugybė transliuotojų ir programų tiekėjų. Prie interaktyvių paslaugų gali būti priskirtos *E-government* paslaugos, kurios yra prieinamos dėl *smart card*⁽³⁷⁾. Todėl pagalba leidžia vartotojams naudotis žymiai daugiau pasiūlymų už tą pačią kainą, kurią mokėdavo seniau įsigydami tik pakankamai paprastą dekoderį, leidžiantį pasinaudoti mažesniu paslaugų skaičiumi.

- (86) Daroma išvada, kad priemonė paskatino vartotojus pereiti nuo analoginės televizijos prie antžeminės skaitmeninės televizijos. Tai suteikė naudos transliuotojams, ypač atsižvelgiant į paslaugas, kurių nebuvo galima gauti analoginėje technologijoje. Kitaip tariant, valstybės subsidijos leido T-DVB transliuotojams išvengti rinkoje paplitusios komercinės praktikos (dekoderių finansavimo) mokesčių ir buvo naudinga kuriant auditoriją.
- (87) Netiesioginis patvirtinimas, pagrindžiantis šį argumentą, pateiktas „Deutsche Bank“⁽³⁸⁾ dokumente, kuriame aprašoma ir siūloma investuotojams gauti pajamas, įsigijus „Mediaset“ akcijas; „Deutsche Bank“ tyrimų departamentas parodo, kaip dėl savo ypatingos pozicijos, palankių rinkos sąlygų, jos rinkos strategijos ir vartotojams suteiktų subsidijų, „Mediaset“ gali plėtoti antžeminę skaitmeninę televiziją kaip žemos rizikos priemonę tam, kad patektų į mokamos televizijos rinką“.
- (88) Kita priemonės jau dirbantiems rinkoje antžeminės sistemos operatoriams suteikta nauda yra tai, kad ji leido jiems sustiprinti savo jau įgytą poziciją antžeminėje skaitmeninėje platformoje kalbant apie ženklą įvaizdžio padėtį ir ištikimybę klientams: nauda yra susijusi su naujomis paslaugomis, ypač su mokamos televizijos, kuri siūloma skaitmeninėje platformoje. Taigi priemonė gali sustiprinti galiojančios teisinės sistemos pagrindus, t. y. faktą, kad pagrindiniai transliuotojai kontroliuoja tinklo operatorius ir kad licenciją transliacijai skaitmenine technologija įmanoma gauti tik jei tai susiję su licencija, galiojančia transliacijai analogine technologija. Rinkoje jau dirbantys operatoriai gali lengvai pervesti savo analoginio transliavimo licencijas į skaitmeninį, tuo tarpu nauji konkurentai pirma turi įsigyti rinkoje analoginės transliacijos licenciją tam, kad galėtų vėliau vykdyti transliaciją skaitmenine technologija. Naujų konkurentų situaciją laiko atžvilgiu gali dar labiau pablo-

⁽³⁵⁾ Byla C-382/99, Nyderlandai prieš Komisiją, Rink. 2002 m., p. I-5163 ir Byla C-156/98, Vokietija prieš Komisiją, Rink. 2000 m., p. I-6857, 24–28 punktai.

⁽³⁶⁾ Italijos atvejis nėra vienintelis: analogiškai Jungtinės Karalystės *Office of Fair Trading* (OFT), tyrimo Nr. CA98/20/2002 dėl BskyB, 371 punkte aprašyta klientų įsigijimo svarba BskyB.

⁽³⁷⁾ „Smart card“ (arba „dekodavimo kortelė“) čia suprantama kaip prietaisas, leidžiantis nustatyti vartotojo tapatybę ir atlikti sandorius internetu.

⁽³⁸⁾ „Mediaset, *The beautiful game*“ (žr. 33 išnaša).

ginti tokios priemonės kaip ši, kuri padidina rinkoje jau dirbančių operatorių auditoriją.

netiesioginių paramos gavėjų atveju ir patvirtino Teisingumo Teismas sprendime byloje Vokietija prieš Komisiją⁽⁴⁰⁾.

- (89) Anksčiau pateikti argumentai netaikomi paslaugoms, kurios jau teikiamos analoginėje platformoje ir kurias vartotojai jau žino. Be to, neįmanoma, kad paankstintas perėjimas prie skaitmeninės platformos būtų lėmęs ženklų bendro šių programų (paslaugų) žiūrovų skaičiaus (analoginė plius skaitmeninė) proporcijų padidėjimą.
- (90) Tiek Italijos, tiek „Mediaset“ pateiktas argumentas, kad naudos nėra, nes be valstybės pagalbos gavėjai nebūtų finansavę vartotojų įsigytų dekoderių, nėra įtikinamas. Jeigu daroma prielaida, kad vartotojai nebūtų galėję įsigyti atvirų dekoderių be minėtų subsidijų, arba kad *pay per view* rinka buvo labai ribotų matmenų, subsidijų skyrimas būtų leidęs sukurti klientų bazę antžeminės sistemos transliuotojams, kuri priešingu atveju nebūtų buvusi sukurta. Jei antžeminiai transliuotojai nebūtų finansavę įsigytų „sąveikos“ dekoderių (jie vieninteliai šiuo metu leidžia žiūrėti mokamos televizijos programas naudojantis iš anksto apmokamų kortelių *pay per view* sistema), bijodami kitų stočių piratavimo veiksmų, to pasekmė būtų buvusi pavėluotas mokamos televizijos paslaugų pasiūlymas. Todėl ši priemonė buvo naudinga antžeminės transliacijos transliuotojams įveikti tokius išorinius faktorius ir sukurti komercines galimybes.
- (91) Be to, Komisija nesutinka su teiginiu, kad gavėjų pajėgumas ar suinteresuotumas kurti pagalbos rezultatus net ir be pačios pagalbos yra laikomi svarbiais kriterijais sprendžiant, ar pagalba suteikia, ar nesuteikia naudos. Iš tiesų nagrinėjamu atveju antžeminės transliacijos transliuotojams suteikta nauda yra paprasčiausias priemonės padarinys. Gavėjų elgesys, kai tik priemonė buvo nustatyta, buvo paprasčiausiai orientuotas į pajamų didinimą atsižvelgiant į taip susiklosčiusią situaciją išplečiant savo komercinę veiklą, kuri nebūtų buvusi įmanoma be subsidijos. Būtent taip įvyko aptariamam atveju, turint omenyje, kad pagal AGCOM⁽³⁹⁾ *Metinę ataskaitą* 2005 m. pajamų iš mokamos televizijos, ypač iš antžeminės skaitmeninės *pay per view*, padidėjimas buvo itin ženklus, nors bendrai pasiektas lygmuo nėra labai aukštas.
- (92) Pagal nusistovėjusią teismų praktiką priemonės padariniai yra lemiantys ir svarbūs siekiant nustatyti, ar yra naudos, ką
- (93) Komisija taip pat nesutinka su Italijos ir kitų suinteresuotųjų šalių pateikta pastaba, jog nėra jokios naudos. Pirmą, Komisija nesutinka su Italijos teiginiu, kad nėra jokios naudos, nes neįmanoma nustatyti valstybės lėšų sumos, pervestos gavėjams. Italijos cituotame Sprendime 2006/513/EB⁽⁴¹⁾ Komisija nepaneigė netiesioginės naudos, kurią gavo tam tikri pagalbos gavėjai (tinklo operatoriai), buvimo fakto, tačiau paprasčiausiai atleido pastaruosius vykdyti įsipareigojimą susigrąžinti, nes nebuvo įmanoma nustatyti, ar buvo pervestos valstybės lėšos.
- (94) Komisija taip pat atmeta tiek „Mediaset“, tiek RAI pateiktas pastabas, kad negalima lyginti antžeminės transliacijos stočių su palydoviniais transliuotojais, nes antžeminės televizijos operatoriai turi įgyvendinti perėjimą prie skaitmeninės sistemos per įstatymo numatytus terminus ir privalo apmokėti *simulcast* kaštus: dėl to priemonė nesuteiktą išskirtinės naudos.
- (95) Pagrindinė priežastis, dėl kurios antžeminės televizijos operatoriai buvo įpareigoti pereiti prie skaitmeninės sistemos, yra ta, kad antžeminės sistemos transliacija užima tokią radijo dažnių spektro dalį, kuri teikia labai aukšto lygmens vertę⁽⁴²⁾. Iš tiesų, didelis radijo dažnių kiekis, reikalingas analoginės technologijos transliacijai, sudarė techninę kliūtį naujiems konkurentams patekti į antžeminės transliacijos rinką, ir tai prisidėjo išsaugant du polius, sudarytus iš RAI ir „Mediaset“. Tai, kad antžeminės televizijos operatoriai intensyviai naudoja ribotą išteklių (radijo dažnių spektrą), pateisina nelygybę dėl įsipareigojimų, kurie buvo jiems priskirti lyginant su kitų platformų operatoriais. Radijo dažnių naudojimosi teisė nepriklauso transliuotojams, nors jie gali patvirtinti faktą, kad nacionalinių reglamentavimo įstaigų radijo dažnių asignavimas ir priskyrimas grindžiamas objektyviais, skaidriais, nediskri-

⁽⁴⁰⁾ Byla Nr. C-156/98 (žr. 35 išnašą). Tikriausiai cituojamu atveju netiesioginis pagalbos gavėjas nebūtų veikęs be valstybės intervencijos: gavėjai yra bendrovės, į kurias investuoja investuotojai, kuriems suteikiama fiskalinė nauda, ir įmanoma, jog egzistuoja atvejai, kai tokios bendrovės net nesiima jokių veiksmų tokiai naudai gauti. Kaip išsiaiškino Teismas sprendimo 25–28 punktuose, priemonė laikoma pagalba, kai netiesiogiai bendrovėms suteikta pagalba atsiranda valstybei narei atsisakius mokesčių pajamų, kurias įprastai ji gauna, kai toks atsisakymas suteikia investuotojams galimybę įsigyti dalį minėtose bendrovėse finansiskai palankesnėmis sąlygomis. Nepriklausomi investuotojų sprendimai nereiškia, kad sumažėja ryšys tarp fiskalinės lengvatos ir pagalbos suinteresuotųjų įmonių naudai, atsižvelgiant į tai, kad, iš ekonominės pusės, rinkos sąlygų pasikeitimai, dėl kurių atsiranda tokia pagalba, lemia sumažėjusias mokesčių pajamas viešosioms įstaigoms.

⁽⁴¹⁾ Žr. 24 išnašą.

⁽⁴²⁾ Kaip jau buvo paaiškinta 9 punkte, transliacija skaitmenine technika leidžia veiksmingiau naudoti radijo dažnių spektrą.

⁽³⁹⁾ 2006 m. birželio 30 d. AGKOM *Metinė ataskaita*.

minuojančiais ir proporcingais kriterijais⁽⁴³⁾. Galiausiai priemonė nėra suvokiama kaip proporcinga perėjimo prie skaitmeninės sistemos mokesčiams. Visų pirma, Komisijai neatrodo, kad subsidijos vartotojams gali būti lengvai nustatomos taip, jog būtų proporcingos išlaidoms, kurias patyrė įmonės „switchover“ procese. Antra, valstybė narė turi įrodyti priemonės proporcingumą. Vis dėlto Italija nepateikė nei aiškaus mokesčių, susijusių su „switchover“, vertinimo, nei tikslių nurodymų dėl naudos, kurios transliuotojai sulaukė iš priemonės, proporcingumo.

Tinklo operatoriai

- (96) Kadangi transliacijai reikia naudoti transliacijos paslaugas, teikiamas tinklo operatorių, antžeminės skaitmeninės televizijos plėtojimas galėtų pastariesiems suteikti netiesioginės naudos. Galima manyti, kad tai, jog transliuotojas pasiruošęs mokėti, kad galėtų naudotis transliacijos paslaugomis, priklauso nuo pajamų dydžio, kurias gali gauti dėl užimamos padėties specialioje platformoje, ir šiuo atveju tai priklauso nuo toje platformoje turimų televizijos žiūrovų skaičiaus. Atsižvelgiant į tai, kad priemonė daro įtaką antžeminės skaitmeninės televizijos paslaugų vartotojų skaičiui, tinklo operatoriams galėtų būti daromas netiesioginis teigiamas poveikis.
- (97) Vis dėlto negalima būti tikriems, kad priemonė jau padarė įtakos transliuotojų atitinkamos padėties skirtingose platformose pasirinkimui, bei negalima paskaičiuoti kainos, kurią minėti transliuotojai būtų galėję sumokėti nesant priemonei. Be to, dėl nuosavybės ryšių tarp stočių ir tinklo operatorių antžeminėje skaitmeninėje platformoje yra ne taip aišku ir lengva atskirti du paramos gavėjų tipus; su šiuo punktu sutinka taip pat Italija. Vis dėlto manoma, kad tuomet, jei ateityje priemonė būtų pakartota ir nuolat padėtų dabartiniams televizijos analogine technologija žiūrovams pereiti prie antžeminės skaitmeninės platformos, minėta priemonė, darydama įtaką įvairių platformų auditorijos dydžiams, taip pat turėtų poveikio transliuotojų pasirinkimui pagal jų padėtį tam tikroje platformoje. Todėl galimas priemonės pakartojimas duotų naudos antžeminio skaitmeninio tinklo operatoriams, išskyrus palydovinių tinklų operatorius.
- (98) Galiausiai yra tinklo operatorių, kurie ne tik parduoda transliacijos paslaugas stotims, bet ir parduoda televizijos paslaugų įrangą tiesiogiai visuomenei. Vienas tokių, pavyzdžiui, yra „Fastweb“ kabelinis „triple play“⁽⁴⁴⁾ operatorius, kuris taip pat yra mokamos televizijos tiekėjas. Šiuo atveju tinklo operatorius gauna panašią naudą į tą, kurios sulaukia transliuotojai, kaip aprašyta 84–88 punktuose.

⁽⁴³⁾ Žr. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB 9 straipsnį dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų norminės bazės (pagrindų direktyva).

⁽⁴⁴⁾ „Triple play“ („trigubas žaidimas“) – tai marketingo terminas, skirtas nurodyti bendrą sparčiojo interneto, telefono paslaugų ir televizijos paslaugų plačiosios juostos jungtyje, pasiūlymą.

Dekoderių gamintojai

- (99) Kaip jau buvo pabrėžta sprendime pradėti procedūrą, netiesioginę naudą dekoderių gamintojams sudaro galimybė parduoti didesnę kiekį dekoderių nei būtų galėję parduoti, jei priemonė nebūtų taikoma. Išties, subsidijomis siekiama priemonėje minimus dekoderius padaryti pigesniais vartotojams, o tai leidžia gamintojams padidinti savo pardavimus nesumažinant gaminio kainos arba padidinti kainą neprarandant klientų.

IV.A.3 ATRANKA

- (100) Priemonės nauda, suteikiama antžeminės sistemos transliuotojams ir mokamos kabelinės televizijos operatoriams, yra atrankinė. Ne visi transliuotojai gali netiesiogiai gauti naudos iš priemonės: yra transliuotojų, veikiančių tik palydovinėje platformoje, kurie negalės gauti pajamų dėl aptariamų subsidijų padidėjus skaitmeninės televizijos žiūrovų skaičiui.
- (101) Taigi atrankos būdu nauda taip pat bus priskirta dekoderių gamintojų pramonei.

IV.A.4 KONKURENCIJOS IŠKRAIPYMAS

- (102) *Transliuotojai*
- (103) Sprendime pradėti procedūrą Komisija nustatė naudą, tekusią transliuotojams ir antžeminių tinklų operatoriams, išskyrus transliuotus, kurie naudoja skirtingas technologines platformas arba transliuotojus, kurie šiuo metu negali transliuoti.
- (104) Antžeminė skaitmeninė transliacija konkuruoja ne vien tik su nekoduoja analogine transliacija, tačiau ir su mokama televizija: pagalba leidžia T-DVB ir C-DVB operatoriams patekti į rinkas, susijusias su pigesne mokama televizija ir pradėti konkuruoti su jau veikiančiais operatoriais (pvz., „Sky Italia“). Tai patvirtina AGCOM⁽⁴⁵⁾ ataskaitos, kurioje teigiama, kad paramos subsidijos lemia transliuotojų, naudojančių T-DVB, auditorijos augimą, išvados, kaip tai taip pat patvirtina Autorità garante della concorrenza e del mercato, pabrėždama technologinio neutralumo principą⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ Žr. AGKOM ataskaitos 88 dalies d punktą, cit. (žr. 20 išnašą).

⁽⁴⁶⁾ *Autorità italiana garante della concorrenza e del mercato: Conclusion of fact-finding investigation into sale of television commercials* („Pažintinės apklausos išvados televizijos sektoriuje: reklaminis rinkinys“ – versija anglų k.) Roma, 2004 m. gruodžio 6 d.

- (105) Komisija, gavusi Italijos ir suinteresuotųjų šalių pastabų, laikosi tos nuomonės, kad iš subsidijų gauta selektyvi nauda gali iškraipyti konkurenciją. Visų pirma, kyla abejonų dėl teiginių, kad antžeminės sistemos ir palydoviniai operatoriai nėra konkurentai toje pačioje mokamos televizijos rinkoje ir kad dekoderių mokesčiai tik daro nežymią įtaką vartotojų pasirinkimui tarp dviejų skirtingų platformų: taigi atmetama išvada, kylanti iš tokių teiginių, t. y. jog priemonė neiškraipo konkurencijos.
- (106) Remiantis EB sutarties 87 straipsnio 1 dalimi pakanka, kad pagalba *keltų grėsmę* iškreipti konkurenciją, suteikdama atrankinę naudą. Nors šiuo metu mokamos antžeminės skaitmeninės televizijos pasiūlymas negali būti lyginamas su mokamos palydovinės televizijos pasiūlymu nei paslaugų tipo atžvilgiu (*pay per view* televizija lyginant su mėnesiniu abonentu), nei ekonominės apimties atžvilgiu (2005 m. palydovinė televizija gavo beveik 95 % pajamų iš abonentų), visgi egzistuoja tam tikra dviejų pasiūlymų tipų kaita. Kai tik antžeminė skaitmeninė platforma bus sėkmingai įvesta ir įsitvirtins rinkoje su mokamos televizijos paslaugomis, taip pat dėl subsidijų dekoderiams, ji galės pradėti konkuruoti su analoginėmis paslaugomis, teikiamomis alternatyviose platformose.
- (107) Panašus modelis yra užregistruotas kitose valstybėse narėse: pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje, kur jau BskyB cituotoje apklausoje „Office of Fair Trading“ (OFT) prieita prie išvados, kad „Football Association Premier League“ varžybos, transliuojamos tiesiogiai, sudaro vienintelę svarbią rinką, išsiplėtojusią visose televizijos platformose. Taigi akivaizdu, kad pagal mokamos televizijos išsivystymo stadiją antžeminės skaitmeninės platformos televizijos pasiūlymas gali būti konkurencingas palydovinės televizijos pasiūlymo atžvilgiu.
- (108) Be to, subsidijos buvo suteiktos kritiniame etape t. y. tokiu metu, kai daugelis antžeminės analoginės televizijos žiūrovų patyrė perėjimą prie skaitmeninės televizijos ir galėjo rinktis investuoti į antžeminės transliacijos arba į palydovinės transliacijos dekoderio prietaisą. Atsižvelgiant į tai, kad buvo sumažinta investicijos į antžeminės televizijos prietaisą (arba dekoderį) kaina, akivaizdu, kad minėtos subsidijos turėjo įtakos pasirinkimui. Atsižvelgiant į mokesčius pereinant iš vienos platformos į kitą, kai tik pasirenkama, iškraipymo rezultatas, kuriam poveikio turėjo subsidijos, galėtų ir tęstis.
- (109) Galima prisiminti, kad *Autorità italiana garante della concorrenza e del mercato* nutarime⁽⁴⁷⁾, kuriame įvertintas galimas interesų konflikto buvimas, siekiant nustatyti ar subsidijos dekoteriams, paminėtiems nutarime, turėjo
- įtakos interesų konfliktui pirmajam ministrui priklausančių įmonių naudai, neatskyrė antžeminės ir palydovinės televizijos rinkų, tačiau ištyrė mokamos televizijos rinką ir 52 punkte pareiškė, kad „Mediaset“, „Telecom Italia“, „Sky“ ir „Fastweb“ gali būti laikomi potencialiais konkurentais mokamos televizijos rinkoje, nepaisant skirtingo mokamos televizijos pasiūlymo tipo.
- (110) Be to, negalima sutikti su Italijos ir „Mediaset“ pateikta pastaba, kad atrankos aspektui ir priemonės konkurencijos iškreipimo rezultatui įtakos turėjo „Sky“ komercinis sprendimas naudoti NDS technologiją, nes įstatymo tekste palydoviniai dekoderiai nebuvo įtraukti į priemonės paramos gavėjus, net ir tuo atveju, jei palydoviniai operatoriai būtų ketinę taikyti dekoderius, turinčius su tuo susijusią „atvirą“ technologiją. Netinkamas taip pat faktas, kad po 2006 m. Finansų įstatymo papildomų pakeitimų siekiant subsidijuoti visus „sąveikos“ dekoderius, nepaisant platformos, „Sky Italia“ neatsiribojo nuo „uždaros“ technologijos dekoderių tam, kad naudotų dekoderius, kuriems skiriamos subsidijos. Iš tiesų kalbama apie tokią strategiją, kuri gali priklausyti nuo daugelio veiksnių, pavyzdžiui, nuo anksčiau įmonės atliktų investicijų ir nuo pasirinkimo laukti Komisijos sprendimo dėl naujos priemonės tinkamumo.
- (111) Netiesioginių patvirtinimų, kad patekimas į sumažintų mokesčių mokamą televiziją daro poveikį konkurencijos iškraipymui, randama „Deutsche Bank“ tyrime (p. 18 ir toliau), kuriame analizuojami finansiniai scenarijai, atsirandantys „Mediaset“ plėtojant *pay per view* futbolo rungtynių transliacijas, ir tai atliekant taip, kad jie priklausytų nuo klientų, kurie nebūtų įsigiję „Sky Italia“, ir taip darant įtaką DTH mokamos televizijos augimo procentui. Kita vertus, net ir „Sky Italia“ pateikti skaičiai, suprantami ir pavaizduoti taip, kad „Sky Italia“ abonentų augimo procentui įtaką daro subsidijuojamų dekoderių pardavimas, taip pat patvirtina nuomonę, kad mokamos televizijos rinkoje yra tam tikras konkurencingumo laipsnis.

Tinklo operatoriai

- (112) Nukrypimas nuo konkurencijos nustatytas ne tik transliuotojų lygmenyje, bet galėtų būti ir tinklo operatorių lygmenyje. 2005 m. gruodžio mėn. Italijoje suskaičiuota apie 4,8 mln. palydovinės televizijos žiūrovų, tačiau tik 3,5 mln. „Sky“ abonentų: taigi likę 1,3 mln. žiūrovų buvo suinteresuoti nekoduotos palydovinės televizijos pasiūlymu. Tai rodo, kad palydovinė nekoduota televizija vartotojams gali būti kaip alternatyva antžeminei skaitmeninei ir kabelinei televizijai; be to, gali taip pat padėti pereiti prie skaitmeninės televizijos. Kadangi priemonėje palydo-

⁽⁴⁷⁾ Žr. 5 išnašą.

vinė platforma nepriskirta prie minėtų subsidijų ir skiria subsidijas atrankiniu būdu antžeminiams skaitmeniniams ir kabeliniams dekoderiams, dėl priemonės žiūrovai gali būti nukreipti link transliuotojų, kurie naudoja antžeminį ar kabelinį tinklą, o ne link palydovinių operatorių.

IV.A.5 ĮTAKA VALSTYBIŲ NARIŲ TARPUSAVIO PREKYBAI

(113) Transliacijos paslaugų ir tinklo paslaugų rinkos yra atviros tarptautinei konkurencijai. Nuo tada, kai atrankiniu būdu palaikomi tam tikri tinklo operatoriai arba tam tikros stotys, konkurencija iškreipiama, pakenkiant ekonominės veiklos vykdytojams, kurie galėtų būti iš kitų valstybių narių. Palydovinių operatorių ar vieno iš skundo autorių, „Sky Italia“, pavyzdžiai šiuo klausimu yra iškalbingi. To padarinys – aptariama priemonė remia tam tikras įmones konkurentų bendroje rinkoje atžvilgiu.

(114) Išvados, kurią Komisija padarė, t. y., kad konkurencijos iškreipimas tarp transliuotojų ir tarp tinklo operatorių galėtų daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, nepaneigė nei viena suinteresuotoji šalis; todėl Komisija patvirtina sprendime pradėti procedūrą nurodytą išvadą, kad priemonė daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

IV.A.6 IŠVADA

(115) Apibendrinant, nors pagrindiniai gavėjai gauna iš aptariamąs priemonės tik netiesioginę naudą, Komisija mano, kad ji yra valstybės pagalba, naudinga mokamos televizijos operatoriams, kurie naudoja T-DVB; pagalba, kuri visų pirma jiems leidžia sukurti klientų bazę ir vėliau teikti naujas paslaugas bei žemomis kainomis patekti į mokamos televizijos rinką. Tai galioja ir kabelinės televizijos operatoriams, kurie teikia mokamos televizijos paslaugas ir todėl yra mokamos televizijos operatoriai.

(116) Komisija mano, kad priemone teikiama netiesioginė pagalba, nes pagalbos schemos pagrindinė pasekmė buvo netiesioginės naudos suteikimas nurodytiems gavėjams, nors jie neturi tiesioginio ryšio su subsidijuojamo gaminių įmonėmis-gamintojomis.

(117) Nagrinėjamu atveju net neabejojama, kad valstybės pagalba egzistuoja, taikant „Altmark“⁽⁴⁸⁾ bylos sprendimą kartu su galimu mokesčių kompensavimu už viešųjų paslaugų išpareigojimų vykdymą. Nei vienas iš keturių čia nurodytų kriterijų (bendrojo ekonominio intereso paslaugų nustatymas ir suteikimas, kompensacijos dydžio nustatymas *ex ante*, jokios papildomos kompensacijos ar jokio veiksmingo

tiekejo pasirinkimas viešojo konkurso būdu arba papildomų grynųjų išlaidų, patirtų gerai valdomos įmonės, vertinimo) nėra įvykdytas.

(118) Todėl RAI pastaba, kad priemonė nėra pagalba pačios RAI naudai, nes pastaroji turi vykdyti specialias investicijas į skaitmeninę televiziją, atsižvelgdama į jos viešųjų paslaugų išpareigojimus, negali būti priimtina.

(119) Kalbant apie antžeminio skaitmeninio tinklo operatorius, Komisija, nors ir manydama, kad priemonė potencialiai iškreipė konkurenciją jų naudai, negali pagrįstai teigti, kad jų atveju nauda pasireiškė jau priemonės taikymo laikotarpiu. Todėl ji daro išvadą, kad remiantis EB sutarties 87 straipsnio 1 dalimi minėti tinklo operatoriai nėra valstybės pagalbos gavėjai.

(120) Galiausiai, Komisija pažymi, kad sprendime pradėti procedūrą, be televizijos transliuotojų ir tinklo operatorių, ji nustatė trečią potencialių netiesioginių pagalbos gavėjų kategoriją, t. y. dekoderių gamintojus.

(121) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejones dėl fakto, kad priemonė yra pagalba dekoderių gamintojams, atsižvelgiant į tai, kad subsidijos teikiamos dekoderiams, turintiems MHP standartą, arba atvirą API, kuri yra prieinama nemokamai bet kuriam gamintojui. Pagalba yra skirta vartotojams, kurie gali pasirinkti iš visų gamintojų dekoderių; taigi atrodo, kad atrankos būdu pagalba nėra palanki jokiam dekoderių gamintojui remiantis gamybos vieta. Taip pat neatrodė, kad egzistuočių gamintojai, kurie būtų specializavęsi subsidijuojamų dekoderių gamyboje ir kurie būtų galėję būti pranašesni kitų modelių gamintojų atžvilgiu. Neatrodė, kad dekoderių gamintojai konkuruotų su kitų sektorių operatoriais, kurie negalėjo pasinaudoti priemone. Galiausiai, neatrodė, kad priemone – dėl jos objekto ir bendros struktūros – būtų buvę siekiama suteikti naudos dekoderių gamintojams.

(122) Kita vertus, Komisija pastebi, kad dekoderių gamintojai naudojami sektoriaus pranašumais, kuriais negali pasinaudoti kiti ekonomikos sektoriai, ir kurie lemia nukrypimą skirstant lėšas ekonomikos sektoriuje. Komisija mano, kad nors ir nei vienoje iš gautų pastabų sprendime pradėti procedūrą nėra kalbama apie pagalbą dekoderių gamintojams, neišmanoma visiškai atmesti konkurencijos iškreipimo šiame gamintojų lygmenyje galimybes.

(123) Tačiau Komisija taip pat mano, kad nagrinėjamu atveju remiantis EB sutarties 87 straipsnio 1 dalimi nebūtina nustatyti, ar priemonė yra, ar nėra pagalba dekoderių gamintojams. Netiesioginis priemonės poveikis, kalbant

⁽⁴⁸⁾ 2003 m. liepos 24 d. Sprendimas byloje Nr. C-280/00, *Altmark Trans GmbH*, Rink. 2003, p. I-7747, 88–94 punktai.

apie dekoderių pardavimų padidėjimą, technologiniu požiūriu yra susijęs su bet kokia iniciatyva, net ir neutraliausia, kurios nusprendžia imtis viešosios įstaigos skaitmeninės televizijos plėtros skatinimui. Kaip bus paaiškinta toliau skirsnyje IV.B, tuo atveju, jei pasirodytų, jog tai yra pagalba dekoderių gamintojams, Komisija tai laikytų suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu.

IV.B SUDERINAMUMO ĮVERTINIMAS

- (124) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejones dėl fakto, kad aptariama priemonė yra pagalba, suderinama su vieninga rinka remiantis EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punktu, 86 straipsnio 2 dalimi ir 87 straipsnio 3 dalies c punktu, netaikant kitų EB sutarties 87 straipsnyje numatytų išimčių nagrinėjamo atveju. Vis dėlto Italijos ir „Mediaset“ pastabose pateiktais argumentais, kuriais atmamos Komisijos pastabos, suformuluotos sprendime pradėti procedūrą, teigiama, kad priemonė yra suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punktu ir 87 straipsnio 3 dalies c punktu; be to, Italija teigė, kad jų nuomone šiuo atveju taikytinos išimtys, numatytos EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte ir 87 straipsnio 3 dalies d punkte. Gavusi Italijos ir suinteresuotųjų šalių pastabas, Komisija toliau laikosi nuomonės, kad pagalba nėra suderinama su bendrąja rinka dėl šiame sprendime toliau nurodytų priežasčių.

IV.B.1 EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 2 DALIES A PUNKTAS

- (125) Sprendime pradėti procedūrą Komisija teigė, kad terminas „socialinis aspektas“ turėtų būti aiškinamas ribotai ir todėl, remiantis Komisijos praktika, toks terminas turėtų būti siejamas su pagalba, skirta patenkinti neprivilegijuotų visuomenės sluoksnių poreikius: sprendime pradėti procedūrą buvo nurodytas valstybės pagalbos aviacijos⁽⁴⁹⁾ sektoriuje gairių pavyzdys – pagal jas socialinio pobūdžio pagalba turi iš esmės apimti tik specialias keleivių kategorijas. Komisija laikėsi nuomonės, kad aptariamą priemonę atveju įstatyme nėra jokios nuorodos į socialinį statusą arba į paramos gavėjo ekonominę situaciją ir pateikė AGCOM atliktą apklausą dėl dekoderių už prieinamą kainą buvimą rinkoje, kurioje lyg ir nurodoma, kad ne visiems asmenims reikia pagalbos pereinant prie skaitmeninės televizijos: rinkos tendencija yra tokia, kad „optimistinio“ scenarijaus atveju iki 2006 m. daugiau nei

50 % šeimų būtų turėjusios dekoderį, o „pesimistinio“⁽⁵⁰⁾ scenarijaus atveju – 2008 m. pradžioje.

- (126) Italijos argumentas, jog AGCOM prognozuoja, kad 50 % procentų šeimų bus įsigijusios dekoderį iki 2006 m. pabaigos arba iki 2008 m. pabaigos, yra menkas, jei atsižvelgiama į aukštesnes „sąveikos“ dekoderių kainas, ir nekeičia Komisijos įvertinimo, nes Italija nepateikė jokio argumento, įrodančio, kad pagalba yra skirta tik tiems asmenims, kuriems to reikia, arba kad visiems žmonėms reikia tokios pagalbos.

- (127) Analogiškai Komisija dėl dviejų priežasčių negali sutikti su teiginiu, kad priemonė dėl masto ekonomijos, kurią lėmė sumažėjusios dekoderių kainos, turėjo netiesioginį poveikį nepasiturinčių šeimų naudai. Pirma, išimtys dėl pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka yra aiškinamos siaurai; tas pat galioja ir socialinio pobūdžio pagalbos sąvokai, kai pagalba turi būti aiškinama kaip pagalba, skirta išskirtinai ir tiesiogiai neturtingesniems visuomenės sluoksniams. Antra, sutikti su Italijos pateikta pastaba reikštų pritarti teiginiui, kad visai visuomenei suteikiama pagalba yra socialinio pobūdžio, nes ji būtų skirta taip pat tiems sluoksniams, kuriems tos pagalbos reikia. Remiantis tokiu spėjimu reiktų manyti, kad visa netiesioginė pagalba, suteikta vartotojams ar investuotojams, yra suderinama pagalba, o tai reiškia nepaisyti bendrojo draudimo suteikti valstybės pagalbą išimčių ribojančio pobūdžio.

- (128) Apibendrinant teigiama, kad priemonė nėra socialinio pobūdžio ir kad išimtis, numatyta EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punkte, nėra taikoma.

IV.B.2 EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES B PUNKTAS

- (129) Sprendime pradėti procedūrą Komisija teigia, kad pagalbai netaikoma išimtis, numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte. Vis dėlto pateiktose pastabose Italija teigia, kad nuo tada, kai skaitmeninis perėjimas (arba *switchover*) tampa bendro europinio intereso projektu, įtrauktu į tarpvalstybinę programą, remiamą įvairių valstybių narių, išimtis, numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte, turėtų būti taikoma atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimus byloje *Exécutive régional wallon* ir *SA Glaverbel* prieš Komisiją⁽⁵¹⁾.

⁽⁵⁰⁾ Žr. AGKOM ataskaitos 50–56 punktus.

⁽⁵¹⁾ 1988 m. kovo 8 d. Sprendimas sujungtose bylose C 62/87 ir C 72/87 *Exécutive régional wallon* ir *SA Glaverbel* prieš Komisiją, Rink. 1998, p. I-01573.

⁽⁴⁹⁾ OL C 350, 1994 m., p. 5, žr. III.3 skyrių.

(130) Šiais atvejais, Valonijos regiono vyriausybė teikė paramą „Glaverbel“ bendrovei, kuri investuodavo į aukštosios technologijos sektorius, pavyzdžiui, į plonos juostos foto-voltinių ląstelių vystymą sektorių, kuris yra susijęs su Strategine Europos informacinių technologijų tyrimo ir vystymo programa (ESPRIT): būtent šiuo pagrindu Valonijos vyriausybė nustatė, kad pagalba yra suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte numatyta išimtimi. ESPRIT buvo Europos bendrijos įsteigta programa. Teismas nusprendė, kad Komisija įgyvendino savo įgaliojimus aptariamam klausimui ir kad šalys neįrodė, kad priemonė skatino bendro europinio intereso projekto vykdymą.

(131) Nagrinėjama atveju Komisija nemano, kad Italijos priimtą priemonę skatinti dekoderių pardavimą atitinka EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte numatytą išimtį. Priemonė yra individuali kiekvienos valstybės narės iniciatyva ir, kaip paaiškinta toliau šiame sprendime, lemia nereikalingą konkurencijos iškreipimą. Priemonės neįmanoma laikyti tokia gerai apibrėžta, suderinta ar koordinuota su kitomis valstybėmis narėmis, projekto dalimi, jog būtų galima neatsižvelgti į pasitvirtinančius neigiamus prekybos ir konkurencijos rezultatus bei užtikrinti bendro europinio intereso įgyvendinimą. Italija pastebi, kad „Bendrija suinteresuota užbaigti perėjimą prie skaitmeninės sistemos“ ir kad augantis valstybių narių skaičius skatina šio tikslo siekimą; tai argumentas, aptariamam kitame skirsnyje, kuriame analizuojamos galimos priemonės atitikimo EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktui priežastys.

IV.B.3 EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES C PUNKTAS

(132) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pareiškė, kad nėra tikra dėl fakto, jog pagalba stotims galėtų būti laikoma atitinkančia EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą. Komisija toliau laikosi tos pačios nuomonės, net gavusi suinteresuotųjų šalių pastabų.

(133) Tam, kad pagalba atitiktų EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, ja turi būti siekiama bendro intereso tikslo reikiamu ir proporcingu būdu. Visų pirma priemonė turėtų būti vertinama atsižvelgiant į žemiau nurodytus aspektus:

- ar pagalbos priemone siekiama gerai apibrėžto bendro intereso tikslo?
- ar pagalba turėtų įgyvendinti bendro intereso tikslą arba pasiūlyta pagalba yra skirta išspręsti netinkamo

rinkos veikimo situaciją arba pasiekti kitą tikslą, visų pirma:

- ar pagalbos priemonė yra tinkamas instrumentas, ar egzistuoja kiti labiau tinkami instrumentai?
  - ar egzistuoja skatinamojo pobūdžio rezultatas, t. y. ar pagalba pakeičia įmonių elgseną?
  - ar pagalbos priemonė yra proporcinga, t. y. ar tas pats elgsenos pokytis galėtų būti pasiektas su mažesne pagalba?
- c) ar konkurencijos iškreipimas ir poveikis prekybai yra riboti taip, kad bendras balansas yra pozityvus?

IV.B.3.1 Bendro intereso tikslas

(134) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pareiškė, kad perėjimas prie skaitmeninės sistemos lemia ženklų naudą (veiksmingesnis radijo dažnių spektro panaudojimas ir transliacijos pajėgumų padidėjimas) ir dėl to pagerėja paslaugos ir išplečiamas pasiūlymas vartotojams. Todėl tame pačiame sprendime pradėti procedūrą Komisija teigia, kad perėjimas nuo transliacijos analogine technologija prie transliacijos skaitmenine technologija ir atvirų standartų paplitimas dėl interaktyvumo turi būti laikomi bendro intereso tikslais. Pateiktose pastabose Italija sutinka su Komisija dėl šio punkto. Vis dėlto „Europa7“ pakartoto pastabą, kurią „Sky Italia“ pateikė savo skunde, pabrėždama, kad nėra jokio bendro intereso, nes dabartiniame etape skaitmeninių dekoderių įsigijimas yra susijęs su grynai komercine veikla ir nauda, atsirandančia dėl perėjimo prie skaitmeninės sistemos, jau buvo nukeltas 2012 m.

(135) Komisija nesutinka su „Europa7“ pateikta pastaba. Visų pirma, kaip jau buvo pareikšta sprendime pradėti procedūrą, Komisija pritaria perėjimui prie skaitmeninės sistemos, kurios pranašumus pabrėžė „eEurope“ 2005 m. veiksmų plane, dviejuose komunikatuose dėl perėjimo prie skaitmeninės sistemos⁽⁵²⁾ ir komunikate, pavadintame „e2010 – Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“⁽⁵³⁾. Reglamentavimas neturėtų nei nustatyti, nei palengvinti specialios skaitmeninės platformos naudojimą, t. y. turėtų prisitaikyti prie vadinamojo „technologinio neutralumo“ principo, nors remiantis Direktyva 2002/21/EB⁽⁵⁴⁾, galima nuspėti veiksmus, kai reikia ištaisyti rinkos nesėkmes, kurios ypač domina tam tikrą platformą. Galiausiai, rinkoje turėtų įsitvirtinti platformos, kurios yra labiau pranašesnės vartotojams.

⁽⁵²⁾ COM (2003) 541 galutinis ir COM (2005) 204 galutinis, (žr. 7 išnašą).

⁽⁵³⁾ Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, 2005 m. birželio 1 d. COM (2005), 229 galutinis.

⁽⁵⁴⁾ Žr. 14 išnašą; žr. 18 konstatuojamąją dalį.

(136) Komunikate dėl interaktyvios skaitmeninės televizijos paslaugų sąveikos⁽⁵⁵⁾ Komisija pabrėžia taip pat „sąsajos“ ir „sąveikos“ svarbą. Komunikate patikslinama, kad „Komisija nori užtikrinti, kad Europos piliečiai gautų naudos iš to, kad daugėja interaktyviosios DTV paslaugų, teikiamų perdavimo sistemomis, kurios vis labiau plinta“. Interaktyvi televizija prideda prie skaitmeninės televizijos, neskaitant vaizdo, keletą funkcionalių aspektų, kurie galėtų būti panaudoti ne tik komerciniais tikslais, bet taip pat įgyvendinant *e. vyriausybės* funkcijas, skirtas ir tiems visuomenės nariams, kurie patiria daugiau sunkumų dėl informatikos.

(137) Komisija komunikate taip pat atkreipia dėmesį į sąveikos trūkumą (kuris susijęs tiek su techninės sąveikos, tiek su prieigos klausimais) ir galimi vartotojų pasirinkimo apribojimai galėtų daryti įtaką laisvam informacijos srautui, informacijos priemonių pliuralizmui ir kultūrinei įvairovei. Šis susirūpinimas galėtų būti trumpai apibūtinamas taip: vartotojai negalės įsigyti universalios standartizuoto dekodavimo, galinčio priimti visas nekoduotas ir mokamos televizijos paslaugas, ir gali būti priversti naudoti brangesnius dekoderius, turinčius API. Transliuotojai patirtų kliūčių, siekdami plėtoti ir teikti interaktyvias paslaugas, nes turėtų derėtis su tinklų operatoriais, integruotais vertikaliam lygmenyje ir kontroliuojančiais API technologijas. Atviros API palengvina sąveiką arba interaktyvių programų pervedimą tarp tiekimo mechanizmų, ir užtikrina, kad programų funkcionalumas išliks vientisas ir nepakeistas. Komisija taip pat pabrėžia, kad MHP normatyvai šiuo metu yra labiausiai pažengę Europoje atviri API normatyvai ir kad, be to, Komisija priims papildomas priemones, kad būtų paskatintas savanoriškas jų įgyvendinimas. Būdas, kaip sumažinti papildomus mokesčius vartotojams, turintiems prietaisus su standartinio vykdymo varikliais kaip MHP, slypi vartotojams skirtose subsidijose. Komisija daro išvadą, kad dėl to valstybės narės gali teikti vartotojams valstybines subsidijas.

(138) Antra, net jeigu daugelis ankščiau išvardytų pranašumų, ypač tie, kurie nėra susiję su komercine veikla, bus įgyvendinti tik ateityje, tai nėra tinkama priežastis manyti, kad priemonė neprisidės prie bendro intereso tikslo siekimo. Iš kitos pusės, Komisija netgi nemano, kad faktas, jog šiuo metu tik stebima nauda, susijusi su komercine veikla, turi įtakos tam, kad nėra jokio bendro intereso tikslo. Priešingai, nauda vartotojams yra ne tik esminis bet kurios konkurencijos politikos elementas, bet ir teigiamas valstybės intervencijos poveikis, o sustiprėjusi vartotojų gerovė gali be abejonės patekti į bendro intereso apibrėžimą.

(139) Todėl Komisija pažymi, kad pagalbos priemone siekiama aiškiai nustatyto bendro intereso tikslo.

IV.B.3.2 *Tinkamai suvokiama pagalba*

(140) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pripažįsta, kad perėjimui prie skaitmeninės televizijos gali kliudyti tam tikros netinkamos rinkos veikimo situacijos ir socialinio vientisumo problemos; todėl pirmoje vietoje suteiktos vartotojams subsidijos yra priimtinas būdas palengvinti tokį perėjimą su sąlyga, kad jos skiriamos laikantis technologinio neutralumo principo.

(141) Komisija pateikė savo preliminarią nuomonę dėl aptariamų priemonės, susijusios su įvairiomis galimybėmis⁽⁵⁶⁾, jog rinka nevisiškai veiks, arba su įvairiais socialinių problemų tipais ir ypač su rinkomis, susijusiomis su transliuotojais, būtent:

- a) antžeminės skaitmeninės transliacijos plėtrai gali kliudyti viena problema dėl rinkos operatorių koordinavimo;
- b) priemonė teikia kompensaciją vartotojams, kurie turi pritaikyti savo analoginius aparatus;
- c) rinkos valdžios buvimas gali trukdyti, kad konkurencija tarp operatorių teiktų visapusišką naudą rinkai;
- d) perėjimas prie skaitmeninės televizijos gali lemti išorinius teigiamus veiksmus dėl geresnio radijo dažnių spektro panaudojimo;
- e) priemonė gali skatinti naujų paslaugų naujoves ir vystymąsi, o tai reiškia išskirtinį išorinį veiksmo tipą.

(142) Pagal paminėtus punktus visų pirma reikia išanalizuoti, ar kalbama apie konkrečias nevisiško rinkos veikimo situacijas, kurios kliudo veiksmingai veikti pačiai rinkai; antra, ar valstybės pagalba yra tinkamiausia priemonė nevisiškam rinkos veikimui ištaisyti; trečia, ar suteikta pagalba tinka minimaliai siekiant minėto tikslo.

Koordinavimo problema

(143) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pripažino, kad koordinavimo problema tarp rinkos operatorių gali iš esmės būti „nevisiškas rinkos veikimas“, nes televizijos transliuotojai turi suderinti bendrus duomenis perėjimui iš skaitmeninės transliacijos taip, kad kuo daugiau būtų

⁽⁵⁵⁾ COM (2004) 541, cit. (žr. 7 išnašą).

⁽⁵⁶⁾ Žr. taip pat galutinį Komisijos sprendimą 2006/513/EB, cit. (žr. 24 išnašą).

sumažinti lygiagrečios transliacijos mokesčiai, ypač dėl to, kad radijo dažnių spektras nėra pakankamas analoginės ir skaitmeninės televizijos signalų transliavimui tuo pat metu (vadinamasis *simulcast*). Gali būti, kad vartotojai bus pasiruošę pereiti prie skaitmeninės platformos tik kai ši galės transliuoti daug transliuotojų. Todėl transliuotojai gali panorėti palaukti kitų operatorių atėjimo prieš pereidami prie skaitmeninės platformos. Jei nėra koordinavimo tarp operatorių, dėl tokio požiūrio gali būti uždelstas perėjimas prie skaitmeninės televizijos. Todėl vertėtų sutrumpinti *simulcast* etapo trukmę ir veikti taip, kad transliuotojai pereitų tuo pat metu prie skaitmeninės televizijos.

(144) Vis dėlto Komisija mano, kad priemonė nėra tinkamas instrumentas spręsti tokį nevisišką rinkos veikimą. Iš tiesų vien dėl nustatyto termino pereiti prie skaitmeninės televizijos (2006 m. gruodžio 31 d. – data, kai buvo pradėta įgyvendinti priemonė), atrodo, kad pakanka padrąsinti transliuotojus planuoti ir koordinuoti perėjimą prie naujos platformos ir padėti vartotojams prisitaikyti prie naujos transliacijos technologijos. Jeigu skiriamos subsidijos vartotojams gali sustiprinti antžeminės skaitmeninės televizijos paslaugų paklausą, nereikia spręsti ypatingą koordinavimo tarp rinkos operatorių klausimą.

(145) Grįžtant prie 1 punkto, Italija pažymi, kad tai, jog yra nustatytas terminas, neužtikrina transliacijos analogine technologija nutraukimo tuo atveju, kai poreikis nėra skatinamas: iš tiesų nesuinteresuoti mokama televizija vartotojai nebus pasiruošę, atsižvelgiant į tai, kad rinkoje jau veikiantys antžeminiai transliuotojai nėra suinteresuoti subsidijuoti vartotojų išgytų dekoderių panašioje situacijoje. Todėl atsižvelgiant į situaciją antžeminės analoginės televizijos transliuotojų konkurencijos požiūriu ir į faktą, kad vartotojai naudojami daugiau pastaruoju televizijos tipu, nei vienas operatorius nėra skatinamas pradėti perėjimo prie skaitmeninės televizijos etapą.

(146) Komisija atkreipia dėmesį, kad, jos nuomone, įstatymo terminas yra pakankama priemonė nevisiškam rinkos veikimui ištaisyti, kurį lemia koordinavimo poreikis. Italijos institucijoms nusprendus pradėti perėjimo prie skaitmeninės televizijos procesą ir įstatymu nustačius terminą baigti transliaciją analogine technika, televizijos transliuotojai, jau veikiantys rinkoje, turi atsižvelgti į tokį sprendimą kaip į neginčijamą faktą ir dėl to pradėti plėtoti naujas komercines strategijas. Galimi sunkumai, kuriems įtakos turėjo nepakankama paklausa, turi būti vertinami atskirai ir neturi būti siejami su koordinavimo tarp rinkos operatorių poreikiu.

(147) Bet kuriuo atveju, Komisija mano, kad atsižvelgiant į platų Italijos televizijos rinkos mastą, rizika, kad nebus pasiektas kritinis vartotojų skaičius (pakankamas investicijoms

į antžeminę skaitmeninę televiziją pateisinti), nėra tokia, kad komercinės veiklos subjektai nesugebėtų su ja susidoroti.

Kompensacijos vartotojams

(148) Sprendime pradėti procedūrą Komisija sutinka, kad pasiūlymas teikti vartotojams, kurie turi atnaujinti savo analoginius aparatus, kompensacijas yra reikalinga priemonė, nes perėjimas prie skaitmeninės televizijos gali įvykti be ypatingų sunkumų. Nuomonė, nors ir pateisinanti vartotojams suteikiamą pagalbą, visgi nepateisina diskriminacijos tarp antžeminės ir palydovinės platformų, turint omenyje, kad nereikia orientuoti vartotojų skaitmeninės platformos link, kaip tai daroma aptariamose priemonės atveju.

(149) Italija savo pastabose nurodė jau minėtą argumentą, kad priemonėje numatoma, jog dekoderiai leidžia žiūrėti nemokamą televiziją be jokių mokesčių vartotojui; dėl to palydovinė platforma nepatenka į priemonės subsidijų gavėjų tarpą, nes vienintelis palydovinis operatorius „Sky Italia“ prašo sumokėti už prieigą prie jos programų.

(150) Tačiau Komisija pažymi, kad palydovinėje televizijoje galima gauti nekoduotos televizijos pasiūlymą net ir vartotojams, kurie nėra „Sky“ abonentai. Be to, neturėtų būti jokios priežasties išbraukti iš subsidijų gavėjų tuos vartotojus, kurie pasirenka pereiti prie skaitmeninės televizijos paslaugų, teikiamų mokant abonentinį mokestį: būtent pati Italija taip pat sutinka su tokia pozicija suteikti subsidijas vartotojams, kurie naudojami kabelinės platformos transliacija, kai reikia pasirašyti abonentą.

(151) Jeigu sąlyga „be jokių mokesčių vartotojui“ aiškinama kaip papildomi mokesčiai žiūrint nekoduotus kanalus neskaitant jau vartotojo patirtų mokesčių tam, kad gautų kitas transliuotojų paslaugas, tuomet ir palydovinės televizijos abonentai nemoka papildomai už nekoduotą televiziją. Kita vertus, jeigu nutarimas suvokiamas ta prasme, kad vartotojas neturi mokėti jokios sumos už nekoduotus kanalus, neaišku, kodėl subsidijos teikiamos dekoderiams kitų platformų, kurios ima abonto mokestį už tam tikras interneto ir telekomunikacijos paslaugas.

(152) Italija mano, kad skirtingas S-DVB ir C-DVB traktavimas gali būti pateisintas dabartinės plačios juostos plėtros skatinimo politikos. Komisija negali sutikti su šia nuomone, nes parama plačios juostos plėtojimui negali pateisinti konkurencijos iškraipymo tarp transliuotojų: į bet kurią galimą plataus diapazono juostai teikiamą pagalbą turi būti atitinkamai atsižvelgta ir ji turi būti atskirai įvertinta.

Konkurencijos tarp įvairių transliacijos platformų stiprinimas

(153) Sprendime pradėti procedūrą Komisija priminė, kad pagalba nėra tinkamas instrumentas sprendžiant nežymios konkurencijos problemas, ir kad pagalbos suteikimas antžeminei technologijai, kadangi „Sky Italia“ užima monopolistinę padėtį palydovinės ir mokamos televizijos rinkoje, nėra pakankamas argumentas, pagrindžiantis suderinamumą.

(154) Komisija atkreipia dėmesį, kad dėl išpareigojimų, kurių buvo paprašyta „News Corporation“ išsigijant kontrolinį „Telepiù“ ir „Stream“ paketą, jau gali kilti susirūpinimas dėl konkurencijos. Iš tiesų faktas, kad neįmanoma, visų pirma „Sky“, išigyti teisių visose platformose dėl tiesioginių futbolo rungtynių transliacijos, akivaizdžiai naudingas kitiems mokamos televizijos operatoriams, įskaitant antžeminius skaitmeninius transliuotojus.

Išorinių veiksmų buvimas

(155) Sprendime pradėti procedūrą Komisija sutinka, kad perėjimo prie skaitmeninės televizijos proceso aplinka buvo palanki rinkoje jau veikiantiems transliuotojams analogine technologija, kadangi licencijos dėl transliacijos skaitmenine technologija buvo suteikiamos automatiškai ir be jokių valstybės kompensacijų tinklo operatoriams, susijusiems su transliuotojais. Nors transliuotojai turėjo atiduoti trečiosioms šalims dalį savo transliacijos, jie turėjo garantuotus 60 % transliacijos pajėgumus; be to, skaitmeninė technologija leidžia transliuotojams didesnius transliacijos pajėgumus už mažesnius mokesčius. Visi šie veiksniai atrodo pakankami, kad transliuotojams būtų teikiama kompensacija už perėjimo prie skaitmeninės televizijos mokesčius.

(156) Italija ir „Mediaset“ teigia, kad šio argumento atveju neatsižvelgiama į tikrąjį perėjimo mokesčių ir naudos santykį, turint omenyje, kad pagrindiniai pagalbos gavėjai, pereidami prie skaitmeninės sistemos (naujieji rinkos konkurentai) nesutampa su tais, kuriems tenka šio perėjimo mokesčiai (vartotojai ir ypač veikiantys operatoriai). Mokesčių sumažinimas neteikia kompensacijos rinkoje jau dirbantiems operatoriams už padidėjusią konkurenciją, kurią patiria, turint omenyje, jog jie turi perleisti 40 % savo pajėgumų nepriklausomiems gamintojams. Taigi rinkoje jau dirbantys operatoriai nėra suinteresuoti perleisti transliacijas analogine technologija; tiksliau, net tuomet, kai transliuotojai, transliuojantys analogine technologija, gauna kažkokią naudą, ši turėtų būti laikoma kompensacija už patirtus mokesčius.

(157) Komisija mano, kad pirmiau pateiktas argumentas grindžiamas klaidingu spėjimu, t. y. kad turi būti kompensuojami galimai veikiančių ir rinkoje valdžią turinčių

operatorių patirti nuostoliai dėl padidėjusios konkurencijos rinkoje. Įsipareigojimas pereiti prie skaitmeninės sistemos arba naujas radijo dažnių priskyrimas, leidžiantis ateiti naujiems konkurentams, yra teisėta reglamentavimo intervencija ir nesuteikia teisės į jokią kompensaciją, ypač, jei atsižvelgiama į tai, kad ankstesnės televizijos licencijos buvo suteiktos ne konkurso būdu ir nenustacius termino galiojimo laiko. Taigi skaičiuojant perėjimo prie skaitmeninės sistemos mokesčius nereikia atsižvelgti į rinkoje jau dirbančių transliuotojų prarastas pajamas.

(158) Kitas „Mediaset“ pateiktas argumentas yra toks: jeigu įmonė pati turėtų finansuoti „atviros technologijos“ dekoderius, ji patirtų *free riding* poveikį iš konkurentų pusės, kadangi vartotojas galėtų matyti ir kitus kanalus naudodamas „Mediaset“ finansuojamus dekoderius.

(159) Komisija neatmeta šio argumento visiškai, nors ir mano, kad transliuotojai galėtų būti suinteresuoti platesniu televizijos pasiūlymu, prie kurių priskiriami taip pat konkurentų rodomi kanalai, teikimu. Tai yra tikra tiesa Italijos rinkos atveju, kuomet vartotojai yra įpratę naudotis nekoduota televizijos transliacija, kai subsidijuojami „atviros technologijos“ dekoderiai leidžia atgaminti, naujos skaitmeninės technologijos rėmuose, šiuo metu egzistuojančią schemą analoginei technologijai (su prisidėjusia mokama televizija). Atsižvelgiant į tai, būtų įmanoma teigti, kad pagrindiniai transliuotojai padengia dekoderių išsigijimo subsidijavimo mokesčius ir patiria tam tikrus konkurentų ⁽⁵⁷⁾ *free riding* veiksmus.

(160) Bet kuriuo atveju Komisija sutinka su valstybės pagalbos, nukreiptos į paklauskos skatinimą siekti transliuotojams padėti padengti perėjimo prie skaitmeninės televizijos mokesčius, intervencijos galimybe ir atsižvelgiant į šio

⁽⁵⁷⁾ Komisija mano, kad atsižvelgiant į ypatingą stiprios vertikalios Italijos televizijos rinkos integracijos situaciją, suinteresuotųjų šalių pastebėta rizika nėra labai svarbi, bent jau minėtiems operatoriams. Ši Komisijos įsitikinimą atrodo palaiko kai kurie finansiniai operatoriai; jau cituotame „Deutsche Bank“ tyrime, pavyzdžiui, rašoma: „Surely the risk is that... Mediaset is helping undermine its own terrestrial franchise... we believe that... as analogue TV will be switched off, it is far more sensible to capitalize on the opportunity created by the technological payTV hardware vacuum arising due largely to Italy's unique broadcasting infrastructure. We suspect Mediaset and RAI will jointly continue to dominate audience shares in DTT... Given their control of access to DTT customers for new entrant channels seeking to join their multiplexes, we believe their control of the KOMpetitive landscape is assured“ („be jokios abejonės yra rizikos, kad... „Mediaset“ prisideda prie savo pačios antžeminės transliacijos sumažinimo... manome, kad... pabaigus transliaciją analogine technologija būtų prasmingiau siekti naudoti iš laisvos mokamos televizijos *hardware* erdvės apsiūlymo, kuris daugiausia buvo sukurtas dėl išskirtinės Italijos situacijos transliacijos infrastruktūrų sektoriuje. Įtariame, kad „Mediaset“ ir RAI toliau dominuos, dalydamiesi antžeminės skaitmeninės televizijos auditorija... Atsižvelgiant į tai, kad šios įmonės veikia remdamosi per dideliu antžeminės skaitmeninės sistemos klientų skaičiumi iš naujų kanalų pusės, kurie siekia naudoti savo tankintuvus, esame įsitikinę, kad konkurencijos rinkoje situacijos kontrolė yra užtikrinta“.

perėjimo sukeltus išorinius veiksnius bei iš to kylančias *free riding* problemas. Komisija taip pat mano, kad minėti argumentai negali pagrįsti fakto, kad pagalba yra skirta atrankiniu būdu antžeminei televizijai ir atmets konkuruojančią palydovinę platformą.

Naujovių skatinimas

- (161) Pateiktose pastabose dar prieš priimant sprendimą pradėti procedūrą, Italija teigia, kad skaitmeninės technologijos naudingos naujovėms skatinti ir taip teikti interaktyvias paslaugas (galimybė vartotojui „bendrauti“ su sistema) ir sąveiką (galimybė vartotojui turėti prieigą prie visų transliuotojų naudojant vienintelį dekoderį).
- (162) Jau sprendime pradėti procedūrą Komisija pripažino, jog priemonė leido, kad interaktyvių dekoderių kaina būtų sulyginta su paprastesnių modelių, netinkamų interaktyvioms paslaugoms („zapper“), kainomis.
- (163) Visgi pateiktose pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Italija tinkamai nepagrindė, kodėl palydovinė sistema išbraukta iš priemonės pagalbos gavėjų, tik atkreipė dėmesį, kad, kai pagalbos priemonė įsigaliojo, palydovinių dekoderių interaktyvumas buvo labai ribotas dėl naudojamos technologijos, neturinčios atvirų API standartų.
- (164) Komisija mano, kad šie argumentai tinkamai nepagrindžia to, kad pagalba tinka antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojams, teikiantiems mokamos televizijos paslaugas, bei mokamos kabelinės televizijos operatoriams dėl toliau nurodytų priežasčių. Visų pirma, techniškai buvo įmanoma pateikti rinkai dekoderius, turinčius interaktyvias galimybes, teikiamas nekoduotos palydovinės televizijos žiūrovams. Išbraukdama iš pagalbos gavėjų *a priori* palydovinius dekoderius, priemonė tikriausiai sukliudė aukštos kokybės palydovinių dekoderių plitimui. Antra, 2004 m. ir pirmaisiais 2005 m. mėnesiais „Sky Italia“ pradėjo pereiti prie technologijos su „uždaru“ standartu ir neįmanoma atmesti galimybės, kad ji būtų galėjusi priimti kitą sprendimą, jeigu pagalbos priemonė būtų naudinga taip pat ir palydovinei televizijai.
- (165) Taigi Komisija laikosi nuomonės, kad atmetus palydovinę platformą, remiantis argumentu, jog tuo metu, kai priemonė buvo priimta pirmą kartą, palydovinė televizija naudojo tik „nesąveikaujančius“ dekoderius, nebuvo atsižvelgta į faktą, kad palydovinės televizijos operatoriai būtų sugebėję teikti „sąveiką“ ir pasirusę tai padaryti, siekdami pasinaudoti priemone.

IV.B.3.3 Vengti nereikalingų konkurencijos iškreipimų

- (166) Netgi tuo atveju, jeigu viešo pobūdžio intervencija galėtų būti pagrįsta atsižvelgiant į tam tikras nevisiško rinkos veikimo situacijas ir į tam tikras vientisumo problemas, Komisija laikosi nuomonės, kad būdas, kuriuo priemonė suvokiama, sukelia nereikalingų konkurencijos iškreipimų.
- (167) Komisija skirsnyje IV. A. 3 „Konkurencijos iškreipimas“ pateikė priežastis, dėl kurių ji mano, kad yra pastebimas toks iškreipimas, priešingai nei teigia Italija ir „Mediaset“. Be to, kaip jau buvo pareikšta sprendime pradėti procedūrą, faktas, kad palydovinės televizijos operatoriai buvo aiškiai išbraukti iš subsidijų gavėjų, yra nereikalingas ir daro įtaką konkurencijos iškreipimui mokamos televizijos rinkoje, kurioje pagalbos gavėjai yra jau rinkoje dirbantys operatoriai, veikiantys ypač koncentruotoje antžeminės analoginės televizijos rinkoje ir gali remtis labai plačia žiūrovų (auditorija) auditorija.
- (168) Tačiau konkurencija nėra iškreipiama dekoderių gamintojų atveju. Priemonė skatina technologijos vystymąsi kalbant apie aukštesnio našumo dekoderių, turinčių standartų, prieinamų visiems gamintojams, formą. Nauda gali būti priskirta bet kuriam dekoderio gamintojui, kuris nori pradėti šio tipo gamybą, įskaitant gamintojus iš kitų valstybių narių. Nors ir tiesa, kad priemonė pakeis įprastą rinkos lėšų paskirstymą, skatina dekoderių poreikį, šis rezultatas yra savaime neišvengiama bet kurios viešosios politikos, žvelgiant iš technologiniu požiūriu net ir pačios neutraliausios, išdava, palanki perėjimui prie skaitmeninės televizijos. Taigi neįmanoma teigti, kad priemonė daro įtaką nereikalingam konkurencijos iškreipimui kalbant apie dekoderių gamintojus.

IV.B.3.4 Išvados dėl EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto

- (169) 87 straipsnio 3 dalies c punkte reikalaujama, kad būtų subalansuoti teigiamas vystymasis, kylantis iš tam tikros priemonės, ir jos neigiamas poveikis konkurencijai. Dabartiniame kontekste, atrodo, perėjimas prie skaitmeninės televizijos ir sąveika yra bendro intereso tikslai, kurie, iš tokio perėjimo prie skaitmeninės televizijos iškilus išoriniams veiksniams ir vientisumo problemoms, kurias lėmė tai, kad vartotojai turėjo pereiti prie skaitmeninės televizijos, iš esmės, gali pagrįsti pagalbą pagal vartotojams suteiktas subsidijas.
- (170) Priemonė pateikia nustatytas savybes, kurios nėra nei reikalingos, nei proporcingos ir lemia nereikalingą iškreipimą jau rinkoje dirbančių antžeminės televizijos transliuotojų naudai, tokioje rinkoje, kuriai akivaizdžiai būdinga griežta oligopolija ir kurioje tokie iškreipimai gali ženkliai paveikti konkurenciją.

(171) Todėl Komisija mano, kad pagalba antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojams, teikiantiems mokamos televizijos paslaugas, ir mokamos kabelinės televizijos operatoriams negali būti suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu. Kita vertus, Komisija mano, kad, jei priemonė dekoderių gamintojų naudai būtų pateikiama kaip pagalba, ji būtų tinkama remiantis EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu.

IV.B.4 EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES D PUNKTAS

(172) Italija sutinka, kad, atsižvelgiant į gausų vietinių antžeminės televizijos transliuotojų, kuriuos Italijos vyriausybė ketina apsaugoti, skaičių, priemonė yra suderinama pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkte numatytą išimtį, atsižvelgiant į jos teigiamą poveikį kultūrinei įvairovei. Turint omenyje, kad palydovinė televizija veiksmingai nesūlo teikti vietines paslaugas, palydoviniai dekoderiai neturi būti subsidijuojami pagal priemonę.

(173) Komisija nemano galinti sutikti su anksčiau Italijos pateiktu argumentu. Priemonė nėra specialiai skirta nei kultūriniais tikslams, nei kultūrinei įvairovei skatinti, palaikydama vien vietinius operatorius, kurių, be pagalbos, net nebūtų rinkoje: apskritai priemonė yra palanki antžeminės televizijos transliuotojams ir mokamos kabelinės televizijos operatoriams. Taigi atsižvelgiant į ribotą išimčių taikymo pobūdį, Komisija negali sutikti, kad plačių proporcijų ir plataus masto poveikio priemonė gali būti pagrįsta tik teigiamu poveikiu vietiniams transliuotojams.

IV.B.5 EB SUTARTIES 86 STRAIPSNIO 2 DALIS

(174) Komisija mano, kad nagrinėjamu atveju neįmanoma laikytis išimties, numatytos EB steigimo sutarties 86 straipsnio 2 dalyje, taikomoje valstybei kompensuojant mokesčius, patirtus tiekiant viešąsias paslaugas. Iš tiesų valstybė narė neaiškiai apibrėžė ir nustatė viešųjų paslaugų išpareigojimus, pagal kuriuos priemonė būtų proporcingų matmenų kompensacija; tiksliau, tokia priemonė yra naudinga įvairių operatorių, kurie neteikia viešųjų paslaugų, įprastai komercinei veiklai.

(175) Net ir viešųjų paslaugų transliuotojo atveju RAI tuomet, kai egzistuoti viešųjų paslaugų išpareigojimas, susijęs su investicijomis, įgyvendintomis skaitmeninės televizijos sektoriuje, tokių investicijų mokesčiai turėtų būti tiksliai apibrėžti taip, kad būtų pritaikyta atitinkamo dydžio kompensacija.

IV.B.6 IŠVADA DĖL SUDERINAMUMO VERTINIMO

(176) Taigi daroma išvada, kad pagalba antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojams, kurie teikia mokamos televizijos paslaugas, ir mokamos kabelinės televizijos operatoriams, nėra numatytoje jokioje sutarties numatytoje išimtyje ir todėl, nėra suderinama su bendrąja rinka.

IV.C IŠVADA DĖL TEISINIO VERTINIMO

(177) Komisija daro išvadą, kad Italijos suteiktos subsidijos antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojų, kurie teikia mokamos televizijos paslaugas, ir mokamos kabelinės televizijos operatorių naudai išgyjant dekoderius, galinčius priimti televizijos signalus naudojant antžeminę skaitmeninę technologiją, yra pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Pagalba nesuderinama su bendrąja rinka. Suinteresuota valstybė narė apie ją nepranešė Komisijai pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį ir buvo neteisėtai įgyvendinta negavus Komisijos leidimo. Antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojai, teikiantys mokamas televizijos paslaugas, ir mokamos kabelinės televizijos operatoriai, susidomėję pagalba, turi ją grąžinti.

(178) Komisija taip pat daro išvadą, kad dekoderių gamintojai neturi grąžinti jokios pagalbos.

V. PAGALBOS PANAIKINIMAS

V.A POREIKIS PANAIKINTI PAGALBĄ

(179) Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Komisija, patvirtinusi, kad pagalba nesuderinama su bendrąja rinka, yra kompetentinga nuspręsti, kad suinteresuota valstybė turi panaikinti arba pakeisti pagalbą⁽⁵⁸⁾. Pagal tą pačią nusistovėjusią Teismo praktiką valstybei priskirta prievole panaikinti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su bendrąja rinka, siekiama atstatyti statusą *quo ante*⁽⁵⁹⁾. Šiuo klausimu Teismas nustatė, kad toks tikslas yra pasiektas, kai pagalbos gavėjas grąžino sumas, suteiktas jam neteisėtų subsidijų forma, tokiu būdu netekdamas naudos, kuria pasinaudojo rinkoje savo konkurentų atžvilgiu, ir ankstesnė prieš pagalbos suteikimą buvusi situacija yra atstatyta⁽⁶⁰⁾.

(180) Atsižvelgiant į minėtą nusistovėjusią praktiką, Reglamento (EB) Nr. 659/1999⁽⁶¹⁾ 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė

⁽⁵⁸⁾ Byla C-70/72, Komisija prieš Vokietiją, Rink. 1973 m., p. 00813, 13 punktas.

⁽⁵⁹⁾ Sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, Ispanija prieš Komisiją, Rink. 1994 m., p. I-4103, 75 punktas.

⁽⁶⁰⁾ Byla C-75/97, Belgija prieš Komisiją, Rink. 1999 m., p. I-03671, 64–65 punktai.

⁽⁶¹⁾ Žr. 2 išnašą.

narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo [...]. Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.“

(181) Italijos pastabose nurodoma, kad Komisija neturėtų išieškoti pagalbos, nes tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui:

- a) pasak Italijos, pagalbos išieškojimas prieštarautų teisėto pavidimo apsaugos principui, kadangi net ir tuo atveju, jeigu transliuotojai būtų atidžiai elgęsi, jie nebūtų galėję atsisakyti pagalbos nei jokiū būdu atsispirti jos suteikimui. Italija mano, kad tokios pačios logikos buvo laikytasi Sprendime 2006/513/EB⁽⁶²⁾;
- b) be to, remiantis Italijos teiginiais, jau nuo pat pradžių buvo suvokta, kad nebus įmanoma pagalbos išieškoti⁽⁶³⁾: aptiriamu atveju, kaip mano Italijos institucijos, neįmanoma nustatyti, kuris transliuotojas pasinaudojo priemone ir už kokią sumą, todėl Komisija neturėtų išieškoti pagalbos.

(182) Nagrinėjamu atveju Komisija mano, kad nei vienas bendrasis Bendrijos teisės principas neprieštarauja tam, kad būtų susigrąžinta pagalba. Kalbant apie teisėtą pavidimą, Teisingumo Teismas nusprendė: „atsižvelgiant į privalomą valstybės pagalbos kontrolės, kurią vykdo Komisija, remdamasi sutarties 93 straipsniu (-dabartinis 87 straipsnis) pobūdį, pagalbą gavusios įmonės gali priimti iš esmės teisėtą pavidimą dėl pagalbos reguliarumo tik tuomet, kai pagalba buvo suteikta, laikantis 93 straipsnyje numatytos procedūros. Iš tiesų, atidus ekonomikos operatorius turėtų sugebėti įsitikinti, kad tokios procedūros buvo laikomasi“⁽⁶⁴⁾. Gavėjas gali nesutikti grąžinti pagalbos tik tais atvejais, kai gali būti taikomos „išskirtinės aplinkybės, kuriomis jis galėjo pagrįsti savo teisėtumą pagal įprastą pagalbos pobūdį“⁽⁶⁵⁾.

(183) Pagalba buvo suteikta be išankstinio pranešimo; tačiau nagrinėjamu atveju neįmanoma patvirtinti išskirtinių aplinkybių buvimo, nes nėra jokios priežasties, dėl kurios pagalbą gavusi įmonė galėjo manyti esanti tikra, remdamasi specialiais faktais ar iš Komisijos gautomis garantijomis, kad jai suteiktos viešųjų institucijų subsidijos neturėjo būti laikomos pagalba.

(184) Kalbant apie tai, kad gavėjai negalėjo atsisakyti pagalbos, Komisija pastebi, kad tuo atveju, jei būtų sutinkama su panašiu argumentu, valstybės narės galėtų teikti netiesioginę pagalbą vartotojams, neleidamos Komisijai jokiū būdu atstatyti normalios konkurencijos sąlygų. Komisija taip pat pastebi, kad neatrodo, jog reikia remtis Sprendimu

2006/513/EB⁽⁶⁶⁾, kadangi tuo atveju Komisija nusprendė, kad priemonė galėjo būti panaikinta susigrąžinant visą suteiktą pagalbą iš tiesioginių gavėjų ir veiksmingai taip veikė. Toje situacijoje nebuvo iškeltas klausimas dėl galimybės atsisakyti pagalbos. Taigi reikia pastebėti, kad byloje Vokietija prieš Komisiją⁽⁶⁷⁾ Komisija nurodė grąžinti pagalbą, suteiktą investuotojams, kurie įsigijo akcijų įmonėse, įsikūrusiose naujuose vokiškuose *Länder* ir Berlyno vakaruose, ir kad grąžinimo tvarka buvo patvirtinta Teismo.

(185) Italija taip pat pareiškė, kad susigrąžinimas yra neįmanomas, nes neįmanoma nustatyti, kuris transliuotojas gavo pagalbą, pervedant valstybės lėšas ir už kokią sumą.

(186) Tiesa, kad Komisija negali nustatyti įsipareigojimo, kurio vykdymas nuo pat pradžių būtų objektyviai ir absoliučiai neįmanomas. Komisija pripažįsta, kad atsižvelgiant į nagrinėjamu atveju nustatytus faktus, tam tikra prasme gali būti sudėtinga, palyginti su kitais atvejais, tiksliai nustatyti valstybės lėšų sumą, kuri buvo skirta pagalbos gavėjams. Nepaisant to, Komisija mano, kad įmanoma paskaičiuoti pagalbos gavėjų gautą naudą.

(187) Taigi Komisija mano, kad nėra pakankamų priežasčių tam, kad valstybė narė būtų atleista nuo įsipareigojimo panaikinti priemonę ir atstatyti konkurencines sąlygas.

V.B VALSTYBĖS PAGALBOS GAVĖJAI

(188) Nagrinėjamu atveju valstybė privatiems subjektams sumokėjo subsidijas tam tikrų dekoderių įsigijimui; tačiau nei vartotojai, nei dekoderių gamintojai negali būti laikomi valstybės pagalbos gavėjais pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį. Teisingumo Teismas jau išaiškino, kad pagalba susigrąžinama iš efektyvių pagalbos gavėjų, kurie, nagrinėjamu atveju yra antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojai, teikiantys mokamos televizijos paslaugas, ir mokamos kabelinės televizijos operatoriai⁽⁶⁸⁾.

(189) Iš tiesų, skyriuose IV.A.2 ir IV.A.3 pateikusi argumentus dėl atrankinės naudos buvimo vertinimo ir konkurencijos iškraipymo, Komisija mano, kad pagrindinė priemonės nauda yra klientų bazės sukūrimas įvedant naujas skaitme-

⁽⁶²⁾ Žr. 24 išnašą.

⁽⁶³⁾ Italija remiasi byla C 75/97, cit.

⁽⁶⁴⁾ Byla C-169/95, Ispanija prieš Komisiją, Rink. 1997 m., p. I-135, 51 punktas.

⁽⁶⁵⁾ Byla C 5/89, Komisija prieš Vokietiją (*BUG-Alutechnik*), Rink. 1990 m., p. I-3437, 13 ir 14 punktai.

⁽⁶⁶⁾ Žr. 24 išnašą.

⁽⁶⁷⁾ Byla C-156/98, Vokietija prieš Komisiją, cit. (žr. 35 išnašą).

⁽⁶⁸⁾ Byla C-303/88, Italija prieš Komisiją, Rink. 1991 p. I-1433, 57 punktas.

nines paslaugas, ypač *pay per view* veiklai, ir padidėjęs kabelinių operatorių klientų skaičius.

(190) Todėl Komisija prašo grąžinti pagalbą iš antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojų, kurie teikia mokamas televizijos paslaugas, ir iš mokamos kabelinės televizijos operatorių.

V.C GRAŽINTINOS PAGALBOS PASKAIČIAVIMAS

(191) Nustatydamas, kas turi būti susigrąžinta iš transliuotojų, Komisija pripažįsta, kad tiksliai nustatyti valstybės lėšas, kuriomis pasinaudojo gavėjai, yra gana sudėtinga užduotis. Taip yra ne vien dėl to, kad pagalba buvo suteikta *netiesiogiai* per vartotojus, tačiau dar ir todėl, kad buvo susijusi su dekoderio prietaisu, reikalingu gauti transliuotojų paslaugas, o ne vien tik paslaugas.

(192) Vis dėlto remiantis Teisingumo Teismo praktika nei viena Bendrijos teisės nuostata neįpareigoja, kad Komisija akte dėl pagalbos, patvirtintos nesuderinama su bendrąja rinka, grąžinimo, nustatytų tiksliai grąžinamos pagalbos sumą. Pakanka, kad Komisijos sprendime būtų elementai, leidžiantys sprendimo gavėjui nuspręsti, jog tokia suma yra per didelė⁽⁶⁹⁾.

(193) Todėl Komisija mano, kad reikia pateikti tam tikras orientacines gaires, kaip nustatyti gautą naudą. Komisija mano, kad atsižvelgiant į esmines tiriamo atvejo detales, tinkamas metodas būtų paskaičiuoti gautų iš priemonės papildomų pajamų dydį iš naujų skaitmeninių paslaugų ir iš mokamos televizijos ar *pay per view* televizijos pasiūlymų.

(194) Primenama, kad sprendime pradėti procedūrą Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti naudos dydžio vertinimą ar bent jau pasiūlyti Komisijai metodą, kuriuo remiantis būtų tiksliai paskaičiuota atrankinė nauda, kuria pasinaudojo gavėjai. Tačiau jokių nuomonių šiuo klausimu nesulaukta; tik „Sky Italia“ pateikė preliminarų sąrašą dėl pagalbos poveikio, tačiau nepasiūlė tikslaus dydžio nustatymo metodo, kuris būtų buvęs naudingas grąžintinai sumai paskaičiuoti.

(195) Komisija mano, kad gauta papildoma nauda gali būti paskaičiuojama kaip pajamų dalis, gauta iš papildomų žiūrovų skaičiaus, kurį pritraukė *pay per view* televizijos pasiūlymas ir nauji skaitmeniniai kanalai pritaikius valstybės pagalbos priemonę.

(196) Taigi pirmasis elementas, kurį reiktų pateikti, yra papildomų žiūrovų skaičiaus, kurį užregistravo antžeminė ir mokama kabelinė televizija, įvertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad didelis vartotojų, tinkamų pasinaudoti subsidijomis, skaičius nesikreipė dėl jų ir turint omenyje, kad tie, kurie tuo pasinaudojo, galėjo būti paskatinti taip elgtis remiantis skirtingu požiūriu į esamas subsidijas, žiūrovų skaičius,

kurių sprendimui įtakos turėjo teikiamos subsidijos, nėra lygus bendram skaičiui žiūrovų, išsigijusių dekoderį pasinaudojant subsidijomis.

(197) Norint nustatyti, kaip subsidijos turėjo įtakos vartotojų elgsenai, reikia apibrėžti vartotojų paklausos modelį ir įvertinti įvairių šio poreikio skatinimo priemonių svarbą. Mokamos televizijos paslaugų kainos (įskaitant prietaisus) įtaka vartotojų pasirinkimui parodys poveikį, gautą suteikiant subsidijas.

(198) Pirmajame analizės etape nustatomas vartotojų pasirinkimo modelis tarp pagrindinių jų turimų alternatyvų. 2004 m. ir 2005 m. Italijos antžeminės skaitmeninės televizijos vartotojai galėjo rinktis iš keturių pagrindinių variantų:

- a) likti antžeminėje analoginėje platformoje ir perėjimą prie skaitmeninės sistemos atidėti;
- b) pereiti prie palydovinės skaitmeninės televizijos, išsigyjant nemokamos televizijos paslaugas;
- c) pereiti į antžeminę skaitmeninę televiziją, išsigyjant arba ne mokamos televizijos paslaugas;
- d) pereiti prie kabelinės televizijos, išsigyjant arba ne mokamos televizijos paslaugas.

(199) Mokama televizija antžeminėje, palydovinėje ir kabelinėje platformoje susidaro iš įvairių mokamų paslaugų, kad žiūrovams būtų rodomos aukšto lygmens (vadinamieji *premium*) specialios televizijos programos. Vartotojai, nesidomintys mokamos televizijos pasiūlymu, pereina prie skaitmeninės televizijos visų pirma dėl techninių priežasčių, nes 2004–2005 m. nekodautos televizijos pasiūlymas, teikiamas skaitmenine technologija, yra be abejonės turtingesnis nei analogine technologija, tačiau iš esmės labai nesiskiria. Subsidijų teikimas neturi įtakos šių vartotojų pasirinkimui, taigi jie neturėtų būti skaičiuojami.

(200) Tačiau buvo tam tikras skaičius vartotojų, suinteresuotų *premium* programomis (mokama televizija), kurie turėjo rinktis tarp dviejų rinkoje esančių antžeminės skaitmeninės televizijos tiekėjų („Mediaset“ ir „Telecom Italia“), palydovinės televizijos tiekėjo ir „Fastweb“; pagalba galėjo turėti įtakos šių vartotojų pasirinkimui.

(201) Komisija mano, kad reikia atsižvelgti į skirtumą tarp „Fastweb“, kuris yra *triple play* operatorius, pasiūlymo ir kitų mokamos televizijų tiekėjų pasiūlymų, siekiant paskaičiuoti vartotojus, kurie pasirinko „Fastweb“ vien dėl pagalbos.

⁽⁶⁹⁾ Žr. Byla C-480/98, Ispanija prieš Komisiją, Rink. 2000, p. I-8717, 25 punktą, ir Byla C-415/03, Komisija prieš Graikiją, Rink. 2005, p. I-03875, 39 punktą.

(202) Kita vartotojų grupė, kurių pasirinkimui įtakos galėjo turėti pagalbos teikimas, yra marginaliniai mokamos televizijos vartotojai, t. y. tie, kurie labiau renkasi *premium* programas, ir kuriems įtaką galėtų daryti tokių programų specialūs pasiūlymai ir reklama. Pagalbos suteikimas galėjo padidinti skaičių tiekėjų, atėjusių į tokių poreikių tipo antžeminę skaitmeninę televiziją.

(203) Pavyzdžiui, atskiro pasirinkimo poreikio modelis (*discrete choice demand model*)⁽⁷⁰⁾ galėtų įvertinti įvairių veiksnių (pavyzdžiui, programų turinys ir kaina) poveikį įvairaus tipo vartotojų pasirinkimui. Tam, kad toks modelis būtų gerai parengtas, Komisijai reikės Italijos pagalbos, turint omenyje, kad modelio apibrėžimas be abejonės priklausys nuo turimų duomenų ir nuo jų pobūdžio. Elementas, leidžiantis įvertinti įvairius veiksnus (pavyzdžiui, programos turinį ir kainą) turi poveikio įvairaus tipo vartotojų pasirinkimui, kaip atskiro pasirinkimo poreikio modelis galėtų leisti nustatyti papildomų žiūrovų, kurie renkasi *pay per view* ir motyvuotų tik dėl esamos pagalbos, skaičių, tokiu būdu neskaičiuojant kitos dalies vartotojų, kurie atspindi naują 2004–2005 m. užregistruotą paklausą.

(204) Kai tik paskaičiuojamas papildomų antžeminės mokamos televizijos ir *pay per view* televizijos pasiūlymų žiūrovų skaičius, antrajame etape įvertinamas vidutinės pajamos iš vartotojo (*average revenue per user*) 2004 m. ir 2005 m. Tam reikia viso mokamos ir *pay per view* televizijos paslaugų vartotojų skaičiaus: vidutinės pajamos vienam vartotojui, gaunamos padalinant bendras pajamas, gautas iš mokamos televizijos, iš viso vartotojų skaičiaus.

(205) Padauginus vidutines pajamas vienam vartotojui iš paskaičiuoto papildomų vartotojų skaičiaus gaunama papildomų pajamų, gautų iš pagalbos priemonės, suma. Siekiant paskaičiuoti grąžinamą sumą iš paskutinio skaičiaus, atimami papildomi paslaugos mokesčiai už šiuos papildomus vartotojus⁽⁷¹⁾, tai mokesčiai, kuriuos numato Komisija, yra atitinkamai žemi, nes padidėję transliacijos mokesčiai nėra skaičiuojami ir fiksuoti mokesčiai netūrėtų būti įtraukiami į skaičiavimą.

V.D SPRENDIMO VYKDYMAS

(206) Europos Bendrijų Teisingumo Teismas pareiškė, kad valstybė narė, patirianti netikėtų ir nenumatytų sunkumų arba pastebėjusi pasekmes, į kurias Komisija neatsižvelgė, gali pateikti tokias problemas pačios Komisijos vertinimui, pasiūlydama su tuo susijusius pakeitimus. Tokiu atveju

⁽⁷⁰⁾ Akademinėje literatūroje dažnai naudojami šie modeliai tam, kad būtų įvertintos problemos, susijusios su vartotojo pasirinkimu. Įvedimas į tokio tipo modelius matomas daugelyje ekonometrijos tekstų, doktorantūros ir specializacijos kursuose: žr., pavyzdžiui, W. Greene (2000 m.), *Econometric Analysis*, fourth edn, Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ oppure G.S. Maddala, *Limited Dependent Variables and Qualitative Variables in Econometrics*, Cambridge University Press, 1983 m.

⁽⁷¹⁾ Tokie mokesčiai dažnai vadinami „išvengiamais mokesčiais“, arba mokesčiais, kurių būtų išvengta spėjant, jog subsidijų suteikimas nebūtų pritraukęs papildomai žiūrovų.

Komisija ir valstybė narė turi dirbti išvien tam, kad sunkumai būtų išspręsti visapusiškai laikantis EB sutarties nuostatų⁽⁷²⁾.

(207) Todėl Komisija ragina Italiją pateikti Komisijos vertinimui bet kokias problemas, su kuriomis susidūrė įgyvendindama šį sprendimą.

(208) Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija:

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Schema, kurią Italijos Respublika neteisėtai įgyvendino antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojų, teikiančių mokamos televizijos paslaugas, naudai ir kabelinės televizijos operatorių naudai, yra valstybės pagalba, nesuderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

1. Italijos Respublika imasi visų reikiamų priemonių pagalbai, minėtai 1 straipsnyje, susigrąžinti iš gavėjų.

2. Susigrąžinimas vykdomas neatidėliotinai ir nacionalinės teisės nustatyta tvarka su sąlyga, kad pagal ją šį sprendimą galima įgyvendinti nedelsiant ir veiksmingai. Grąžintinos sumos gražinamos su palūkanomis, kurios skaičiuojamos nuo pagalbos suteikimo gavėjams iki jos susigrąžinimo datos.

3. Grąžintinos palūkanos pagal šio straipsnio 2 dalį yra skaičiuojamos laikantis tvarkos, nustatytos 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽⁷³⁾, 9 ir 11 straipsniuose.

3 straipsnis

Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Italijos Respublika informuoja Komisiją apie priemones, kurių buvo imtasi sprendimui įgyvendinti. Tokia informacija pateikiama prie šio sprendimo pridėtoje anketoje.

Per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą Italijos Respublika perduoda dokumentus, patvirtinančius, kad buvo pradėta neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimo iš gavėjų procedūra.

⁽⁷²⁾ Byla C-94/87, Komisija prieš Vokietiją, Rink. 1989, p. 175, 9 punktą, ir byla C-348/93 Komisija prieš Italiją, Rink. 1995 p. I-673, 17 punktą.

⁽⁷³⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

---

4 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2007 m. sausio 24 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

PRIEDAS

Informacija dėl Komisijos sprendimo C(2006) 6634, susijusio su Valstybės pagalbos schema C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) – Italija: Subsidijos skaitmeniniams dekoderiams, įgyvendinimo**1. Gražintinos sumos paskaičiavimas**

1.1 Tiksliai nurodyti neteisėtai suteiktų lėšų sumą, kuria pasinaudojo pagalbos gavėjai:

Apmokėjimo (-ų) data (-os) ⁽¹⁾	Pagalbos suma ⁽²⁾	Valiuta	Subjekto duomenys

⁽¹⁾ Datos, kai pagalba buvo suteikta gavėjui (jeigu priemonė susideda iš kelių įmokų ir (arba) kompensacijų, naudokite kiekvienam atskirą eilutę).

⁽²⁾ Gavėjo gautos pagalbos suma (bendrasis subsidijos ekvivalentas; kainos...).

Pastabos:

1.2 Tiksliai nurodykite, kaip bus paskaičiuota palūkanų suma nuo gražintinos pagalbos sumos.

2. Numatytos priemonės ir jau pritaikytos susigrąžinant pagalbą

2.1 Tiksliai nurodyti, kokios priemonės buvo numatytos ir kokios priemonės jau buvo pritaikytos, kad nedelsiant ir veiksmingai būtų pradėtas pagalbos susigrąžinimas. Prašome patikslinti kokios alternatyvios priemonės yra numatytos nacionalinėje teisės sistemoje siekiant susigrąžinti pagalbą. Patikslinkite minėtų priemonių teisinį pagrindą.

2.2 Iki kada bus baigtas susigrąžinimas?

3. Jau įvykdytas susigrąžinimas

3.1 Pateikite tokią informaciją, susijusią su pagalbos, kuri buvo susigrąžinta iš gavėjų, suma:

Data (-os) ⁽³⁾	Susigrąžinta suma	Valiuta	Subjekto duomenys

⁽³⁾ Pagalbos grąžinimo data (-os).

3.2 Prašome pateikti informaciją, reikalingą įrodyti, kad buvo apmokėtos pagalbos sumos, nurodytos 3.1 punkte esančioje lentelėje.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. vasario 7 d.

dėl mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamyboje Gardane, Šanono regione ir Sardinijoje, neapmokestinimo akcizo mokesčiu Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01), C 80/2001 (ex NN 26/01))

(Pranešta dokumentu Nr. C(2007) 286)

(Tik tekstai anglų, prancūzų ir italų kalbomis yra autentiški)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/375/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

tikroms mineralinėms alyvoms, kai jos naudojamos pagal specialią paskirtį ⁽⁴⁾, kuriuo leidžiama taikyti išimtis iki 2006 m. gruodžio 31 d.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1 PROCEDŪRA

(1) Mineralinės alyvos apmokestinimas buvo derinamas Bendrijos lygmeniu nuo 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl akcizo už mineralinę alyvą struktūrų derinimo ⁽²⁾ įsigaliojimo. Mineralinių alyvų naudojimas aliuminio oksido gamybai buvo išbrauktas iš Direktyvos 92/81/EEB taikymo srities, jam netaikytas ir privalomasis arba laisvai pasirenkamas neapmokestinimas pagal šios direktyvos 8 straipsnį. 1992 m. spalio 19 d. Direktyvos 92/82/EEB dėl mineralinėms alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo ⁽³⁾ 6 straipsnyje nustatytas minimalus sunkiajam mazutui taikomas akcizo mokesčio tarifas, kurį valstybės narės turėjo pradėti taikyti nuo 1993 m. sausio 1 d. Tačiau Taryba įvairiais sprendimais leido Prancūzijai, Airijai ir Italijai neapmokestinti akcizo mokesčiu mineralinės alyvos, naudojamos aliuminio oksido gamyboje Gardane, Šanono regione ir Sardinijoje, nors kitu atveju ji būtų buvusi apmokestinta. Naujausias sprendimas yra 2001 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimas 2001/224/EB dėl sumažintų akcizų tarifų ir atleidimo nuo akcizų tam

(2) 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą ⁽⁵⁾, nuo 2003 m. gruodžio 31 d. panaikino Direktyvą 92/82/EEB. Direktyvos 2003/96/EB 2 straipsnio 4 dalies b punkte sakoma, kad direktyva netaikoma tam tikram energijos naudojimui, įskaitant dvejopą energetikos produktų naudojimą. 2 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje sakoma, kad energetikos produktų naudojimas cheminei redukcijai, elektrolitiniams ir metalurginiams procesams laikomas dvejopu. Į šią kategoriją įtraukiamas ir sunkiojo mazuto naudojimas aliuminio oksido gamybai. Todėl nuo 2003 m. gruodžio 31 d. panaikintas minimalus akcizo mokesčiai, taikomas sunkiajam mazutui, kuris naudojamas aliuminio oksido gamybai. Sprendimo 2001/224/EB leidžiančios nukrypti nuostatos ir kitos panašios nuostatos įtrauktos į Direktyvos 2003/96/EB II priedą.

(3) 2001 m. spalio 30 d. sprendimais C(2001) 3296, C(2001) 3300 ir C(2001) 3295 ⁽⁶⁾ Komisija pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą neapmokestinimui skirtą procedūrą. 2005 m. gruodžio 7 d. Komisija sprendimu 2006/323/EB ⁽⁷⁾ (pranešta dokumentu Nr. C(2005) 4436) užbaigė procedūrą, susijusią su pagalba, suteikta iki 2003 m. gruodžio 31 d., nurodydama, kad pagalbos dalis nesuderinama su bendrąja rinka. Tačiau procedūra buvo pratęsta laikotarpiu, prasidedančio 2004 m. sausio 1 d., atžvilgiu. Sprendimo 2006/323/EB 6–15 konstatuojamosiose dalyse pateikiamas išsamus Komisijos, atitinkamų valstybių narių, pagalbos gavėjų ir Europos aliuminio asociacijos (toliau – EAA) susirašinėjimo iki 2005 m. gruodžio mėn. aprašymas.

⁽¹⁾ OL C 30, 2002 2 2, p. 17, p. 21 bei p. 25 ir OL C 109, 2006 5 9, p. 2.

⁽²⁾ OL L 316, 1992 10 31, p. 12. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/74/EB (OL L 365, 1994 12 31, p. 46).

⁽³⁾ OL L 316, 1992 10 31, p. 19. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 94/74/EB.

⁽⁴⁾ OL L 84, 2001 3 23, p. 23. Išsamesnės informacijos apie ankstesnius sprendimus ieškokite 2005 m. gruodžio 7 d. Komisijos sprendime.

⁽⁵⁾ OL L 283, 2003 10 31, p. 51. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/75/EB (OL L 157, 2004 4 30, p. 100).

⁽⁶⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽⁷⁾ OL L 119, 2006 5 4, p. 12.

- (4) 2005 m. gruodžio 8 d. raštais (D/206670, D/206671, D/206673) Sprendimas 2006/323/EB buvo nusiųstas Prancūzijai, Airijai ir Italijai. 2006 m. sausio 23 d. raštais (D/50525, D/50526, D/50527 ir D/50528) sprendimas nusiųstas atitinkamiems pagalbos gavėjams ir EAA. Sprendimą apskundė trys valstybės narės ir du pagalbos gavėjai⁽⁸⁾. Pagalbos gavėja Airijoje, bendrovė *Aughinish Alumina Ltd* (toliau – *Aughinish*) taip pat paprašė sustabdyti sprendimo vykdymą. Šis prašymas įregistruotas kaip byla T-69/06R. 2006 m. rugpjūčio 2 d. nutartimi⁽⁹⁾ Pirmosios instancijos teismas atmetė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones.
- (5) 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas 2006/323/EB buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir 2006 m. gegužės 9 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtu pranešimu⁽¹⁰⁾ trečiosios šalys buvo pakviestos teikti pastabas. 2006 m. birželio 9 d. raštu (įregistruotu tą pačią dieną Nr. A/34490) Komisija gavo *Aughinish* ir 2006 m. liepos 24 d. raštu (įregistruotu 2006 m. liepos 25 d. Nr. A/35967) bendrovės *Eurallumina SpA* (toliau – *Eurallumina*), pagalbos gavėjos iš Italijos, pastabas. Jos buvo gautos praėjus mėnesio terminui, nustatytam kvietime teikti pastabas, paskelbtame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, todėl vykdant šią procedūrą Komisija iš esmės neprivalo atsižvelgti į tas pastabas. Komisija apie tai informavo bendrovę *Eurallumina* 2006 m. rugpjūčio 2 d. raštu (D/56648). *Eurallumina* atsakė 2006 m. rugpjūčio 3 d. raštu (įregistruotu 2006 m. rugpjūčio 4 d. Nr. A/36269). Tačiau Komisija pažymi, kad *Eurallumina* pateiktos pastabos atkartoja daug pastabų, kurias Komisija jau gavo dėl ankstesnio sprendimo, ir jos panašios į pastabas, gautas laiku ir aptariamam šiame sprendime.
- (6) *Aughinish* pastabos buvo pateiktos Prancūzijai, Airijai ir Italijai 2006 m. birželio 20 d. raštais (D/55106, D/55107 ir D/55109).
- (7) Prancūzija ir Airija paprašė pratęsti atsakymo pateikimo į Sprendimą 2006/323/EB terminą ir Komisija jį pratęsė. Komisija priminė Arijai ir Italijai kvietimą pateikti pastabas 2006 m. kovo 9 d. raštais (D/52054 ir D/52055). Prancūzija, Airija ir Italija pateikė pastabas apie Komisijos sprendimą atitinkamai 2006 m. vasario 14 d. raštu (įregistruotu 2006 m. vasario 15 d. Nr. A/31248), 2006 m. balandžio 12 d. raštu (įregistruotu 2006 m. balandžio 18 d. Nr. A/32940) ir 2006 m. gegužės 17 d. raštu (įregistruotu 2006 m. gegužės 18 d. Nr. A/33852).
- (8) Prancūzija pateikė pastabas apie *Aughinish* pastabas 2006 m. liepos 27 d. raštu (įregistruotu 2006 m. liepos 28 d. Nr. A/35952). 2006 m. liepos 24 d. elektroniniu paštu Italija informavo Komisiją, kad daugiau pastabų neturi.

2 IŠSAMUS ATITINKAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

- (9) Šios priemonės yra pramoninio sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo

mokesčiu. Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje neapmokestinimas taikomas atitinkamai bendrovėms *Alcan*, *Aughinish* ir *Eurallumina*⁽¹¹⁾.

- (10) Airijoje neapmokestinimas nustatytas 1999 m. Airijos finansų įstatymo (*Irish Finance Act*) 100 skyriaus 1 dalies e punkte, kuriame sakoma, kad mineralinės alyvos mokesčiu neapmokestinamas „mazutas, skirtas naudoti aliuminio oksido gamybai arba susijęs su aliuminio oksido gamyba ar skirtas gamyklos, kurioje vyksta ta gamyba, techninei priežiūrai“. Finansų akto aiškinamajame memorandumame nurodyta, kad „100 skyriuje nustatyta, jog mineralinės alyvos mokesčiu neapmokestinama alyva, naudojama konkrečioms tikslams arba kitais konkrečiais atvejais. Tokie tikslai ir atvejais priskiriamas alyvos naudojimas ne variklių degalams arba krosnių kurui, eksportas, mazutas aliuminio oksido gamybai, jūrų navigacijai skirta alyva, komercinio oro transporto naudojamas sunkusis mazutas ir perdirbta alyva“. Nuo 1983 m. Airija neapmokestina aliuminio oksido gamybai naudojamos mineralinės alyvos. Nors pirmoji teisinė priemonė, nustatanti neapmokestinimą, buvo panaikinta 1999 m., neapmokestinimas išliko 1999 m. Finansų įstatyme.
- (11) Italijoje nustatytas neapmokestinimas akcizo mokesčiu taikomas visoms įmonėms, naudojančioms mineralinę alyvą aliuminio oksido gamybai, kaip apibrėžta bendrojo akcizo mokesčių dokumento A lentelės 14 punkte. Neapmokestinimas buvo nustatytas 1990 m. lapkričio 12 d. įstatymo, Nr. 331, įgyvendinančio 1990 m. rugsėjo 15 d. *Decreto Legge*, Nr. 261, 8 straipsnio 5 dalyje. Tas tekstas buvo pateiktas atitinkamuose vėlesniuose teisiniuose dokumentuose, įskaitant nacionalines priemones, perkeliančias Direktyvą 92/81/EEB ir vėlesnį „Bendrajį akcizų dokumentą“.
- (12) Prancūzijoje neapmokestinimas teisiškai pagrįstas 1997 m. pataisytu Finansų įstatymu (*Loi de finances rectificative pour 1997*). Jo 6 straipsnyje nustatyta, kad „sunkusis mazutas, kurio sudėtyje yra mažiau kaip 2 % sieros, įtrauktas į Muitinės kodekso 265 straipsnio 1 dalies B lentelės 28bis identifikacijos indeksą, gali būti neapmokestinamas vidaus vartojimo mokesčiu, taikomu naftos produktams, jeigu jis skirtas naudoti kurui gaminant aliuminio oksidą“. Muitinės kodekso 265bis straipsnis susijęs su produktais, skirtais ne variklių degalams arba krosnių kurui, tačiau jame nėra, pavyzdžiui, panašių nuostatų dėl mineralinės alyvos naudojimo kituose pramonės sektoriuose.
- (13) Sprendimo 2006/323/EB 16–23 konstatuojamosiose dalyse pateikiamas išsamesnis atitinkamų priemonių ir pagalbos gavėjų aprašymas. Atitinkamos valstybės narės nenurodė, ar jos po 2006 m. ir toliau taikys neapmokestinimą, ir neinformavo Komisijos apie taikomų teisės aktų pakeitimus, ypač susijusius su Direktyvos 2003/96/EB perkėlimu, kurie galėtų daryti poveikį Komisijos vertinimui.

⁽⁸⁾ Bylos T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 ir T-69/06.

⁽⁹⁾ OL C 249, 2006 10 14, p. 10.

⁽¹⁰⁾ Žr. 1 ir 7 išnašas.

⁽¹¹⁾ Žr. www.alcan.com, www.glencore.com ir www.eurallumina.com.

(14) Nuo procedūros pradžios pasikeitė atitinkamų mokesčių tarifai. 2006 m. liepos 1 d. taikomi akcizo mokesčio tarifai verslo tikslais naudojamam sunkiajam mazutui Prancūzijoje ir Airijoje buvo 18,50 EUR ir 15,00 EUR. Italijoje taikomi tarifai tuo metu buvo 63,75 EUR už sunkiojo mazuto, kurio sudėtyje yra daugiau kaip 1 % sieros, toną ir 31,39 EUR už sunkiojo mazuto, kurio sudėtyje sieros mažiau negu 1 %, toną.

3 PRIEŽASTYS INICIJUOTI IR TĘSTI PROCEDŪRA, NURODYTA SUTARTIES 88 STRAIPSNIO 2 DALYJE

(15) 2001 m. spalio 30 d. sprendimuose inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl pagalbos suderinamumo pagal Bendrijos gaires dėl nacionalinės regioninės pagalbos ⁽¹²⁾, o ypač dėl gairėse nustatytų pagalbos veiklai taisyklių. Komisija abejoja ir pagalbos suderinamumu pagal 1994 m. ⁽¹³⁾ ir 2001 m. ⁽¹⁴⁾ Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai (toliau – gairės dėl pagalbos aplinkos apsaugai).

(16) Sprendime 2006/323/EB Komisija paaiškino, kad panašių abejonių jai kilo dėl laikotarpio nuo 2004 m. sausio 1 d. Atsižvelgdama į tai, kad valstybės narės ir suinteresuotosios šalys neturėjo galimybės pateikti pastabų apie Direktyvos 2003/96/EB sukurtą teisinę situaciją, Komisija nusprendė, kad oficialiąją tyrimo procedūrą tikslinga išplėsti.

4 PRANCŪZIJOS, AIRIJOS, ITALIJOS IR TREČIŪJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(17) Valstybės narės ir pagalbos gavėjai iš esmės laikosi savo pirmiau pateiktų pastabų, kurios glaustai nurodytos Sprendimo 2006/323/EB 26–56 konstatuojamosiose dalyse. Kai kurie argumentai apibrėžti išsamiau. Be to, valstybės narės ir pagalbos gavėjai pateikė šias papildomas pastabas.

(18) Priemonės nėra valstybės pagalba ir ši išvada patvirtinta Direktyvoje 2003/96/EB. Jos atitinka atitinkamų mokesčių sistemų pobūdį ir logiką. Jeigu tai būtų valstybės pagalba, Direktyvoje 2003/96/EB aiškiai leidžiama teikti pagalbą, bent iki 2006 m. gruodžio 31 d. Šiaip ar taip, ši direktyva sukėlė teisėtus pagalbos gavėjų lūkesčius. Be to, prašymas grąžinti pagalbą pažeidžia teisinio saugumo principą ir gero administravimo principą, atsižvelgiant į prieštaravimus Tarybos sprendimams, kurie buvo pagrįsti Komisijos pasiūlymais, didelį vėlavimą ir Komisijos tyrimo būdą. Pasitikėdami Tarybos sprendimais ir direktyva pagalbos gavėjai padarė ilgalaikes kapitalo investicijas. Todėl Komisija neturėtų priimti akto, akivaizdžiai prieštaraujančio jos ilgą laiką vykdytai veiklai.

(19) Direktyvos 2003/96/EB taisyklės turi didesnę galią už valstybės pagalbos taisykles. Komisija galėtų ginčyti tik priemonių, nurodytų Direktyvos 2003/96/EB 18 straipsnio 1 dalyje, o ne valstybės pagalbos taisyklėse, galiojimą. Taikant valstybės pagalbos taisykles būtų pažeistas principas *effēt utile* (bendrasis veiksmingumo principas).

(20) Airija ir *Aughinish* teigia, kad Airijos priemonė yra esama pagalba ir kad Komisija neteisingai interpretuoja 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽¹⁵⁾, 15 straipsnį: suėjus dešimties metų senaties terminui 2000 m. liepos 17 d. Komisijos raštas negalėjo būti aktas, nutraukiantis senaties terminą, todėl priemonė yra esama pagalba ir laikotarpiui po 1990 m. liepos 17 d. Be to, jos teigia, kad Komisijos atliktas 1970 m. *Aughinish* ir Airijos valdžios institucijų susitarimų įvertinimas turi trūkumų: privalomi išipareigojimai buvo priimti Airijai dar neįstojus į Bendrijas.

(21) Italija teigia, kad priemonė glaudžiai susieta su aplinkos apsaugos tikslais, susijusiais su problemomis, kurias kelia aliuminio oksido gamyba. *Aughinish* teigia, kad neapmokestinimas atitinka gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai ir „nors „didelė mokesčių dalis“ ir nesumokama, jis suteikė daugiau nei pakankamai paskatų aplinkos apsaugai gerinti“.

(22) Airija teigia, kad alternatyvios priemonės galėjo būti įgyvendintos nuo 2004 m. sausio 1 d., jei būtų žinoma, kad neapmokestinimas bus laikomas nesuderinamu su bendrąja rinka. Airija atkreipia dėmesį į galimybę išplėsti atleidimo nuo mokesčių taikymo sritį, kad ji apimtų sunkųjų dvejopo naudojimo mazutą arba dar plačiau – įtraukiant paprastai dvejopo naudojimo energetikos produktus. Taigi, Airijos teigimu, atleidimą nuo mokesčių būtų galima paversti bendrąja priemone arba priimtina valstybės pagalba, pavyzdžiui, pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Atsižvelgiant į šias galimybes būtų neteisėta reikalauti grąžinti pagalbą atgaline data. Be to, Airija pabrėžia, kad *Aughinish* padarė įvairių investicijų remdamasi pagrįstais lūkesčiais, kad neapmokestinimas truks bent iki 2006 m. gruodžio mėn.

(23) Komisija turi leisti teikti pagalbą remdamasi poveikiu pagrįstu ekonominiu aliuminio oksido rinkų ir jų konkurencijos struktūros vertinimu. Vertindama valstybės pagalbą Komisija turi atsižvelgti į išorinius konkurencijos aspektus, kaip siūloma valstybės pagalbos veiksmų plane. Pateikta ir išsami informacija apie rinkas.

(24) Komisija turi sustabdyti oficialią tyrimo procedūrą tol, kol Teisingumo Teismas išspręs klausimus, aptariamus šiuo metu ginčijamame Sprendime 2006/323/EB. Be to, *Aughi-*

⁽¹²⁾ OL C 74, 1998 3 10, p. 9.

⁽¹³⁾ OL C 72, 1994 3 10, p. 3.

⁽¹⁴⁾ OL L 37, 2001 2 3, p. 3.

⁽¹⁵⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

nish tvirtina, kad Komisija negalėjo priimti sprendimo išplėsti 88 straipsnio 2 dalies procedūrą Sprendimo 2006/323/EB konstatuojamąja dalimi. Komisija turėjo priimti atskirą sprendimą.

- (25) EAA nepateikė pastabų, kurios papildytų anksčiau iškeltus klausimus, glaustai išdėstytus Sprendimo 2006/323/EB 50 konstatuojamojoje dalyje.
- (26) Valstybių narių ir pagalbos gavėjų pastabos daugiausia sutampa su jų pareiškimais Teisingumo Teismui dėl ginčijamo Sprendimo 2006/323/EB ⁽¹⁶⁾.

5 ĮVERTINIMAS

5.1 Šalių išreikštos abejonės dėl procedūros

- (27) Šalys teigia, kad Komisija turi sustabdyti oficialią tyrimo procedūrą tol, kol Teisingumo Teismas išspręs klausimus, aptariamus šiuo metu ginčijamame Sprendime 2006/323/EB ⁽¹⁷⁾. Tačiau minėtas sprendimas susijęs su laikotarpiu iki 2003 m. gruodžio 31 d., o šis sprendimas susijęs su laikotarpiu nuo 2004 m. sausio 1 d. Be to, laikoma, kad šis sprendimas galioja tol, kol jį panaikins Pirmosios instancijos teismas. Dėl tų dalykų ir atsižvelgdama į nuolatinius konkurencijos iškraipymus, atsirandančius dėl valstybės pagalbos, Komisija nemato priežasčių sustabdyti procedūrą.
- (28) Komisija nepriėmė sprendimo išplėsti procedūrą pagal 88 straipsnio 2 dalį, tiksliai užsiminė apie tai konstatuojamojoje dalyje. Dėmesys daugiausia skirtas Sprendimo 2006/323/EB preambulės išvados išplėtimui. Sprendimas inicijuoti tyrimo procedūrą pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalį skelbiamas rašto valstybei narei forma, todėl jam nereikia norminio sprendimo struktūros: su rezoliucine dalimi ir sunumeruotais straipsniais. Be to, iš argumentų, pateiktų ginčijant Sprendimą 2006/323/EB, ir gautų pastabų dėl procedūros pratęsimo aišku, kad suinteresuotosios šalys galėjo gauti visą informaciją apie visus šio sprendimo turinio aspektus.

5.2 Valstybės pagalba nuo 2004 m. sausio 1 d.

- (29) Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

- (30) Akivaizdu, kad neapmokestinimas finansuojamas iš valstybinių išteklių, nes valstybė atsisako tam tikros sumos pinigų, kurią kitu atveju būtų gavusi.

- (31) Kaip nustatyta Sprendimo 2006/323/EB 60, 61 ir 62 konstatuojamosiose dalyse, priemonės suteikia pagalbos gavėjams pranašumą ir galima manyti, kad jos daro poveikį Bendrijos vidaus prekybai ir iškraipo ar gali iškraipyti konkurenciją. Neapmokestinimas akcizo mokesčiu sumažina vienos svarbios gamybos dalies išlaidas, todėl pagalbos gavėjams suteikiamas pranašumas, o jų finansinė situacija tampa geresnė negu kitų pramonės šakų arba regionų įmonių, naudojančių mineralinę alyvą. Šio vertinimo reikšmės nesumažina tai, kad aliuminio oksido pramonės konkurentai kitose valstybėse narėse iš viso negali būti apmokestinami panašiais mokesčiais ir kad pagalbos gavėjai skyrė tam tikrą sumą švelnindami poveikį, kurį aplinkai daro gamyba.

- (32) Šios priemonės suteikia pranašumą *tam tikroms* įmonėms, nes jos taikomos tiksliai bendrovėms, naudojančioms sunkųjų mazutą aliuminio oksido gamybai, ir kone visose tose valstybėse narėse yra tik po vieną neapmokestinamą bendrovę: *Aughinish* Šanono regione, *Eurallumina* Sardinijoje ir *Alcan* Gardane. Dėl priežasčių, nurodytų 33–40 konstatuojamosiose dalyse, šių priemonių negalima laikyti pagrįstomis pagal atitinkamų energetikos mokesčių sistemų pobūdį ir bendrąją paskirtį.

- (33) Dvejopas energijos ir mineralogijos procesų taikymas ir naudojimas ne kuro reikmėms nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį, o nuo 2004 m. sausio 1 d. valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti, ar apmokestinti tokį naudojimą. Iš tiesų tokio energijos naudojimo neapmokestinimas gali būti laikomas bendrąja priemone, nesusijusia su valstybės pagalba, jeigu ji atitinka vidaus mokesčių sistemos pobūdį ir logiką. Direktyvos 2003/96/EB preambulės 22 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „Energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus.“

- (34) Be to, priimant Direktyvą 2003/96/EB, Taryba ir Komisija bendrai pareiškė ⁽¹⁸⁾ „Energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Gali būti laikoma, kad tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. Valstybės narės gali imtis

⁽¹⁶⁾ Žr. 7 išnašą.

⁽¹⁷⁾ Žr. 7 išnašą.

⁽¹⁸⁾ *Addendum au projet de process verbal*, 14140/03, 2003 11 24, <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf>.

priemonių tokį naudojimą apmokestinti arba ne, arba kiekvienam naudojimui taikyti dalinį apmokestinimą. Panašiu būdu naudojama elektros energija turėtų būti traktuojama vienodomis sąlygomis. Tokios bendrosios sistemos išimtis arba diferencijavimas pačioje sistemoje, kurios yra pateisinamos mokesčių sistemos pobūdžiu arba bendrąja sistema, nėra susijusios su valstybės pagalba.“

(35) Taryba pareiškė, kad „be to, Taryba patvirtina, kad teisinę situaciją, atsiradusią priėmus šią direktyvą, Sutarties nuostatų dėl valstybės pagalbos atžvilgiu ji supranta taip, kaip ją apibrėžė Komisija 2002 m. lapkričio 14 d. mokesčių klausimų darbo grupės susitikime.“ Darbo dokumente, kuris buvo aptartas tame susitikime⁽¹⁹⁾, Komisija paaiškino bendrųjų priemonių sąvokas ir pareiškė, kad reikia išanalizuoti kiekvienos valstybės narės situaciją siekiant apibrėžti bendrąją akcizo mokesčio sistemą, taikomą nacionaliniu lygiu, taip pat konstatavo, kad „direktyvos dėl energijos apmokestinimo projekte numatoma daugybė galimybių, dėl kurių bus neįmanoma iš anksto nustatyti, ar valstybių narių pasirinktas jų įgyvendinimo būdas padidins valstybės pagalbą, kaip apibrėžta 87 straipsnyje“. Direktyvos 2003/96/EB preambulės 32 konstatuojamojoje dalyje ir 26 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms primenamas Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje nustatytas įsipareigojimas pranešti apie valstybės pagalbą.

(36) Šioje konkrečioje byloje Prancūzija, Airija ir Italija ar kuris nors pagalbos gavėjas neįrodė, kad neapmokestinimas atitinka vidaus sistemų pobūdį ir logiką. Nė vienas jų, pavyzdžiui, nepaaiškino, ar dvejopas energetikos produktų naudojimas kituose gamybos procesuose buvo neapmokestinamas, o jei apmokestinamas, nepaaiškino priežasčių. Nenurodė, kaip neapmokestinimas gretinamas su nacionaliniais mokesčiais už elektrą, daugiausia naudojamą cheminei redukcijai, elektrolitiniams ir metalurginiams procesams, ir energijos naudojimas mineraloginiams procesams, kurie priskiriami kitiems energijos naudojimo tikslams, neištrauktiems į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį pagal 2 straipsnio 4 dalies b punktą.

(37) Italija paaiškino, kad jei kuris nors kitas pramonės subjektas siektų tokios pačios naudos, įeidamas į atitinkamą rinką jis nesusidurtų su jokia kliūtimi. Tačiau neaišku, ką tiksliai norėta pasakyti šiuo teiginiu ir ar tai reiškia, kad tokia pati galimybė gauti naudos galėtų būti suteikta ir kitai pramonės šakai, o ne tik aliuminio oksido pramonei. Šiaip ar taip, galimybė gauti naudą nebūtų suteikta automatiškai, kaip yra aliuminio oksido atveju. Kalbant apie neapmokestinimo priežastis reikia pasakyti, kad, pavyzdžiui, Italija 2000 m. gruodžio 7 d. rašte atkreipė dėmesį į „salos (Sardinijos) pripažinimą palankių sąlygų neturintčiu regionu ir galimą neigiamą poveikį užimtumui“ (*reconoscimento dell'isola [Sardegna] quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione*).

⁽¹⁹⁾ Komisijos darbinis dokumentas: valstybės pagalbos aspektai pasiūlyme dėl Tarybos direktyvos dėl energetikos apmokestinimo, SEC (2002) 1142, 2002 10 24. Ta pati formuluotė anksčiau buvo pavartota ataskaitoje ECOFIN tarybai ir Tarybos išvadose (pranešimas apie pirmininkavimą COREPER ir ECOFIN tarybai, 2001 12 13, 14640/01, FISC 255, 2001 11 30). Dar žr. 2005 m. lapkričio 7 d. sprendimo 63 konstatuojamąją dalį.

(38) Kalbant apie neapmokestinimą Airijoje reikia pasakyti, kad 1999 m. Finansų įstatymo 100 straipsnyje nurodyti kai kurie kiti neapmokestinimo atvejai, tačiau aliuminio oksido gamybos neapmokestinimas nėra logiškas bendrosios sistemos elementas. Jis greičiau įrodo, kad aliuminio oksido neapmokestinimas yra individualus neapmokestinimas greta kitų konkrečių neapmokestinimo atvejų, kaip patvirtinta įstatymo preambulėje⁽²⁰⁾. Be to, Airijos įstatymas taip pat užkerta kelią atsirasti naujiems galimiems neapmokestinamiems subjektams, kai dvejopas energijos naudojimas susijęs su kitais gamybos procesais. Atsižvelgdama į Airijos situaciją bendrovė *Aughinish* „nemano, kad yra dar kita tokia pramonės šaka [gaunanti naudos iš sumažinto akcizo kaip aliuminio oksido pramonė]“ ir „nežino apie diskriminacijos įtarimus“. Tai veikia patvirtina, kad priemonė yra selektyvaus pobūdžio.

(39) 1998 m. rugpjūčio 7 d. rašte Prancūzijos valdžios institucijos nurodė, kad prašė nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo Direktyvos 92/81/EB siekdamas „nustatyti akcizo režimą, kuris nesudarytų sunkumų sektoriui“ (*pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant pour le secteur*) (išskirta papildomai). Neapmokestinimu būtų siekiama tik atkurti konkurencijos sąlygas tarp *Péchiney*, kurį įsigijo *Alcan*, ir kitų Bendrijos gamintojų. Muitinės kodekso 265 bis straipsnyje nėra panašių nuostatų dėl energijos naudojimo kituose sektoriuose.

(40) Iš tiesų valstybėms narėms ir pagalbos gavėjams nepavyko nurodyti bendrosios atitinkamų jų mokesčių sistemų logikos. Iš Komisijos turimos informacijos aišku, kad pagalbos teikimo priežastys labiau susijusios su aliuminio oksido gamybos sąlygomis konkrečiuose atitinkamuose regionuose. Tokie argumentai neišplaukia iš atitinkamų vidaus mokesčių sistemų pobūdžio ir logikos. Todėl Komisija daro išvadą, kad neapmokestinimas yra labai selektyvus, kuriuo remiama konkretaus produkto gamyba ir, *de facto*, tam tikros įmonės, tad jis negali būti grindžiamas vidaus mokesčių sistemų pobūdžiu ir logika.

(41) Daroma išvada, kad neapmokestinimas yra valstybės pagalba.

5.3 Nauja, o ne esama pagalba

(42) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 65–70 konstatuojamosiose dalyse, nuo 2004 m. sausio 1 d. suteikta pagalba nelaikoma esama pagalba, kaip apibrėžta Reglamentu (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkte.

(43) Airijos ir *Aughinish* tvirtinimas, kad neapmokestinimas yra pagalba, suteikta prieš stojimą į EB, prieštarauja 1983 m. gegužės mėn. raštui, kuriuo Airija pritarė, kad apie pagalbą turi būti pranešta, kaip apibrėžta Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje. Be to, įsipareigojimas numatyti

⁽²⁰⁾ Žr. 10 konstatuojamąją dalį.

neapmokestinimą nėra tas pats, kaip faktiškai suteikti pagalbą prieš įstojant į EB. Galiausiai po įstojimo atitinkamas teisės aktas buvo iš esmės pakeistas.

- (44) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 70 konstatuojamojoje dalyje, iki 1990 m. liepos 17 d. Airijos suteikta pagalba laikoma esama pagalba remiantis senaties terminu, nurodytu Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15 straipsnyje. Suėjęs dešimties metų senaties terminas nereiškia, kad bet kuri pagalba, suteikta pasibaigus tam terminui, taip pat laikoma esama pagalba. Pagalba *Aughinish* 1983 m. nebuvo suteikta vieną kartą ir visiems laikams. Airijos priimta teisinė neapmokestinimo teikimo priemonė bendraisiais bruožais išreikšta kaip aliuminio oksido gamybos neapmokestinimas. Pagal teisės aktus neapmokestinimas būtų taikomas bet kuriam kitam aliuminio oksido gamintojui, kuris pradėtų gamybą Airijoje. Be to, neapmokestinimas *Aughinish* atveju nebuvo apibrėžtas teisinės priemonės priėmimo metu ir tuo metu nebuvo galima nustatyti jo vertę: teisinėje priemonėje neapibrėžta nei akcizo mokesčio tarifų, nuo kurių buvo atleista bendrovė *Aughinish*, raida, nei neapmokestinimo taikymo laikas. Todėl neapmokestinimui taikomas Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio d punkto pagalbos schemos apibrėžimas, nes jis „yra teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtomis įmonėms galima teikti individualią pagalbą netaikant kitų įgyvendinimo priemonių“. Todėl pagalba buvo teikiama dotacijos kaskart, kai *Aughinish* atlikdavo muitinės procedūrą, dėl kurios atsirastų prievolė sumokėti akcizo mokesť, jei nebūtų lengvatos. Tad nuo 1990 m. liepos 17 d. suteikta pagalba nėra esama pagalba pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15 straipsnį.

5.4 Pagalbos, suteiktos nuo 2004 m. sausio 1 d., suderinamumas

5.4.1 Suderinamumas pagal pagalbos aplinkos apsaugai taisyklės

- (45) Komisija išnagrino, ar Prancūzijos, Airijos ir Italijos nuo 2004 m. sausio 1 d. suteikta pagalba atitinka atleidimo nuo valstybės pagalbos uždraudimo, numatyto Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, reikalavimus. Pagalba yra neapmokestinimas energetikos mokesčiu, o šis mokestis skirtas ne tik finansuoti valdžios institucijoms, bet ir mažinti energijos vartojimui, tausoti aplinkai. 2001 m. gairėse dėl pagalbos aplinkos apsaugai pateiktos neapmokestinimo aplinkos apsaugos mokesčiu taisyklės. Vienodo vertinimo, skaidrumo ir teisinio saugumo sumetimais šios taisyklės privalomos Komisijai.
- (46) Dėl laikotarpio nuo 2004 m. sausio 1 d., 2001 m. gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai E.3.2 skyriaus 47–52 konstatuojamosiose dalyse nustatytos taisyklės, taikomos visai veiklos pagalbai, teikiama kaip mokesčių sumažinimas arba atleidimas nuo jų. Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 73 ir 74 konstatuojamosiose dalyse, mineralinei alyvai taikomi akcizo mokesčiai, kurie gali būti laikomi aplinkos

apsaugos mokesčiais ir turi būti laikomi esamais mokesčiais, kaip apibrėžta gairių 51.2 punkte, daro didelę teigiamą poveikį aplinkos apsaugos požiūriu, kaip apibrėžta 51.2 punkto a papunktyje, tad galima laikyti, kad juos nustatyti buvo nuspręsta priimant akcizo mokesť. Todėl pagal gairių 51.2 punktą galima taikyti 51.1 punkto nuostatas.

- (47) Pagal 51.1 punktą neapmokestinimas gali būti taikomas dešimt metų. Pasibaigus tam laikotarpiui ir pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 23 punktą valstybės narės gali savo nuožiūra pranešti Komisijai apie minimų priemonių pratęsimą, o Komisija, atlikdama savo analizę, turėtų taikyti tą patį metodą, kuris nustatytas šiame punkte, atsižvelgdama į teigiamus aplinkos apsaugos požiūriu rezultatus, gautus taikant mokesčius. Šioje byloje Airija ir Italija neapmokestinimą taikė nuo 1993 m., Prancūzija – nuo 1997 m., t. y. priemonės galiojo daugiau kaip 10 metų.
- (48) Nė viena valstybė narė nepatvirtino ir nepaneigė, kad neapmokestinimas bus taikomas po 2006 m. gruodžio 31 d. Nė viena valstybė narė nenurodė, kad galioja apibrėžtas terminas šiuo metu taikomam neapmokestinimui, išskyrus 2006 m. gruodžio 31 d. datą, kuri pagal Bendrijos mokesčių teisę nėra privalomas apribojimas, nes neapmokestinimas nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį. Nė viena valstybė narė nepranešė apie minimos priemonės pratęsimą pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Atrodo, kad atitinkamos valstybės narės mokesčių teisės nuostatose tokios ribos nenurodytos. Komisija mano, kad šiuo atveju vis dar yra aplinkybės, nurodytos gairių 23 punkte. Todėl pagal gairių 51.1 punktą Komisija galėtų toliau leisti teikti pagalbą, tačiau su sąlyga, kad jai būtų taikomas ne ilgesnis kaip 10 metų senaties terminas.
- (49) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 75 konstatuojamojoje dalyje, sąlygos taikyti gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto a papunktį netenkinamos, todėl šiuo atveju taikomos tik 51.1 punkto b papunkčio nuostatos.
- (50) Nuo 2004 m. sausio 1 d. dvejopo mineralinės alyvos naudojimo, naudojimo ne kuro reikmėms ir mineraloginiams procesams apmokestinimas nepatenka į suderintų Bendrijos priemonių taikymo sritį, todėl nuo tos dienos neapmokestinimas susijęs su vidaus mokesčiais, taikomais nesant Bendrijos mokesčio pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto b papunkčio antrąją įtrauką. Šia nuostata reikalaujama, kad pagalbą gaunančios bendrovės sumokėtų didelę nacionalinio mokesčio dalį. Taip įmonės skatinamos didinti aplinkos apsaugos veiksmingumą. Tai aišku iš gairių 51.1 punkto b papunkčio pirmosios įtraukos formuluotės, kuri leidžia taikyti mažesnę už suderintą mokesť, jeigu pagalbos gavėjai moka daugiau negu nustatytas minimalus Bendrijos tarifas, „kad įmonės būtų skatinamos gerinti aplinkos apsaugą“. Tai taikoma ir tada, kai nacionalinis mokestis gerokai didesnis už mokesčius (kai kuriose) kitose valstybėse narėse, kaip buvo Italijos

atveju. Pagal Komisijos praktiką⁽²¹⁾ nustatyta, kad didelė mokesčio dalimi paprastai gali būti laikoma 20 % vidaus mokesčių arba Bendrijos minimumas, taikomas kitam energijos naudojimui, patenkančiam į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį (15 EUR už toną), net jeigu Bendrijos minimumas netaikomas minimam energijos naudojimui. Todėl Komisija mano, kad suderinamu galėtų būti laikomas tikrai neapmokestinimas, didesnis už vidaus mokesčio 20 % arba 15 EUR už toną, atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis; neapmokestinimas 20 % nesiekiančio mokesčio arba ne didesnio kaip 15 EUR už toną mokesčio atžvilgiu laikomas nesuderinama pagalba.

5.4.2 Pagalbos suderinamumas pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą ir kitas nuostatas

- (51) Dėl Sprendimo 2006/323/EB 78–81 ir 82–86 dalyse paaiškintų priežasčių pagalba negali būti suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą ir jai negali būti taikomos išimties, nustatytos Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse.
- (52) Vertinant galima remtis gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai E.3.2 skyriumi, nes šio skyriaus taisyklėse atsižvelgiama į ekonominius veiksniai, ypač į riziką netekti tarptautinio konkurencingumo dėl nesuderintų mokesčių, o tam tikras bendroves netgi leidžiama visiškai atleisti nuo mokesčių, jeigu jos su atitinkama valstybe nare sudaro sutartį siekdamas gerinti aplinkos apsaugos veiksmingumą. Šiose bylose nagrinėjama atvejais tokios sutartys nebuvo sudarytos, todėl visiškai atleidimas nuo mokesčių negali būti grindžiamas pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto a papunktį. Tačiau Komisijai pateikta informacija apie aliuminio oksido rinkas patvirtina, kad galima leisti teikti didžiąją pagalbos dalį ir, kaip nuspręsta pirmiau, ją galima pagrįsti pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 1 dalies b papunktį aplinkos apsaugos požiūriu teigiamais rezultatais, gautais taikant mokesčius. Tačiau toks leidimas gali būti suteikiamas pagalbos gavėjams, mokantiems daugiau nei minimalus Bendrijos tarifas arba didelę vidaus mokesčių dalį, kuri laikoma būtina, kad įmonės būtų skatinamos gerinti aplinkos apsaugą. Nėra priežasčių remtis kitomis Komisijos komunikatų nuostatomis dėl dalies pagalbos, kurios negalima laikyti suderinama pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai.

⁽²¹⁾ Žr., pvz., 2004 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą byloje C42/2003 (OL L 165, 2005 6 25, p. 21), 2002 m. vasario 13 d. sprendimą byloje N449/01 (OL C 137, 2002 6 8, p. 24), 2002 m. gruodžio 11 d. sprendimą byloje N74/A/2002 (OL C 104, 2003 4 30, p. 9) ir 2001 m. gruodžio 11 d. sprendimus byloje NN3A/2001 ir NN4A/2001 (OL C 104, 2003 4 30, p. 10). Šios bylos yra ypač svarbios, nes jos yra susijusios su atleidimais nuo energetikos mokesčių. Komisijos sprendime dėl dalinio nuotekų mokesčio grąžinimo Danijoje, 2002 m. balandžio 3 d. sprendime byloje NN 30/A-C/2001 (OL C 292, 2002 11 27, p. 6) nurodoma, ką Komisija gali laikyti per maža dalimi.

- (53) Kadangi nėra kitų priežasčių nagrinėti, ar pagalba suderinama su bendrąja rinka, tad vienintelė pagalba, kurią galima laikyti suderinama, yra dalis pagalbos, atitinkančios gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai reikalavimus, kaip apibrėžta 50 konstatuojamojoje dalyje.

6 NESUDERINAMOS PAGALBOS GRAŽINIMAS

- (54) Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį, jei dėl neteisėtos pagalbos priimamas neigiamas sprendimas, Komisija turi nuspręsti, kad atitinkama valstybė nare privalo imtis būtinų priemonių pagalbai susigrąžinti iš pagalbos gavėjo.
- (55) Sprendimo 2006/323/EB 95–100 konstatuojamosiose dalyse paaiškinta, kodėl teisėtų lūkesčių ir teisinio saugumo principai arba kitas bendrasis Bendrijos teisės principas neleidžia iš pagalbos gavėjų susigrąžinti iki 2002 m. vasario 2 d. suteiktos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos. Tačiau sprendimo 101 ir 102 konstatuojamosiose dalyse paaiškinta, kodėl tie principai netrukdo susigrąžinti neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos, suteiktos nuo 2002 m. vasario 3 d. iki 2003 m. gruodžio 31 d. Šių konstatuojamųjų dalių argumentai taikomi ir kalbant apie pagalbą, suteiktą nuo 2004 m. sausio 1 d.
- (56) Be to, Direktyvos 2003/96/EB rengimas ir priėmimas negali sukelti teisėtų lūkesčių pagalbos gavėjams, o teisinio saugumo principas netrukdo susigrąžinti pagalbos. Direktyvos preambulės 32 konstatuojamojoje dalyje nurodytas valstybių narių išpareigojimas, nustatytas Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje, pranešti apie valstybės pagalbą ir aiškiai nustatyta, kad direktyva „nepažeidžia jokių būsimų valstybės pagalbos procedūrų, kurių gali būti imamasi pagal Sutarties 87 ir 88 straipsnius, rezultatų“. Nuorodos į būsimą valstybės pagalbos procedūrą šioje konstatuojamojoje dalyje negalima suprasti kaip leidimo teikti pagalbą, kuriai taikoma procedūra, jau pradėta priimant direktyvą. Iš tiesų ta pati formulė jau buvo pateikta Sprendimo 2001/224/EB preambulės 6 konstatuojamojoje dalyje, kuria leidžiančios nukrypti nuostatos buvo pratęstos iki 2006 m. pabaigos. Aiškinamajame memorandume⁽²²⁾, pridėtame prie Komisijos pasiūlymo dėl šio sprendimo, sakoma, kad „Komisija siūlo (...) dvejų metų laikotarpiui pratešti (...) galiojančias leidžiančias nukrypti nuostatas, kurios reikalauja išsamaus nagrinėjimo, ypač atsižvelgiant į valstybės pagalbos taisykles (...). Tačiau niekas šiame sprendime nėra viršesnis už reikalavimą valstybėms narėms pranešti Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 88 straipsnį. Tokie pranešimai bus nagrinėjami pagal Sutarties 87 straipsnio nuostatas“. Be to, 2000 m. vasarą Komisija jau paprašė valstybių narių pranešti apie tokias priemones.

⁽²²⁾ COM(2000) 678.

- (57) Direktyvos 2003/96/EB preambulės 22 konstatuojamojoje dalyje patvirtinta, kad „energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. [...]“ Šios konstatuojamosios dalies, nors joje nenurodomi Sutarties 87 ir 88 straipsniai, negalima suprasti kaip ribojančios valstybės pagalbos koncepcijos, nustatytos Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Komisija paaiškino bendrųjų priemonių sąvokas darbo dokumente, kuriame sakoma: „Tokiu atveju turi būti išanalizuota kiekvienos valstybės narės situacija, kad būtų galima apibrėžti nacionaliniu lygiu taikomą bendrąją akcizo mokesčio sistemą.“⁽²³⁾ Šis dokumentas buvo aptartas 2002 m. lapkričio 14 d. Tarybos darbo grupės susitikime. Dokumente toliau aiškinama, kokiomis sąlygomis pagalba, teikiama mokesčių priemonėmis, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka. 2003 m. spalio 27 d. Tarybos susitikimo, kurio metu buvo priimta Direktyva 2003/96/EB, protokole aiškiai daroma nuoroda į paaiškinimus, pateiktus Tarybos darbo grupės susitikimo, vykusio 2002 m. lapkričio 14 d., metu.
- (58) Nors „dvejopas energijos naudojimas“ nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį, direktyvos 18 straipsnyje valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti direktyvos II priede nurodytą neapmokestinimą. Į priedą įtraukti trys neapmokestinimo atvejai, su kuriais susijęs šis sprendimas, laikotarpiui, numatytam 2001 m. pratęsimu, t. y. iki 2006 m. gruodžio 31 d. Tačiau leidimas suteikiamas ne pagal valstybės pagalbos taisykles, kurių Komisija gali priversti laikytis. Priešingai, tai aiškiai įrodo galimą 32 konstatuojamosios dalies reikšmę. Valstybių narių ir pagalbos gavėjų pateiktas argumentas, kad Tarybos leidimas turi didesnę galią už valstybės pagalbos procedūras, yra neteisingas.
- (59) Priėmusios Direktyvą 2003/96/EB Komisija ir Taryba bendrai pareiškė, kad „Komisija turėtų imtis visų įmanomų priemonių užtikrinti, kad valstybių narių priemonės, taikomos pagal direktyvoje nustatytą neapmokestinimą arba mokesčių sumažinimą, būtų laikomos suderinamomis su valstybės pagalbos taisyklėmis“. Žinoma, Komisija privalo veikti pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles, šiuo atveju laikydamosi gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Šiaip ar taip, šis pareiškimas netaikomas neapmokestinimui, su kuriuo susijęs šis sprendimas, nes jis nepatenka į direktyvos taikymo sritį.
- (60) Minėta Direktyva 2003/96/EB, darbinis dokumentas, bendras Komisijos ir Tarybos pareiškimas nepatvirtino, kad nesuderinamos valstybės pagalbos nėra. Reikia prisiminti, kad Komisija inicijavo 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą ir bet kuri suinteresuotoji šalis galėjo
- prašyti Komisijos priimti galutinį sprendimą. Pradėjus procedūrą pagal 88 straipsnio 2 dalį teisėti lūkesčiai dėl nesuderinamos pagalbos nebuvimo (jei jų buvo) tapo nepagrįsti.
- (61) Sprendimas 2001/224/EB ir ankstesni Tarybos sprendimai dėl neapmokestinimo nebuvo sprendimai dėl valstybės pagalbos. Iš tiesų Komisija ilgai abejojo, ar šis neapmokestinimas suderinamas su valstybės pagalbos taisyklėmis.
- (62) Dėl tyrimo trukmės šioje byloje Komisija nusprendė palaukti, kol bus priimta Direktyva 2003/96/EB, ir pratęsti procedūrą Sprendimu 2006/323/EB, kad sužinotų valstybių narių požiūrį į situaciją kiekvienoje valstybėje narėje, susidariusią perkėlus Direktyvą 2003/96/EB, ir padarytų kelias galimas išvadas. Šiaip ar taip, „apdairus verslininkas“ turėtų žinoti, kad pradėjus neteisėtos pagalbos tyrimą ir nustatius, kad pagalba nesuderinama su Sutartimi, Komisija beveik visada liepia grąžinti gautą pagalbą. Jei valstybės narės ir pagalbos gavėjai būtų norėję daryti alternatyvias investicijas arba imtis alternatyvių priemonių, kurios būtų suderinamos su gairėmis dėl pagalbos aplinkos apsaugai, jie galėjo raginti Komisiją greičiau baigti procedūrą.
- (63) Todėl pagalbos gavėjai negali turėti teisėtų lūkesčių, dėl kurių galėtų negrąžinti nesuderinamos valstybės pagalbos, suteiktos po 2003 m. gruodžio 31 d., o teisinio saugumo principas netrukdo susigrąžinti tokią pagalbą.

7 SUDERINAMOS PAGALBOS MOKĖJIMO SUSTABDYMAS

- (64) Sprendime byloje C-355/95P, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) prieš Komisiją*, Teisingumo Teismas konstatavo, kad „kai Komisija tiria pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, turi būti atsižvelgiama į svarbius veiksnius, įskaitant, kur galima, anksčiau jau tirtų sprendimų turinį, taip pat kokius įsipareigojimus ankstesnis sprendimas nustatė valstybei narei“. Teisingumo Teismo nuomone, naujos pagalbos negalima laikyti suderinama su bendrąja rinka, kol negrąžinta neteisėtai gautos pagalbos suma, nes dėl bendrojo pagalbos poveikio konkurencija bendrojoje rinkoje gali būti labai iškraipyta. Todėl Komisija, nagrinėdama valstybės pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, įgaliota apsvarstyti ir bendrą šios pagalbos su senąja pagalba poveikį, ir tai, kad senosios pagalbos suma nebuvo grąžinta⁽²⁴⁾.
- (65) Todėl pagal tokią teismo praktiką Komisija, vertindama naują pagalbos priemonę atsižvelgia į tai, kad pagalbos gavėjai nevykdė ankstesnių Komisijos sprendimų, pagal kuriuos turėjo grąžinti ankstesnę neteisėtą ir nesuderinamą

⁽²³⁾ Žr. 17 išnašą.

⁽²⁴⁾ 1997 m. Rink. I-2549, 25–27 dalys.

pagalbą. Tokiais atvejais Komisija nagrinėja bendrąją naujosios ir senosios nesuderinamos pagalbos, kuri nebuvo grąžinta, poveikį pagalbos gavėjams.

- (66) Prancūzija, Airija ir Italija dar nesusigrąžino visos pagalbos, kurią Komisija pripažino nesuderinama Sprendimu 2006/323/EB⁽²⁵⁾. Grąžintinos sumos, apskaičiuotos valstybių narių, be palūkanų, yra atitinkamai 786 668 EUR, 8 095 881,43 EUR ir 6 612 489,02 EUR. Be to, šiame sprendime nustatyta, kad nesuderinama yra ir pagalba, suteikta per papildomą laikotarpį, todėl ji turi būti grąžinta. Bendras šių pagalbos sumų poveikis kartu su suderinama pagalba toliau iškraipytų konkurenciją taip, kad prieštarautų bendrajam interesui ir nebūtų jokių argumentų, pagrindžiančių tokį iškraipymą. Todėl suderinamos pagalbos, aprašytos 50 konstatuojamojoje dalyje, mokėjimas turėtų būti sustabdytas tol, kol pagalbos gavėjai grąžins visą nesuderinamos pagalbos sumą.

8 IŠVADA

- (67) Daroma išvada, kad sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo mokesčiu, nuo 2004 m. sausio 1 d. taikomas Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Pagalba iš dalies nesuderinama su bendrąja rinka, nes pagalbos gavėjai nesumokėjo didelės mokesčio dalies. Neapmokestinimo dalis, didesnė nei 20 % mokesčio, kuris kitu atveju turėtų būti sumokėtas, tarifas arba 15,00 EUR už 1 000 kg, atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, su sąlyga, kad pagalba suteikta ne daugiau kaip dešimčiai metų, o praėjus tam laikui pagalbos suderinamumas turi būti persvarstomas. Kita pagalba turi būti pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka.
- (68) Turi būti reikalaujama, kad Prancūzija, Airija ir Italija imtųsi visų būtinų priemonių susigrąžinti iš pagalbos gavėjų nesuderinamą pagalbą, suteiktą nuo 2004 m. sausio 1 d.
- (69) Turi būti reikalaujama, kad Prancūzija, Airija ir Italija sustabdytų neapmokestinimo taikymą tol, kol iš atitinkamų pagalbos gavėjų susigrąžins pagalbos, kuri Sprendime 2006/323/EB ir šiame sprendime laikoma nesuderinama su bendrąja rinka, sumas.
- (70) Prancūzijos, Airijos ir Italijos valdžios institucijos turi nedelsdamos nusiųsti šio sprendimo kopijas įmonėms pagalbos gavėjoms,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo mokesčiu, nuo 2004 m. sausio 1 d.

⁽²⁵⁾ Šis sprendimas buvo apskūstas Teisingumo Teismui, tačiau pagal EB sutarties 242 straipsnį bylos iškėlimas nesustabdo ginčijamo akto galiojimo.

taikomas Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodoma pagalba suderinama su bendrąja rinka, jei pagalbos gavėjai sumoka ne mažiau kaip 20 % akcizo mokesčio, mokėtino kitu atveju, tarifo arba pagal minimalų apmokestinimo lygį, apibrėžtą Direktyvoje 2003/96/EB (15,00 EUR už 1 000 kg), atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis, su sąlyga, kad pagalba gali būti teikiama ilgiausiai dešimt metų.

3 straipsnis

1 straipsnyje nurodyta pagalba nesuderinama su bendrąja rinka, jei pagalbos gavėjai sumoka mažiau kaip 20 % akcizo mokesčio, mokėtino kitu atveju, tarifo arba Bendrijos minimumo (15,00 EUR už 1 000 kg), atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis.

4 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija imasi visų būtinų priemonių, kad iš pagalbos gavėjų susigrąžintų 3 straipsnyje minimą ir neteisėtai jiems suteiktą pagalbą.

2. Pagalba susigrąžinama nedelsiant valstybės įstatymuose nustatyta tvarka, jeigu sprendimas tokiu būdu gali būti įvykdytas nedelsiant ir veiksmingai.

3. Nuo susigrąžintinos sumos turi būti skaičiuojamos palūkanos už laikotarpį nuo pagalbos suteikimo pagalbos gavėjams dienos iki jos susigrąžinimo dienos. Palūkanos skaičiuojamos sudėties būdu pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyriaus nuostatas⁽²⁶⁾.

4. Prancūzija, Airija ir Italija atšaukia nesumokėtos pagalbos, minimos 3 straipsnyje, sumos mokėjimą nuo šio sprendimo paskelbimo dienos.

5. Prancūzija, Airija ir Italija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie sprendimą dienos.

5 straipsnis

Prancūzija, Airija ir Italija sustabdo pagalbos, minimos 2 straipsnyje, sumos mokėjimą pagalbos gavėjams, dar negrąžinusiems pagalbos, kuri Sprendime 2006/323/EB laikoma nesuderinama su bendrąja rinka, ir pagalbos, minimos šio sprendimo 3 straipsnyje, jeigu ji buvo neteisėtai suteikta pagalbos gavėjams, sumos su palūkanomis.

⁽²⁶⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

6 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija informuoja Komisiją apie nacionalinių procedūrų, kuriomis įgyvendinamas šis sprendimas, pažangą tol, kol tos procedūros užbaigiamos.
2. Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Prancūzija, Airija ir Italija informuoja Komisiją apie visą iš pagalbos gavėjų susigrąžintą sumą, nurodydamos priede pateikiamoje lentelėje tiek pagrindinę sumą, tiek palūkanas, ir pateikia išsamų jau panaudotų ir planuojamų priemonių, skirtų laikytis šio sprendimo, aprašymą. Per tą laiką jos atsiunčia Komisijai ir visus dokumentus, įrodančius, kad pagalbos gavėjams buvo nurodyta grąžinti pagalbos sumą.
3. Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Prancūzija, Airija ir Italija pateikia įrodymus Komisijai, kad laikėsi 6 straipsnio nuostatų.

4. Pasibaigus 2 ir 3 dalyse nurodytiems terminams Prancūzija, Airija ir Italija, gavusios paprastą Komisijos prašymą, pateikia jau panaudotų ir planuojamų priemonių, skirtų šio sprendimo vykdymui, ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama ir išsami informacija apie pagalbos ir grąžinamos pagalbos palūkanų sumas, kurias pagalbos gavėjai jau grąžino.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai, Airijai ir Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2007 m. vasario 7 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

PRIEDAS

Informacija apie gautos, grąžintinos ir jau grąžintos pagalbos sumas (*)

Pagalbos gavėjo tapatybė	Visa pagal šią schemą gautos pagalbos suma	Visa grąžintina pagalbos suma (pagrindinė)	Visa jau kompensuota suma	
			Pagrindinė	Grąžinamos pagalbos sumos palūkanos

(*) Milijonai nacionaline valiuta.